

LA UNIVERSITAT DE GIRONA I EL SECTOR CULTURAL

Carme Baqué
Gemma Carbó
Alfons Martinell

Càtedra UNESCO de Polítiques Culturals i Cooperació

Amb la col·laboració de: Violeta Alberó, Silvana Bonfante, Carles Gorini, Taína López, Clara Martinell i Uxua Yanci.

Universitat
de Girona
Consell Social

Documenta
Universitaria
www.documentauniversitaria.com

Girona, 2009

Dades CIP recomanades per la Biblioteca de la Universitat de Girona

Baqué, Carme

La Universitat de Girona i el sector cultural / Carme Baqué, Gemma Carbó, Alfons Martinell, Càtedra UNESCO de Polítiques Culturals i Cooperació ; amb la col·laboració de: Violeta Alberó ... [et al.] -- Girona : Universitat de Girona. Consell Social : Documenta Universitaria, 2009. -- p. ; cm. -- (UdG Publicacions) ISBN 978-84-96742-84-0

I. Carbó, Gemma II. Martinell, Alfons III. Alberó, Violeta IV. Universitat de Girona. Consell Social V. Universitat de Girona. Càtedra Unesco de Polítiques Culturals i Cooperació

1. Universitat de Girona -- Aspectes socials 2. Universitats i cultura 3. Indústries culturals -- Girona (Catalunya: Província) 4. Indicadors socials -- Girona (Catalunya: Província)

CIP 378(467.13) BAQ

Reservats tots els drets. El contingut d'aquesta obra està protegit per la Llei, que estableix penes de presó i/o multes, a més de les corresponents indemnitzacions per danys i perjudicis per a aquells que reproduïssin, plagiessin, distribuïssin o comunicessin públicament, en la seva totalitat o en part, una obra literària, artística o científica, o la seva transformació, interpretació o execució artística fixada en qualsevol mena de suport o comunicada a través de qualsevol mitjà, sense la preceptiva autorització.

Autors de les fotografies: Jordi S. Carrera, Salvador Bosch Arauz

Fotografia de la coberta: actuació de l'Aula de Teatre de l'UdG (Jordi S. Carrera)

© de l'original: els autors

© de l'edició i de les fotografies: Universitat de Girona

La Càtedra UNESCO de Polítiques Culturals i Cooperació té el suport del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya

©DOCUMENTA UNIVERSITARIA®

www.documentauniversitaria.com

info@documentauniversitaria.com

ISBN: 978-84-96742-84-0

D.L.: X-XXXX-2009

Imprès a

Girona, juny de 2009

ÍNDIX

PRESENTACIÓ	9
1. INTRODUCCIÓ	11
1.1. L'encàrrec del Consell Social a la Càtedra UNESCO de Polítiques Culturals i Cooperació.....	13
1.2. Què entenem per sector cultural?.....	15
1.3. Objectius generals.....	19
1.4. Objectius específics de l'estudi	19
2. METODOLOGIA	21
2.1. Els indicadors culturals universitaris	23
2.2. L'estudi qualitatiu: entrevistes, enquestes i reunions de grup.....	24
3. DESENVOLUPAMENT	27
3.1. Quadre d'indicadors culturals de la UdG	29
3.1.1. Descripció dels indicadors	32
3.2. Anàlisi de les dades aportades pels indicadors culturals.....	39
3.2.1. Agents culturals de la UdG	39
3.2.2. Tipologies d'accions culturals de la UdG	42
3.3. La percepció dels agents implicats.....	59
3.3.1. Enquestes als usuaris més directes: els alumnes	59
3.3.2. Enquestes al sector cultural de les comarques gironines	61
3.3.3. Entrevistes.....	66
3.3.4. Reunions de grup	70
3.4. Diagnosi de la Universitat de Girona com a agent de cultura (DAFO)	72
4. CONCLUSIONS I PROPOSTES	73
4.1. Conclusions i propostes en relació amb el Pla estratègic	75
4.2. Àmbit 1 del Pla estratègic. La creació i la transferència del coneixement	77
4.2.1. Plantejament del Pla estratègic: divulgació i diàleg entre universitat i societat.....	77
4.2.2. En relació amb el plantejament: la relació amb els agents externs	78
4.3. Àmbit 2 del Pla estratègic. La docència i l'aprenentatge	79
4.3.1. Plantejament del Pla estratègic: especificitat en la formació	79
4.3.2. Plantejament: la formació continuada	80
4.3.3. Plantejament: la transversalitat en els estudis	81
4.4. Àmbit 3 del Pla estratègic. La Universitat de Girona com a referent social.....	82
4.4.1. Plantejament: la comunicació, una eina clau	82
4.4.2. Plantejament: l'avaluació com a eina de seguiment.....	83
4.4.3. Plantejament: presència en el territori.....	84
4.4.4. Plantejament: relacions amb el món preuniversitari i postuniversitari.....	85
4.5. Àmbit 4 del Pla estratègic. La comunitat universitària	85
4.5.1. Plantejament: la marca UdG	85
4.6. Àmbit 5 del Pla estratègic. L'organització i la gestió de recursos	86
4.6.1. Plantejament: la planificació per a un bon ús dels recursos	86
4.6.2. Plantejament: les infraestructures i els equipaments.....	87
5. QUADRE RESUM DE PROPOSTES	89
RELACIÓ DE PARTICIPANTS A L'ESTUDI	95
BIBLIOGRAFIA	96

PRESENTACIÓ

Des del Consell Social de la Universitat de Girona, estem convençuts que la nostra funció principal en la vida de la institució és vetllar pel que s'anomena tercera missió de la universitat, la transferència a la societat de tota mena de coneixement.

Aquest convenciment ens va portar a encarregar un primer treball sobre l'impacte econòmic i territorial de la UdG i un segon estudi per diagnosticar les necessitats de formació universitària. D'aquells estudis es desprèn, com ja tots intuïm, que la Universitat de Girona és una de les institucions més importants del nostre entorn i hem pensat que seria útil per a la societat i també per als mateixos universitaris analitzar les relacions que s'estableixen entre la UdG i els altres actors culturals del territori.

Els membres de la Càtedra UNESCO de Polítiques Culturals i Cooperació són els autors del treball que us oferim i comencen constatant que manquen anàlisis de l'impacte cultural que tenen les universitats. Així, podem dir que un dels primers valors de l'estudi és la voluntat d'establir una metodologia i uns indicadors.

Estem molt satisfets de la feina que han fet, que ha de servir per conscienciar, a dins i a fora de la UdG, del paper que té i de l'actuació que ha de fer en l'àmbit cultural. I estem satisfets, sobretot, perquè posem a disposició de la comunitat universitària i, en especial dels òrgans, centres, unitats i persones que en són destinataris, tot un seguit de propostes en relació amb la política universitària, en aspectes estructurals, de gestió i comunicació, orientades sempre a l'obertura de les nostres missions de formació, recerca i transferència. Si les considerem, ens hauran de permetre que la percepció que la ciutadania tingui de la nostra universitat com a agent de dinamització cultural sigui molt més positiva.

Albert Bou i Vilanova

President del Consell Social de la UdG

INTRODUCCIÓ

1.1. L'ENCÀRREC DEL CONSELL SOCIAL A LA CÀTEDRA UNESCO DE POLÍTIQUES CULTURALS I COOPERACIÓ

La Comissió de la Comunitat Europea, en la comunicació referent al paper de les universitats a l'Europa del coneixement (2003), planteja que les funcions fonamentals que tenen són: la recerca i l'explotació de resultats; la formació i l'educació, i en tercer lloc, la contribució al desenvolupament regional i local sens perjudici de la seva inserció en un context internacional.

«Desarrollo local y regional:

Las universidades están presentes en todas las regiones de la Unión. Sus actividades tienen un impacto local económico, social y cultural a menudo importante, lo cual las convierte en un instrumento de desarrollo regional y de consolidación de la cohesión europea.»¹

D'acord amb les línies d'acció marcades en aquest document per la Unió Europea, a Catalunya el *Pla de finançament per a la millora de les universitats públiques catalanes*, signat entre el govern de la Generalitat i els rectors de les universitats públiques catalanes l'octubre del 2006, insisteix en l'anomenada «tercera missió», és a dir, en la necessitat de potenciar les relacions universitat-societat:

«La millora del paper dinamitzador de la Universitat en relació amb tots els àmbits de la societat es pot articular al voltant de diversos eixos entre els quals [...]. [...]

23. Potenciar el paper de dinamització cultural de la Universitat [...]. [...]

26. Potenciar i incrementar els programes de formació no reglada i els plans d'extensió universitària en funció de les demandes socials.»²

El *Llibre blanc de la Universitat de Catalunya*, del 2008, defineix el model universitari català de futur recollint de forma explícita aquests compromisos amb el desenvolupament territorial i la dinamització cultural.

«Per a un nou model d'universitat: la Universitat de Catalunya

Aquesta nova Universitat ha d'estar més compromesa amb la societat, els valors democràtics i la cultura catalana. La formació que ofereix ha de ser d'alta qualitat, centrada en els estudiants i integrada en l'Espai Europeu d'Educació Superior. És important que sigui una Universitat intensiva en recerca i al centre del sistema científic, tecnològic i cultural i que serveixi de motor de desenvolupament, d'innovació i de benestar. En temps de globalització, cal que la Universitat sigui europea i tingui una vocació global. Finalment, ha de ser una Universitat que generi equitat i oportunitats de progrés.»³

1 Comissió de les Comunitats Europees. *El papel de las universidades en la Europa del conocimiento*. Brussel·les: Comissió Europea, 2003. Pàg. 24.

2 Generalitat de Catalunya. *Pla de finançament per a la millora de les universitats públiques catalanes*. [Barcelona]: Generalitat de Catalunya, 2006. Pàg. 9.

3 *Llibre blanc de la Universitat de Catalunya*. Barcelona: Associació Catalana d'Universitats Públiques. Resum executiu. Pàg. 6.

El Pla estratègic 2008-2013 de la Universitat de Girona (UdG) és el document que recull les decisions de planificació de les quals es dota aquesta universitat per orientar la seva gestió en la consecució d'aquests objectius. El Pla estratègic 2008-2013 també defineix les funcions del Consell Social:

«El Consell Social actua com a vehicle de les demandes de la societat i promou la projecció de la Universitat i l'acompliment de la seva missió de suport al progrés econòmic i social.»

El Consell Social de la Universitat de Girona, com a institució que assumeix i fa possible el diàleg entre Universitat i entorn social, amb motiu de la celebració dels quinze anys de la Universitat de Girona, ha encarregat diferents estudis per valorar els canvis generats en el context territorial i geogràfic.

La col·lecció d'estudis del Consell Social es va iniciar amb l'estudi de l'impacte de la Universitat de Girona en l'economia i en el territori⁴ i va continuar amb la *Diagnosi integral de les necessitats de formació universitària a Girona*.⁵

Les dades econòmiques i d'ocupació són, sens dubte, fonamentals. Però la Universitat és també la institució cultural més important a Girona i mancava un estudi sobre el posicionament i les relacions que s'han establert entre la UdG i els altres actors culturals de les comarques gironines.

Valorar qualitativament quin és, en termes culturals, l'impacte que una institució com la Universitat de Girona ha tingut en el territori, i en el sector específic de la cultura durant aquests quinze anys, no és tasca senzilla ni hi ha estudis precedents similars en les altres universitats catalanes.

En l'àmbit de la cultura, generalment, manquen indicadors i metodologies d'anàlisi que altres sectors ja han desenvolupat àmpliament. La Unesco, a través de l'*Informe mundial de la cultura* (1998), va plantejar el repte de treballar per tipificar indicadors i metodologies per a l'anàlisi del paper de la cultura en la societat. Cal remarcar que des de fa uns anys les institucions públiques i privades estan treballant en aquesta línia amb diferents aportacions (la Federació de Municipis de Catalunya, l'Oficina de Planificació Estratègica del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, el Baròmetre de la Comunicació i la Cultura a Catalunya de la Generalitat, la Societat General d'Autors i Editors, l'Institut Nacional de Estadística, etc.).

L'Agenda 21 de la cultura, aprovada per l'organisme internacional United Cities and Local Governments l'any 2004 a Barcelona, planteja també la necessitat de fomentar la recerca aplicada al sector cultural, tal com es recull al document fundacional del Grup de Treball en Cultura de Ciutats i Governos Locals:

«Avaluació de l'impacte cultural

Els projectes de desenvolupament local, normalment, analitzen i avaluen els seus impactes econòmics, socials i ambientals, però rarament ho fan amb els seus impactes culturals. L'Agenda 21 de la cultura, en el seu article 25, promou la implementació de formes d'avaluació de l'impacte cultural d'iniciatives "que impliquin canvis significatius en la vida cultural de les ciutats". Una avaluació de l'impacte cultural és un document, elaborat en un procés de consulta amb la ciutadania i els agents culturals, que analitza les contribucions (tant positives com negatives) que un projecte de desenvolupament local podria generar en la vida cultural de la ciutat. Vist l'efecte que tot projecte pot tenir en la vida cultural d'un territori, sembla raonable que l'"avaluació de l'impacte cultural" pugui ser considerada en tot procés d'elaboració de polítiques i programes.»⁶

4 Vicente, Joan, Miquel Carreras i Ricard Rigall. *Universitat de Girona, economia i territori*. Girona: Documenta Universitaria, 2007.

5 Botella, Joan, Lluís Sáez i Pau Serracant. *Diagnosi integral de les necessitats de formació universitària a Girona*. Girona: Documenta Universitaria, 2007.

6 *Agenda 21 de la cultura*. <<http://www.agenda21culture.net/>>

Pel que fa a la reflexió de l'impacte en concret d'una institució educativa i cultural com és la Universitat, no hi ha cap estudi precedent. Un referent en l'àmbit català d'anàlisi parcial és l'estudi sobre les *Percepcions, pràctiques i dimensions dels sectors culturals a Lleida*, de Dolors Mayoral i Antoni Giró. En aquest treball, i en concret en el capítol 3, se sintetitzen els resultats d'una entrevista en profunditat a trenta persones seleccionades aleatòriament realitzada al voltant de quatre eixos: la concepció de la cultura, les motivacions per a la pràctica cultural, els consums i una valoració crítica sobre l'estat actual de la ciutat.

La Universitat ha estat inclosa en aquest capítol en un epígraf específic que fa referència a la influència que té en el desenvolupament cultural de la ciutat. El text que introdueix les conclusions sobre això diu el següent:

«En general, llevat d'alguns casos, les respostes d'alguns entrevistats mostren confusió entre el nivell i l'oferta d'estudis amb el nivell i l'oferta culturals. En el primer cas, tothom considera molt positiva la presència de la Universitat perquè permet als joves estudiar a la ciutat sense haver de desplaçar-se i, en aquest sentit, fins i tot, els entrevistats demanen encara més varietat d'estudis. En el segon cas, totes les respostes que obtenim podem catalogar-les com a crítiques o molt crítiques, en relació amb la dinàmica cultural que la Universitat genera.»⁷

Amb aquest encàrrec, el Consell Social considera la necessitat de conèixer la relació quantitativa i qualitativa que la Universitat de Girona, com a principal agent cultural i educatiu, està articulant amb els altres agents culturals del territori en termes no només econòmics i de consums sinó sobretot com a motor de dinamització.

Per portar endavant aquest estudi, el Consell en va encarregar l'execució i la coordinació a la Càtedra Unesco de Polítiques Culturals i Cooperació. La Càtedra agrupa experts locals i internacionals que comparteixen línies de treball entorn de la cultura en el marc de les polítiques públiques i de les estratègies de cooperació internacionals.

1.2. QUÈ ENTENEM PER SECTOR CULTURAL?

Quan s'afronta un estudi en el camp ampli de la cultura, es requereix una definició extensa i explícita de com s'emmarca el camp de referència i de realment quin és l'objectiu i l'abast per no provocar equívocs.

El concepte de cultura en la societat contemporània va més enllà de les definicions enciclopèdiques clàssiques o de diccionaris que, des de la seva funció de síntesi i precisió, aporten lectures molt restringides i a vegades molt arcaïques, properes a les etimologies del cultiu i de les relacions amb l'agricultura.⁸ Però també ens aporten descripcions que ens ajuden a aproximar-nos a la forma en què volem orientar el nostre treball:

«Conjunto de conocimientos que permite a alguien desarrollar su juicio crítico. Conjunto de modos de vida y costumbres, conocimientos y grado de desarrollo artístico, científico, industrial, en una época, grupo social, etc. [...] Conjunto de manifestaciones en que se expresa la vida tradicional de un pueblo.»⁹

“Conjunt de tradicions (literàries, històrico-socials i científiques) i de formes de vida (materials i espirituals) d'un poble, d'una societat o de tota la humanitat”¹⁰

7 Mayoral, Dolors, i Antoni Giró. *Percepcions, pràctiques i dimensions dels sectors culturals a Lleida*. Lleida: Pagès, 2001. Pàg. 168.

8 Al *Diccionari general de la llengua catalana*, d'Enciclopèdia Catalana, diu: «1. a) Conreu; b) Conreu dels coneixements i les facultats de l'home; c) Conjunt dels coneixences literàries, històriques, científiques o de qualsevol altra mena que hom posseeix com a fruit d'estudi i de lectures, de viatges, d'experiència, etc.»

9 Real Academia Española. *Diccionario esencial de la lengua española*. Madrid; Espasa Calpe, 2006.

10 Al *Diccionari general de la llengua catalana* d'Enciclopèdia Catalana, Barcelona 1984

Quan consultem literatura més especialitzada tampoc no s'arriben a definir els conceptes amb totes les seves possibilitats:

«En su aceptación más amplia, cultura nos remite a la idea de una forma que caracteriza al modo de vida de una comunidad en su dimensión global, totalizante. [...] En este sentido, el término apunta hacia tres nociones: un estado mental o espiritual desarrollado, como en la expresión “persona culta”; el proceso que conduce a este estado, del que son parte las prácticas culturales genéricamente consideradas; los instrumentos (y los medios) de este proceso, como cada una de las artes y otros vehículos que expresan o conforman un estado espiritual o de comportamiento colectivo. [...] A pesar de las fuertes críticas de algunas de estas nociones se apunta que “el término cultura continúa apuntando hacia actividades determinadas del ser humano que, sin embargo, no se restringen a las tradicionales (literatura, pintura, cine; en suma las que se presentan bajo una forma estética) sino se extienden en una red de significaciones o lenguajes incluyendo la cultura popular (carnaval) como publicidad, la moda, el comportamiento (o la actitud), la fiesta, el consumo, la convivencia, etc.”»¹¹

O definicions molt més àmplies com:

«Término de aplicación virtualmente ilimitado, que inicialmente puede entenderse como una referencia a todo lo que es producido por los seres humanos a diferencia de lo que forma parte de la naturaleza.»¹²

La generositat del concepte i l'amplitud d'interpretacions, així com l'aproximació que les diferents disciplines fan de cultura (antropologia, història, economia, ciències, pedagogia, etc.), ens permeten moltes possibilitats de base per a qualsevol estudi. Admetem que hi ha un gran nombre de definicions de cultura que des de posicions intel·lectuals diferents fan referència al camp i, per tant, es poden utilitzar i interpretar de moltes formes. També hi ha un gran nombre d'atributs en els quals s'inclou el terme *cultura*: cultura alta, cultura d'empresa, cultura de consum, cultura urbana, cultura científica, cultura popular,¹³ cultura autònoma, cultura del cine, cultura frontera, cultura dominant/dominada, cultura emergent, cultura hegemònica, cultura instruïda, etc.,¹⁴ així com una gran multiplicitat d'usos i formes de tractar la cultura. Aquesta gran diversitat i riquesa és una de les característiques del mateix concepte i ha de ser així per poder treballar des de posicions diferents en el que té de comú com a activitat humana.

Aquest fet no amaga la gran dificultat que hi ha quan es vol fer front a un estudi o a una recerca en aquest camp. Cal fer un gran nombre de precisions i aclariments per situar el lector en el que es vol estudiar. D'altra banda, les tendències que van començar en la dècada dels cinquanta a Gran Bretanya i que s'anomenen «estudis culturals»¹⁵ tampoc no inclouen els àmbits de la recerca que la societat contemporània necessita.

En aquest sentit, la Unesco ens aporta una definició política en l'àmbit internacional que ha servit de base per formular moltes polítiques culturals i de convenció com a definició de referència en molts treballs:

«La cultura puede considerarse actualmente como el conjunto de los rasgos distintivos, espirituales y materiales, intelectuales y afectivos que caracteriza una sociedad o un grupo social. Ella engloba, además de las artes y las letras, los modos de vida, los derechos fundamentales al ser humano, los sistemas de valores, las tradiciones y las creencias.»¹⁶

11 Teixeira, José (dir.). *Diccionario crítico de política cultural: cultura e imaginario*. Mèxic: Iteso, Conaculta, Secretaría de Cultura, 2000.

12 Payne, Michael (dir.). *Diccionario de teoría crítica y estudios culturales*. Buenos Aires: Paidós, 2002.

13 Payne, Michael (dir.). *Diccionario de teoría crítica y estudios culturales*. Buenos Aires: Paidós, 2002.

14 Teixeira, José (dir.). *Diccionario crítico de política cultural: cultura e imaginario*. Mèxic: Iteso, Conaculta, Secretaría de Cultura, 2000..

15 «Cuerpo heterogéneo de obras de diferentes lugares abocadas al análisis crítico de formas y procesos culturales en las sociedades contemporáneas. No existe una versión estable o única de 'estudios culturales'». Payne, Michael (dir.). *Diccionario de teoría crítica y estudios culturales*. Buenos Aires: Paidós, 2002. Pàg. 202.

16 Unesco. *Declaración de México sobre las políticas culturales*. 1982.

Si tenim en compte el subjecte de l'estudi (la Universitat) no podem deixar de manifestar la necessitat de considerar la cultura científica com un valor important. Aquest concepte té moltes dimensions i visions convertint-se en una denominació molt genèrica com diu Jesús Sebastián:

*“La cultura científica ocupa un espacio con fronteras difusas puesto que se ubica en la interfase entre el ámbito científico y tecnológico y la sociedad. (...) La cultura científica forma parte del ámbito más general de la cultura. El debate sobre las dos culturas no se fundamenta tanto en la naturaleza intrínseca de las culturas científicas y humanísticas, puesto que ambas son fruto de la creatividad individual y colectiva, sino en los modos de expresión de esta creatividad y en las vías de acceso a los conocimientos y resultados de la misma, así como en una división artificial que se ha profundizado en la educación y en los ámbitos administrativos y académicos”.*¹⁷

Per aquesta raó no hem pogut abarcar aquest ampli camp i recomanem el seu estudi que obligatòriament s'ha de fer des d'altres abordatges.

Si ens aproximem més a la realitat social del nostre entorn, hem d'observar com l'organització de les funcions dirigides a la resposta de les necessitats culturals s'estructuren en les formes de l'Administració pública (Ministeri, Departament o Regidoria de Cultura), en la institucionalitat pública de la cultura en formes jurídiques diverses, en la societat civil de la cultura, en l'associacionisme i el tercer sector o sector no lucratiu i en el sector privat en forma d'exercici professional, a través d'empreses o indústries que constitueixen el que alguns han anomenat sistema cultural d'una societat determinada.

Indirectament, també s'han de tenir en compte altres estructures que aporten valors, continguts i plusvàlues al que es reconeix com a cultura d'un grup social, un poble, una societat o un país, ja que la mateixa universitat és considerada en la nostra estructura social com a educació superior principalment, malgrat la influència cultural que té.

Per tot el que s'ha esmentat, la dificultat de delimitar el camp d'estudi en cultura és molt complicat i es pot abordar des de moltes perspectives, totes elles opinables i necessàries per aportar més coneixement en aquest camp. La manca d'una definició totalitzadora ens obliga a fraccionar les orientacions tant sigui per un criteri com per un altre.

En els darrers anys, i a partir de la Conferència Mundiacult 82 de la Unesco, els estudis han estat orientats a recollir dades i significats d'aquest ampli camp a partir de les formes en què s'estructuren en societats diferents. L'interès per l'estudi és doble: per un costat, entendre els canvis de les societats davant dels processos de globalització des de la perspectiva cultural en tots els sentits i disciplines, i, per l'altre, valorar el que aporta a la cultura el conjunt de la societat. Amb aquest darrer objectiu es pretenia sortir de la valoració una mica mística sobre les aportacions de la cultura a la vida social i entendre'n i valorar-ne les aportacions intangibles als valors fonamentals, la importància dins del camp de les polítiques públiques i l'estat del benestar, l'emergència d'un sector cultural identificable i l'impacte que té en l'economia, així com el potencial de desenvolupament.

A les visions tradicionalment teòriques i intel·lectuals, que serveixen molt per mantenir visions crítiques i actualitzar els discursos conceptuals, s'han incorporat noves perspectives d'estudi de la cultura en la societat contemporània.

¹⁷ Sebastián, Jesús y Benavides, Carmen. *Ciencia, Tecnología y Desarrollo*. Agencia Española de Cooperación Internacional. Dirección General de Relaciones Culturales y Científicas. Madrid 2008

Una de les formes d'afrontar l'estudi de la cultura és aproximar-nos al concepte de *sector*, tal com s'estudia el sector educatiu, sanitari, de serveis socials, turístic, etc. Per fer estudis de sector és necessari veure, a partir de la definició de sector cultural, quina és la percepció social i la realitat que ofereix. Caldrà establir els límits, les relacions i les zones d'intersecció amb altres sectors de la vida social i, sobretot, en els camps més afins, com poden ser l'educació i la comunicació. Com hem vist abans, un sector també es reconeix com a tal a partir d'una estructura institucional organitzada —de l'Administració pública en general— i de l'existència d'organitzacions socials identificades per les activitats que desenvolupen en el sector. En relació amb altres sectors de la vida social, no podem deixar de banda el càlcul del volum econòmic que tenen, el nivell de l'oferta d'ocupació, l'existència de professions pròpies i identificables, els sistemes de formació especialitzada que hi ha, el nivell d'implantació territorial i, finalment, el grau de recerca disponible en el seu camp.

És evident que, actualment, una forma d'estudi de la cultura és a partir de la seva consideració com a sector, tal com es desprèn de la documentació internacional, les orientacions de la Unió Europea, el Ministeri de Cultura i la Generalitat de Catalunya, entre altres. En totes aquestes perspectives d'estudi hi ha, i no volem amagar-ho, problemes de definició del sector cultural i dels seus límits i coincidències amb altres camps i sectors. No obstant això, aquests problemes es resolen per la via d'explicitar quina part del conjunt s'estudia i el perquè d'aquestes opcions.

Els Xoriguers de la UdG a la Plaça del Vi de Girona (foto: Jordi S. Carrera)

1.3. OBJECTIUS GENERALS

- Diagnosticar el nivell i la qualitat de la relació que la Universitat de Girona ha establert amb el sector de la cultura en l'àmbit territorial gironí.
- Concloure algunes possibles línies d'actuació de futur, d'acord amb els plantejaments estratègics de la política universitària catalana i europea i amb el programa propi de la Universitat de Girona.

1.4. OBJECTIUS ESPECÍFICS DE L'ESTUDI

- Aplicar un sistema d'indicadors culturals a la gestió cultural de la Universitat de Girona i avaluar-ne la utilitat de futur.
- Identificar els agents del sector cultural i captar la percepció i valoració que tenen, així com la dels usuaris de la comunitat universitària, en relació amb l'aportació de la Universitat de Girona a la vida cultural.
- Analitzar les mancances i el potencial de la Universitat de Girona com a agent cultural avui.
- Vincular les possibles línies d'actuació al Pla estratègic 2008-2013 de la Universitat de Girona.

METODOLOGIA

En una primera fase, la metodologia de treball es concreta en la recollida i sistematització de les dades disponibles que permetin estudiar i valorar el paper que està tenint actualment aquesta universitat en l'àmbit de la programació i l'oferta cultural i formativa. La segona fase se centra a conèixer la relació establerta amb els agents territorials. En la tercera part es realitza una diagnosi a partir de la metodologia del DAFO.

Es plantegen, en definitiva, tres grans qüestions que es resolen a través de diferents mètodes d'anàlisi:

- Què fa, com actua i a qui arriba la Universitat com a agent cultural?
- Com és vista per la resta d'agents de la cultura de les comarques gironines?
- Quins són els punts forts i les debilitats d'aquesta relació?

A les conclusions i propostes es presenten possibles vies d'actuació per incentivar les fortaleces i contrarestar les debilitats i amenaces d'aquesta relació, d'acord amb el disseny d'intervenció de la política universitària per als anys vinents, concretada en el Pla estratègic 2008-2013 de la UdG.

2.1. ELS INDICADORS CULTURALS UNIVERSITARIS

Després d'una recerca documental i de referents exhaustiva, es constata que pràcticament són inexistent les publicacions sobre aquest tema. Tal com s'explica en la introducció, a Catalunya no hi ha treballs d'anàlisi similars al que es proposa en l'encàrrec del Consell Social de la Universitat de Girona.

És conegut que els projectes o treballs relacionats amb l'impacte econòmic o ocupacional d'una universitat acostumen a ser més usuals i senzills, potser per la tangibilitat de les dades i del seu tractament. D'altra banda, quan parlem de cultura, la complexitat augmenta i, per aquest motiu, hi ha més dificultats a l'hora de recollir una informació precisa i quantificable d'allò que s'està fent a escala global, tant des del món universitari com en el camp cultural del seu entorn.

Per aquesta raó, per poder elaborar una diagnosi i avaluar l'oferta cultural que s'estava fent des de la UdG, es va creure necessari buscar uns paràmetres a partir dels quals es poguessin establir uns criteris de recollida d'informació.

Per això es van dissenyar (experimentalment) uns indicadors culturals propis per a aquest estudi, adaptats a les particularitats de la UdG. El punt de partida és, però, el treball d'indicadors culturals dissenyat per l'Observatorio Universitario Andaluz de la Cultura «Atalaya», un projecte conjunt de les diferents universitats andaluses.

En l'àmbit de l'Estat espanyol, a diferència del català, hi ha encara alguns vicerectorats d'Extensió Universitària, amb una llarga tradició històrica, des dels quals es coordinen polítiques culturals universitàries i un sistema de recollida d'informació unificada per a tota la comunitat autònoma de referència.

Les universitats andaluses han elaborat un sistema d'indicadors culturals interns amb l'objectiu d'aportar a les mateixes universitats un conjunt ampli i, alhora, flexible de valors de referència que permetin avaluar i millorar la pràctica diària en el camp d'aquesta extensió universitària.

Aquesta flexibilitat fa possible poder aplicar aquests indicadors a les universitats andaluses i també a les altres universitats en un context més o menys similar.

En una sèrie de sessions amb els experts de l'Observatori Atalaya, es van treballar aquests indicadors i es va fer una tria dels que s'adaptaven a la singularitat de la UdG. Els indicadors ens han permès situar les diferents iniciatives, organitzades des de la UdG en matèria de cultura, que es recullen en aquest treball i que parteixen del concepte de *sector cultural* consensuat per les principals institucions europees.

Les dades per elaborar els indicadors estan treballades a partir de les memòries i fons d'informació de la Universitat i gràcies a la col·laboració del personal involucrat en la mateixa estructura universitària, que ens ha assessorat i ha avalat la informació recollida. Aquest mètode ha estat molt interessant també per poder fer comparacions amb dades d'altres universitats del territori espanyol.

Ara bé, cal indicar també que aquest sistema té limitacions. El fet que aquests indicadors hagin estat escollits per fer el treball i que no siguin el referent en la recollida d'informació de les memòries de la UdG ha suposat una dificultat per aconseguir algunes dades quantitatives.

No ha estat possible treballar tots els indicadors de forma exhaustiva, a vegades per falta d'informació i altres vegades per falta de coincidència en la manera de recollir aquestes dades. Per tant, ha calgut completar les dades quantitatives amb les qualitatives, obtingudes a través d'altres mètodes, com les enquestes, les entrevistes i les reunions de grup.

2.2. L'ESTUDI QUALITATIU: ENTREVISTES, ENQUESTES I REUNIONS DE GRUP

Entrevistes

Per avançar en l'anàlisi i la redacció de conclusions i propostes, la recollida de dades quantitatives no podia ser l'únic mitjà per a la diagnosi. És evident que, en el terreny cultural, com més dades quantitatives es puguin recollir millor, a causa de la manca de tradició en aquest sentit. Però el que és molt important i, de fet, és el que proporciona més valor afegit a aquest treball, són les dades qualitatives, dades que ens permeten conèixer les opinions i valoracions al voltant de la percepció, el consum i els hàbits culturals provocats directament o indirecta per la Universitat.

Així doncs, s'ha treballat també amb la metodologia de l'entrevista semioberta com a eina per obtenir opinions qualificades. Aquestes opinions ens han servit per avalar la informació de la nostra diagnosi i, alhora, ens han donat a conèixer quina és la perspectiva actual de persones representatives que estan treballant en cultura, tant a la Universitat com al sector públic i al sector privat, en l'àmbit cultural i creatiu.

Enquestes

És evident que l'entrevista limita molt el temps i les possibilitats d'arribar a un nombre ampli de persones. És evident, també, que el nombre de persones que no podem obviar per la seva posició singular en el sector cultural, com a agents o com a consumidors d'aquesta cultura, és molt alt.

El fet que la Càtedra Unesco de Polítiques Culturals i Cooperació estigui realitzant, en paral·lel, un altre estudi més ampli sobre el sector cultural a Girona, en el qual també s'utilitza l'enquesta com a eina de treball, ens ha facilitat obtenir molta informació sobre un cens important d'agents de la cultura: promotors culturals, tècnics de cultura municipals, empreses culturals privades o públiques, directors d'equipaments, etc.

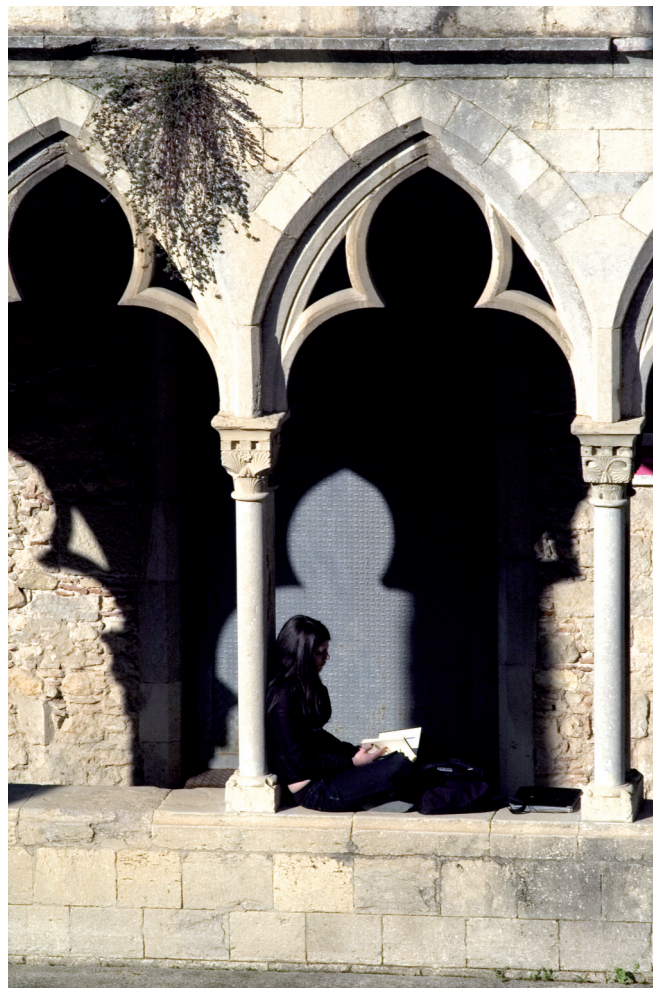
Pel que fa als estudiants, han estat enquestats com a públic objectiu de l'oferta cultural i han estat considerats actors culturals a través de les associacions que els agrupen i de les iniciatives que promouen.

Reunions de grup

Una altra eina són les reunions de grup, l'objectiu d'aquestes reunions ha estat posar en contacte els agents de la Universitat amb els del sector cultural de l'entorn i originar uns debats que han enriquit molt la informació qualitativa obtinguda.

En aquest cas, s'han fet dues reunions de grup en dos moments diferents. La primera es va convocar al mes de juliol, quan l'estudi encara estava en els seus inicis. Es va reunir un grup de persones relacionades amb el món cultural del territori gironí, i es va intentar que hi estiguessin representats tots els vessants de la cultura que ocupa aquest treball (música, teatre, editorials, museus, obra social d'una caixa, periodisme, etc.), i persones vinculades a la UdG però que tenen també un perfil estretament vinculat al sector cultural del territori.

La segon reunió es va convocar al mes de novembre, quan el treball ja estava més desenvolupat. En aquest cas, es va reunir persones de la comunitat universitària que ocupen un lloc estratègic pel que fa al paper que tenen en el desenvolupament de la UdG com a agent cultural.

Lectura al claustre de la Facultat de Lletres (foto: Jordi S. Carrera)

El teixit de les propostes

Totes i cadascuna d'aquestes eines ens han aportat una informació rica i important que ha estat tractada i analitzada des de l'aspecte únicament qualitatiu, per obtenir unes conclusions i valoracions que han conduït a definir les diferents propostes de futur que es presenten en aquest estudi.

D'altra banda, paral·lelament, la UdG ha publicat el Pla estratègic 2008-2013 com a document que estableix els termes centrals i els eixos de planificació anual, que marca el camí que vol seguir aquesta institució en els propers anys.

Aquest Pla estratègic ha estat el marc referencial per treballar la segona part del projecte i presentar les propostes per potenciar el paper que la UdG pot tenir com a agent cultural fonamental del territori.

Els principis generals que marca el Pla han estat la pauta per dialogar sobre el que des de la UdG es proposen com a objectius estratègics generals, amb l'anàlisi de la situació actual pel que fa a la relació amb el sector cultural i de les accions proposades per potenciar i treballar aquesta relació, d'acord amb les polítiques universitàries europees i catalanes de desenvolupament del paper dinamitzador territorial de les universitats del segle XXI.

3 DESENVOLUPAMENT

3.1. QUADRE D'INDICADORS CULTURALS DE LA UdG

Tal com s'ha presentat en l'apartat Metodologia, la implementació d'uns indicadors culturals que no han estat el referent en la recollida de dades de les memòries de la Universitat ha generat una certa dificultat a l'hora de recopilar la informació.

Tot i així, i ja que no s'ha fet mai anteriorment, hem cregut convenient plasmar els valors que hem pogut recollir per intentar tenir unes dades més o menys objectives i contrastar resultats amb l'experiència del treball fet per les universitats andaluses.

Cal subratllar en tot moment que estem processant dades aproximades, que en alguns casos s'han utilitzat informacions del curs 2006-2007 i en altres del curs 2007-2008, i, finalment, que les universitats que ens han servit de model de comparació compten amb un servei cultural dotat d'estructura i personal, del qual no disposa la UdG, que és el que s'anomena «extensió universitària».

Malgrat tot, valorem de manera molt interessant l'esforç de fer aquest exercici i pensem que, en termes globals, aportem una primera visió del volum i les característiques de l'oferta cultural de la nostra universitat.

Per presentar els valors absoluts i els indicadors utilitzem la metodologia proposada per J. Luis Ben per a les universitats andaluses:

«El sistema de indicadores no pasa de ser un conjunto de datos ordenados que permitirán, a quienes tienen esa responsabilidad, interpretar el funcionamiento de sus servicios y su impacto tanto entre la propia comunidad universitaria como en la sociedad. Va más allá de lo que es una memoria administrativa o de gestión al uso. Busca ahondar en los datos, ordenarlos, clasificarlos y, si esa es la voluntad, interpretarlos cara a futuras acciones. [...] Interpretar en el sentido de evaluar. Porque, a mi modesto entender, lo que da sentido al sistema son dos aspectos. El primero, a medio plazo, construir series temporales y cuya importancia ya hemos destacado. El segundo es dar una herramienta de evaluación a los vicerrectorados.»¹

L'indicador és una xifra absoluta (nombre d'actuacions de l'Aula de Teatre, p. ex.) sobre la qual s'aplica una fórmula matemàtica per valorar-la d'acord amb uns paràmetres comuns.

Valor absolut = X

Forma de mesurar:

$$(X/\text{alumnes, docents i PAS}) * 10.000 \quad \left(\frac{X}{\text{alumnes} + \text{docents} + \text{PAS}} \right) X 10.000$$

El resultat és un valor relatiu homogeneïtzat i susceptible, per tant, de comparar amb el d'altres universitats, però sobretot susceptible de comparar al llarg de sèries temporals.

¹ Ben, J. Luis. *Sistema de Indicadores Culturales de las Universidades Andaluzas*. Cadis: Universidad de Cádiz, 2006.

Aquest sistema d'indicadors ha servit per analitzar les dades següents: (entre parèntesi, el número de l'indicador corresponent de la taula que segueix)

- **Qui organitza i gestiona les propostes culturals?**
 - Nombre d'associacions de caràcter cultural (4)
 - Nombre de convenis de col·laboració (7, 8, 9)
Relació de llocs de treball del vicerektorat corresponent i característiques (38, 39, 40, 41, 50)
 - Formació dels treballadors (42)
 - Càrrecs acadèmics implicats en el vicerektorat (43)
 - Despeses de personal del vicerektorat i pressupost (44, 45)
 - Infraestructures disponibles (46, 47, 48, 49)
- **Quins projectes i propostes culturals es generen?**
 - Nombre de programes estacionals (cursos estiu) (10)
 - Nombre d'activitats vinculades a aquests programes (11)
 - Nombre de llibres editats i tirades mitjanes (14, 15)
 - Nombre de revistes culturals i butlletins (16, 17)
 - Nombre de còmics editats amb ajut de la Universitat (18)
 - Nombre de revistes digitals i pàgines web (19)
 - Nombre de programes de formació en teatre, representacions, muntatges i grups (20, 21, 22, 23)
 - Nombre de projeccions cinematogràfiques, formació en cinema (24, 25)
 - Nombre de grups de música i de dansa segons tipus; actuacions, produccions i activitats escèniques (26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34)
 - Nombre d'exposicions (35)
- **Quin impacte tenen sobre la comunitat universitària?**
 - Convocatòria de concursos i beques (1)
 - Estudiants universitaris (2)
 - Estudiants estrangers (3)
 - Total d'activitats culturals realitzades (5)
 - Nombre d'assistents a aquestes activitats (6)
 - Nombre de matriculats i assistents als cursos i activitats d'estiu (12)
 - Nombre de matriculats als programes formatius per a la tercera edat (13)
 - Grau de coneixement de l'oferta (36)
 - Grau de satisfacció (37)

Sempre en relació amb el total d'alumnes, professorat i PAS de cada comunitat universitària (51, 52, 53, 54).

El sistema d'indicadors citats ha estat aplicat perquè es pugui validar a totes les universitats andaluses. Presentem, com a element de comparació, la taula resum d'indicadors de la Universitat de Còrdova.

Val a dir, però, que pel que fa a la UdG, els indicadors s'han adaptat a la realitat específica del context universitari gironí i ha calgut ampliar-los a causa de la presència de més elements per analitzar.

En concret, i per a la Universitat de Girona, hem considerat la necessitat d'ampliar la visió de l'oferta cultural, incloure la recerca en els àmbits de la cultura i considerar altres referents i dades, com ara les següents:

- **Quins projectes i propostes culturals es generen?**
 - Nombre d'unitats en l'àmbit de la recerca en cultura (55)
 - Nombre de programes de formació en llengua catalana, música i dansa, arquitectura i disseny, patrimoni i turisme cultural, esports, cooperació cultural i científica, educació, cultura i joventut, literatura i escriptura (56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 65, 66)
- **Quin impacte tenen sobre la comunitat universitària?**
 - Nombre d'usuaris de la biblioteca i visitants (63, 64)
 - Nombre d'empreses culturals en el context universitari (67)
 - Nombre de municipis on es programa activitat cultural universitària (68)

Cal insistir que aquest quadre d'indicadors podria ser encara molt més extens, però només serà realment útil i vàlid com a instrument d'avaluació en la mesura que s'estableixi com a sistema propi a la UdG i es donin instruccions per tal que cada unitat aportí les seves dades d'acord amb la informació que s'hagi consensuat i s'hagi considerat pertinent recollir i que permeti, per tant, el que és fonamental: comparar sèries temporals pròpies de la UdG.

A continuació es presenta una relació descriptiva de cada indicador i el quadre final dels indicadors culturals de la UdG i de la Universitat de Còrdova per fer una primera aproximació comparativa.

Les associacions d'estudiants, el Consell d'estudiants i el Servei d'Esports a la Jornada de Portes Obertes de la UdG (foto: Jordi S. Carrera)

3.1.1. Descripció dels indicadors

A continuació es presenten, en detall, les definicions de cada un dels indicadors utilitzats:

1	Definició: Indicador que mesura el nombre de convocatòries de concursos i beques de caràcter cultural que fa la Universitat directament o indirecta. Objectiu: Conèixer el núm. de convocatòries de concursos i beques en matèria cultural que es donen a la Universitat. En el cas de la UdG, aquestes ajudes les promovia en el moment de l'estudi l'antic Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes. Ens referim a les convocatòries i no al núm. de beques donades.
2	Definició: Indicador que mesura el nombre d'estudiants universitaris en relació amb la comunitat universitària. Objectiu: Estudiar el percentatge d'estudiants de la comunitat universitària.
3	Definició: Indicador que mesura la proporció existent entre estudiants universitaris estrangers i el total d'universitaris i personal de la Universitat. Objectiu: Estudiar el percentatge d'estudiants universitaris estrangers.
4	Definició: Indicador que mesura el nombre d'associacions de caràcter cultural a la Universitat. Objectiu: Conèixer el nombre d'associacions de caràcter cultural. En el cas de la UdG, i d'acord amb l'encàrrec del Consell Social, s'han inclòs en l'estudi i en l'indicador les associacions de caràcter esportiu.
5	Definició: Indicador que ens dóna el nombre total d'activitats culturals que realitza la Universitat a través dels vicerectorats. Objectiu: Conèixer el volum de les activitats que realitza la Universitat. En el cas de la UdG, el Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes, ara desaparegut, no concentrava tota la programació cultural. La diversitat d'agents que intervenen en aquesta programació i la no-existència de mètodes de registre d'aquestes activitats fan inviable aquesta dada.
6	Definició: Indicador que mesura el nombre de participants a les activitats organitzades pels vicerectorats. Objectiu: Conèixer el nombre de participants a les activitats organitzades pel Vicerectorat d'Extensió Universitària. En el cas de la UdG, el Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes (avui Vicerectorat d'Estudiants) no concentra tota la programació cultural. La diversitat d'agents que intervenen en aquesta programació i la no-existència de mètodes de registre d'aquestes activitats fan inviable aquesta dada.
7	Definició: Nombre de convenis de col·laboració amb les entitats i associacions culturals. Objectiu: Conèixer el nombre de convenis dirigits a ajudar el moviment cultural associatiu. En el cas de la UdG són convenis que determinen el nivell de relació i el grau d'implementació social i territorial de les diferents unitats que actuen com a agents culturals des de la UdG: càtedres, serveis...
8	Definició: Nombre de convenis de col·laboració firmats amb entitats públiques (administració). Objectiu: Conèixer les despeses en cooperació amb altres institucions públiques. En el cas de la UdG indiquen la xarxa de relacions amb el territori formalitzada a través de les entitats públiques.
9	Definició: Nombre de convenis de col·laboració firmats amb entitats públiques i privades. Objectiu: Conèixer les despeses en cooperació amb altres institucions i entitats.
10	Definició: Indicador que mesura el nombre de programes estacionals universitaris. Objectiu: Conèixer el nombre de programes universitaris estacionals. S'entén per programa estacional el programa de cursos d'estiu.
11	Definició: Nombre que mesura el volum d'activitats en el marc d'aquests programes estacionals. Objectiu: Conèixer el nombre d'activitats en programes estacionals universitaris.
12	Definició: Indicador que mesura el nombre de participants en programes estacionals universitaris. Objectiu: Conèixer el nombre de participants en programes estacionals universitaris.
13	Definició: Indicador que mesura el nombre de matriculats a les aules d'extensió universitària i al programa per a majors de 50 anys. Objectiu: Conèixer el nombre de matriculats a les aules de gent gran i als programes universitaris per a majors de 50 anys.
14	Definició: Indicador que mesura el nombre de llibres (títols) editats pels vicerectorats. Objectiu: Conèixer el nombre de llibres editats en l'àmbit cultural. En el cas de la UdG, hem recollit els títols publicats pel Servei de Publicacions, segons dades del curs 2007-2008, en temes culturals.
15	Definició: Indicador que mesura la mitjana de tirada de les edicions de llibres editats a la Universitat en un curs escolar en temes culturals. Objectiu: Conèixer la mitjana de tirada de les edicions de llibres editats.
16	Definició: Indicador que mesura el nombre de revistes culturals publicades a la Universitat. Objectiu: Mesurar el nombre de revistes culturals editades per la Universitat.
17	Definició: Indicador que mesura el nombre de revistes culturals i butlletins o guies culturals publicats a la Universitat. Objectiu: Mesurar la capacitat de la Universitat de comunicar la seva activitat cultural.
18	Definició: Indicador que mesura el nombre de <i>fanzines</i> i còmics que s'editen amb el recolzament de la Universitat. Objectiu: Conèixer els <i>fanzines</i> i còmics editats.

- 19** **Definició:** Indicador que mesura el nombre de revistes digitals i pàgines web a la Universitat.
Objectiu: Conèixer el nombre de revistes digitals a la Universitat.
En el cas de la UdG, la diversitat d'agents i situacions fa impossible aconseguir una dada absoluta fiable del nombre de pàgines web reals de les diferents unitats que actuen en cultura.
- 20** **Definició:** Indicador que serveix per mesurar el nombre de programes de formació de teatre que s'organitzen amb el recolzament de la Universitat.
Objectiu: Estudiar els programes de formació de teatre que s'organitzen.
S'entenen per programes els cursos emmarcats en un format específic: lliure elecció, formació de postgrau, etc.
- 21** **Definició:** Indicador que mesura el nombre de representacions que tenen lloc als teatres d'una zona determinada promocionades d'alguna mesura per la Universitat.
Objectiu: Mesurar el nombre de representacions teatrals. En el cas de la UdG, l'aula de teatre ens donava les dades de les representacions fetes des del 1992, any en què es funda l'aula de teatre, i s'ha procedit a fer un càlcul de la mitjana de representacions anuals.
- 22** **Definició:** Indicador que mesura el nombre de grups de teatre vinculats a la Universitat.
Objectiu: Estudiar els Grups de Teatre que hi ha a la Universitat.
- 23** **Definició:** Indicador que mesura el nombre de muntatges dels grups de teatre dependents de la Universitat.
Objectiu: Conèixer el nombre de muntatges dels grups de teatre.
- 24** **Definició:** Indicador que mesura el nombre de projeccions cinematogràfiques i/o de vídeo realitzades per les diferents unitats que programen activitats culturals.
Objectiu: Conèixer el nombre de projeccions cinematogràfiques i/o de vídeo realitzades per les diferents unitats que programen activitats culturals.
En el cas de la UdG, es fan projeccions audiovisuals des d'entitats i programes molt diversos (biblioteca, cineclub, festivals, càtedres...), i no es recullen en cap memòria.
- 25** **Definició:** Indicador que mesura el nombre de programes de formació en cinema o imatge que existeixen a l'àrea universitària.
Objectiu: Estudiar els programes de formació en imatge.
- 26** **Definició:** Indicador que mesura el nombre de grups de música clàssica que es creen a partir d'algun tipus de recolzament de la Universitat.
Objectiu: Conèixer el nombre de grups de música clàssica.
- 27** **Definició:** Indicador que mesura el nombre de grups de música pop / rock que es creen a partir d'algun tipus de recolzament de la Universitat.
Objectiu: Conèixer el nombre de grups de música pop / rock.
- 28** **Definició:** Indicador que mesura el nombre de grups de música jazz que es creen a partir d'algun tipus de recolzament de la Universitat.
Objectiu: Conèixer el nombre de grups de música jazz.
- 29** **Definició:** Indicador que mesura el nombre de grups de música tradicional / folklore que es creen a partir d'algun tipus de recolzament de la Universitat.
Objectiu: Conèixer el nombre de grups de música tradicional / folklore.
- 30** **Definició:** Indicador que mesura el nombre de grups de música regional que es creen a partir d'algun tipus de recolzament de la Universitat.
Objectiu: Conèixer el nombre de grups de música regional.
- 31** **Definició:** Indicador que mesura el nombre de grups de dansa que es creen a partir d'algun tipus de recolzament de la Universitat.
Objectiu: Conèixer el nombre de grups de dansa.
- 32** **Definició:** Indicador que mesura el nombre de concerts de música organitzats i promoguts per la Universitat.
Objectiu: Mesurar el nombre de concerts de música organitzats i promoguts per la Universitat.
- 33** **Definició:** Indicador que mesura el nombre de produccions musicals de la Universitat.
Objectiu: Conèixer el nombre de produccions musicals.
- 34** **Definició:** Indicador que mesura el nombre d'activitats escèniques i musicals realitzades per les diferents àrees que programen activitats culturals.
Objectiu: Conèixer el nombre d'activitats escèniques i musicals realitzades per les diferents àrees que programen activitats culturals.
- 35** **Definició:** Indicador que mesura el nombre d'activitats expositives realitzades per les diferents àrees que programen activitats culturals.
Objectiu: Conèixer el nombre d'activitats expositives realitzades per les diferents àrees que programen activitats culturals.
En el cas de la UdG, les úniques exposicions que queden recollides com a tals són les que organitza la Biblioteca. Se'n realitzen moltes més de manera informal a les facultats i en espais comuns però no queden registrades enlloc.
- 36** **Definició:** Indicador que mesura el grau de coneixement de la població de l'oferta cultural.
Objectiu: Conèixer el grau de coneixement de la població de l'oferta cultural.
- 37** **Definició:** Indicador que mesura el grau de satisfacció de la població de l'oferta cultural.
Objectiu: Conèixer el grau de satisfacció de la població de l'oferta cultural.

- 38** **Definició:** Relació total de llocs de treball que existeixen en el Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes.
Objectiu: Conèixer el nombre de persones contractades laboralment pel Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes.
En el cas de la UdG, fem referència a les persones que estaven treballant en aquest vicerectorat en el moment de realització de l'estudi.
- 39** **Definició:** Relació total de llocs de treball amb nivell de llicenciat que hi ha en el Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes.
Objectiu: Qualificació dels treballadors públics que estaven treballant en aquest vicerectorat.
En el cas de la UdG, fem referència a les persones que estaven treballant en aquest vicerectorat en el moment de realització de l'estudi.
- 40** **Definició:** Relació total de llocs de treball amb nivell de diplomats que existeixen en el Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes.
Objectiu: Qualificació dels treballadors públics.
En el cas de la UdG, fem referència a les persones que estaven treballant en aquest vicerectorat en el moment de realització de l'estudi.
- 41** **Definició:** Relació total de llocs de treball amb nivell d'administratius i d'auxiliars que existeixen en el Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes.
Objectiu: Qualificació dels treballadors públics.
En el cas de la UdG, fem referència a les persones que estaven treballant en aquest vicerectorat en el moment de realització de l'estudi.
- 42** **Definició:** Accions formatives destinades a la capacitat del personal del Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes.
Objectiu: Conèixer l'esforç realitzat en qualificació dels treballadors.
- 43** **Definició:** Relació de càrrecs acadèmics relacionats amb el Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes.
Objectiu: Conèixer els diferents càrrecs acadèmics del Vicerectorat.
- 44** **Definició:** Despeses de personal sobre el total dels crèdits inicials del pressupost del Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes.
Objectiu: Analitzar l'equilibri pressupostari del Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes.
- 45** **Definició:** Percentatge del pressupost destinat a l'organització o finançament d'activitats culturals.
Objectiu: Estudiar el pressupost en capítol 2 assignat al Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes.
- 46** **Definició:** Indicador que mesura el nombre de sales d'usos múltiples.
Objectiu: Estudiar el nombre de sales d'usos múltiples que hi ha a la Universitat.
- 47** **Definició:** Indicador que mesura el nombre d'equipaments culturals del patrimoni.
Objectiu: Estudiar el nombre d'equipaments d'aquest tipus que hi ha.
- 48** **Definició:** Indicador que mesura el nombre d'equipaments culturals.
Objectiu: Estudiar el nombre d'equipaments culturals.
- 49** **Definició:** Indicador que mesura el nombre de sales d'exposicions.
Objectiu: Estudiar el nombre de sales d'exposicions que hi ha.
- 50** **Definició:** Indicador que ens ajuda a conèixer la implicació activa de l'alumnat a les tasques organitzatives del Vicerectorat.
Objectiu: Mesurar la participació activa de l'alumnat en l'activitat del vicerectorat.
- 51.1** **Definició:** Indicador que mesura el nombre total de personal docent.
Objectiu: Estudiar el nombre total de personal docent.
En el cas de la UdG, es tracta de dades de la Memòria acadèmica 2007-2008.
- 51.2** **Definició:** Indicador que mesura el nombre total de personal d'investigació.
Objectiu: Estudiar el nombre total de personal de personal d'investigació.
En el cas de la UdG, es tracta de dades de la Memòria acadèmica 2007-2008.
- 51** **Definició:** Indicador que mesura el nombre total de personal docent.
Objectiu: Estudiar el nombre total de personal de personal docent.
- 52** **Definició:** Indicador que mesura el nombre total de PAS.
Objectiu: Estudiar el nombre total de PAS.
- 53** **Definició:** Indicador que mesura el nombre total d'alumnes.
Objectiu: Estudiar el nombre total d'alumnes de la Universitat.
- 54** **Definició:** Indicador que mesura el total de la comunitat universitària.
Objectiu: Estudiar el nombre total de la comunitat universitària.

55 **Definició:** Indicador que mesura el nombre d'instituts i grups de recerca en humanitats i ciències socials o cultura.
Objectiu: Obtenir el nombre d'instituts i grups de recerca en humanitats i ciències socials o cultura.

56 **Definició:** Indicador que mesura el nombre de programes de formació en llengua catalana.
Objectiu: Estudiar el nombre total de programes de formació en llengua catalana.
S'entenen per programes els cursos emmarcats en un format específic: lliure elecció, formació de postgrau, etc.

57 **Definició:** Indicador que mesura el nombre de programes de formació en música i dansa.
Objectiu: Estudiar el nombre total de programes de formació en música i dansa.
S'entenen per programes els cursos emmarcats en un format específic: lliure elecció, formació de postgrau, etc.

58 **Definició:** Indicador que mesura el nombre de programes de formació en arquitectura i disseny.
Objectiu: Estudiar el nombre total de programes de formació en arquitectura i disseny.
S'entenen per programes els cursos emmarcats en un format específic: lliure elecció, formació de postgrau, etc.

59 **Definició:** Indicador que mesura el nombre de programes de formació en patrimoni.
Objectiu: Estudiar el nombre total de programes de formació en patrimoni.
S'entenen per programes els cursos emmarcats en un format específic: lliure elecció, formació de postgrau, etc.

60 **Definició:** Indicador que mesura el nombre de programes de formació en esports.
Objectiu: Estudiar el nombre total de programes de formació en esports.
S'entenen per programes els cursos emmarcats en un format específic: lliure elecció, formació de postgrau, etc.

61 **Definició:** Indicador que mesura el nombre de programes de formació en cooperació cultural.
Objectiu: Conèixer el nombre total de programes de formació en cooperació cultural.

62 **Definició:** Indicador que mesura el nombre de programes d'educació, cultura i joventut.
Objectiu: Estudiar el nombre de programes d'educació, cultura i joventut.

63 **Definició:** Indicador que mesura el nombre d'usuaris de la Biblioteca.
Objectiu: Estudiar el nombre total de nombres d'usuaris de la Biblioteca.

64 **Definició:** Indicador que mesura el nombre de visitants de la Biblioteca.
Objectiu: Estudiar el nombre total de nombres de visitants de la Biblioteca.

65 **Definició:** Indicador que mesura el nombre de programes de formació en literatura i escriptura.
Objectiu: Conèixer el nombre de programes de formació en literatura i escriptura.

66 **Definició:** Indicador que mesura el nombre de programes de formació en turisme.
Objectiu: Conèixer el nombre de programes de formació en turisme.

67 **Definició:** Indicador que mesura el nombre de d'*spin-offs* en l'àmbit cultural.
Objectiu: Conèixer el nombre de d'*spin-offs* creades en l'àmbit cultural.

68 **Definició:** Indicador que mesura el nombre de municipis seu d'activitats culturals de la Universitat.
Objectiu: Estudiar el nombre total de municipis seu d'activitats culturals de la Universitat.

Indicadors culturals de la Universitat de Girona

Any de referència 2007

indicadors	valor absolut	indicador
1 Núm. de convocatòries de concursos i beques a través del Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes	5	3,56
2 Núm. d'estudiants universitaris	12.002	8.549,04
3 Núm. d'estudiants universitaris estrangers	583	415,27
4 Núm. d'associacions de caire cultural a la Universitat	12	8,55
5 Núm. total d'activitats culturals realitzades per les unitats	N.D.	N.D.
6 Núm. d'assistents a les activitats organitzades per les diferents unitats	N.D.	N.D.
7 Núm. de convenis de col·laboració amb entitats i associacions culturals	36	25,64
8 Núm. de convenis de col·laboració signats per entitats públiques	55	39,18
9 Núm. total de convenis de col·laboració signats per entitats públiques o privades	91	64,82
10 Núm. de programes universitaris estacionals	1	0,71
11 Núm. d'activitats als programes universitaris estacionals	70	49,86
12.1 Núm. de matriculats i assistents a programes universitaris estacionals	589	419,55
12.2 Núm. d'assistents a les activitats complementàries dels programes universitaris estacionals	589	419,55
12 Núm. de participants als programes universitaris estacionals (suma de 12.1 i 12.2)	589	419,55
13 Núm. de matriculats al servei de la Universitat per a gent gran	303	215,83
14 Núm. de llibres (títols) editats pel Servei de Publicacions de la Universitat	15	10,68
15 Núm. de tirades mitjanes per títol de llibre editat per la Universitat	300	213,69
16 Núm. de revistes culturals publicades a la Universitat	5	3,56
17 Núm. de revistes culturals i butlletins o guies informatives publicades a la Universitat	1	0,71
18 Núm. de fanzines i còmics editats amb ajuts de la Universitat	0	0,00
19 Núm. de revistes digitals i pàgines web a la Universitat	10	7,12
20 Núm. de programes de formació en teatre que s'organitzen amb suport de la Universitat	2	1,42
21 Núm. de representacions promocionades per la Universitat	2	1,42
22 Núm. de grups teatrals lligats a la Universitat	1	0,71
23 Núm. de muntatges de grups de teatre dependents de la Universitat	2	1,42
24 Núm. de projeccions cinematogràfiques i/o vídeo realitzats per les diferents unitats	N.D.	N.D.
25 Núm. de programes de formació en cinema o imatge dins o amb la participació de la Universitat	4	2,85
26 Núm. de grups de música clàssica que es creen o funcionen amb suport de la Universitat	1	0,71
27 Núm. de grups de música pop/rock que es creen o funcionen amb suport de la Universitat	N.D.	N.D.
28 Núm. de grups de música jazz que es creen o funcionen amb suport de la Universitat	0	0,00
29 Núm. de grups de música tradicional/ folklore que es creen o funcionen amb suport de la Universitat	0	0,00
30 Núm. de grups de música regional	0	0,00
31 Núm. de grups de dansa que es creen o funcionen amb suport de la Universitat	0	0,00
32 Núm. de concerts organitzats o promoguts per la Universitat	12	8,55
33 Núm. de produccions musicals de la Universitat	1	0,71
34 Núm. d'activitats escèniques i musicals realitzades per les diferents unitats	8	5,70
35 Núm. d'activitats expositives realitzades per les diferents unitats	14	9,97
36 Grau de coneixement de la població de l'oferta cultural	N.D.	N.D.
37 Grau de satisfacció de la població envers l'oferta cultural	N.D.	N.D.
38 Relació total de llocs de treball al Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes	2	1,42
39 Relació total de llocs de treball amb nivell de llicenciat al Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes	1	0,71
40 Relació total de llocs de treball amb nivell de diplomada al Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes	0	0,00
41 Relació de llocs de treball amb nivell d'administratius i d'auxiliars al Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes	1	0,71
42 Núm. d'accions formatives destinades a la capacitat del personal del Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes	N.D.	N.D.
43 Relació de càrrecs acadèmics relacionats amb el Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes	1	0,71
44 Despeses de personal del pressupost del Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes	N.D.	N.D.
45 Percentatge del pressupost per a organitzar o finançar activitats culturals	0	0,08
46 Núm. de sales d'usos múltiples	7	4,99
47 Núm. d'equipaments culturals de patrimoni	3	2,14
48 Núm. d'equipaments culturals d'arts escèniques: teatres, sales...	1	0,71
49 Núm. de sales d'exposicions	2	1,42
50 Núm. de beques i voluntaris col·laboradors del Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes	15	10,68
51.1 Núm. total personal docent	1.090	776,41
51.2 Núm. total personal d'investigació	200	142,46
51 Núm. total personal Docent (suma de 51.1 i 51.2)	1.290	918,87
52 Núm. total de PAS	547	389,63
53 Núm. total alumnes	12.002	8.549,04
54 Núm. de total alumnes, docents i PAS (suma de 51.1 a 53)	14.039	10.000,00

Indicadors culturals de la Universitat de Còrdova

Any de referència 2006

Indicadors	valor absolut	indicador
1 Núm. de convocatòries de concursos i beques de la Universitat a través del Vicerectorat d'Extensió Universitària	2	1,11
2 Núm. d'estudiants universitaris	15.872	8.797,25
3 Núm. d'estudiants universitaris estrangers	446	247,20
4 Núm. d'associacions de caire cultural a la Universitat	4	2,22
5 Núm. total d'activitats culturals realitzades pel Vicerectorat d'Extensió Universitària	53	29,38
6 Núm. d'assistents a les activitats organitzades pel Vicerectorat d'Extensió Universitària	N.D.	N.D.
7 Núm. de convenis de col·laboració amb entitats i associacions culturals	3	1,66
8 Núm. de convenis de col·laboració signats per entitats públiques	4	2,22
9 Núm. total de convenis de col·laboració signats per entitats públiques o privades	3	1,66
10 Núm. de programes universitaris estacionals	3	1,66
11 Núm. d'activitats als programes universitaris estacionals	9	4,99
12.1 Núm. de matriculats i assistents a programes universitaris estacionals	265	146,88
12.2 Núm. d'assistents a les activitats complementàries dels programes universitaris estacionals	120	66,51
12 Núm. de participants als programes universitaris estacionals (suma de 12.1 i 12.2)	385	213,39
13 Núm. de matriculats al servei de la Universitat per a gent gran	850	471,12
14 Núm. de llibres (títols) editats pel Vicerectorat d'Extensió Universitària	2	1,11
15 Núm. de tirades mitjanes per títol de llibre editat per la Universitat	0	0,00
16 Núm. de revistes culturals publicades a la Universitat	0	0,00
17 Núm. de revistes culturals i butlletins o guies informatives publicades a la Universitat	0	0,00
18 Núm. de fanzines i còmics editats amb ajuts de la Universitat	1	0,55
19 Núm. de revistes digitals i pàgines web a la Universitat	4	2,22
20 Núm. de programes de formació en teatre que s'organitzen amb suport de la Universitat	1	0,55
21 Núm. de representacions promociionades per la Universitat	6	3,33
22 Núm. de grups teatrals lligats a la Universitat	2	1,11
23 Núm. de muntatges de grups de teatre dependents de la Universitat	3	1,66
24 Núm. de projeccions cinematogràfiques i/o vídeos realitzats pel Vicerectorat d'Extensió Universitària	20	11,09
25 Núm. de programes de formació en cinema o imatge dins o amb la participació de la Universitat	1	0,55
26 Núm. de grups de música clàssica/culta que es creen o funcionen amb suport de la Universitat	1	0,55
27 Núm. de grups de música pop/rock que es creen o funcionen amb suport de la Universitat	0	0,00
28 Núm. de grups de música jazz que es creen o funcionen amb suport de la Universitat	0	0,00
29 Núm. de grups de música tradicional/ folklore que es creen o funcionen amb suport de la Universitat	1	0,55
30 Núm. de grups de música regional	0	0,00
31 Núm. de grups de dansa que es creen o funcionen amb suport de la Universitat	0	0,00
32 Núm. de concerts organitzats o promoguts per la Universitat	11	6,10
33 Núm. de produccions musicals de la Universitat	0	0,00
34 Núm. d'activitats escèniques i musicals realitzades pel Vicerectorat d'Extensió Universitària	4	2,22
35 Núm. d'activitats expositives realitzades pel Vicerectorat d'Extensió Universitària	6	3,33
36 Grau de coneixement de la població de l'oferta cultural	N.D.	N.D.
37 Grau de satisfacció de la població envers l'oferta cultural	N.D.	N.D.
38 Relació total de llocs de treball al Vicerectorat d'Extensió Universitària	4	2,22
39 Relació total de llocs de treball amb nivell de llicenciat al Vicerectorat d'Extensió Universitària	4	2,22
40 Relació total de llocs de treball amb nivell de diplomats al Vicerectorat d'Extensió Universitària	0	0,00
41 Relació de llocs de treball amb nivell d'administratius i d'auxiliars al Vicerectorat d'Extensió Universitària	2	1,11
42 Núm. d'accions formatives destinades a la capacitat del personal del Vicerectorat d'Extensió Universitària	0	0,00
43 Relació de càrrecs acadèmics relacionats amb el Vicerectorat d'Extensió Universitària	2	1,11
44 Despeses de personal sobre el total dels crèdits inicials del pressupost del Vicerectorat d'Extensió Universitària	N.D.	N.D.
45 Percentatge del pressupost per a organitzar o finançar activitats culturals	N.D.	N.D.
46 Núm. de sales d'usos múltiples	9	4,99
47 Núm. d'equipaments culturals de patrimoni	1	0,55
48 Núm. d'equipaments culturals d'arts escèniques: teatres, sales...	1	0,55
49 Núm. de sales d'exposicions	1	0,55
50 Núm. de beques i voluntaris col·laboradors del Vicerectorat d'Extensió Universitària	1	0,55
51 Núm. total personal docent	1.315	728,85
52 Núm. de PAS	439	243,32
53 Núm. de total alumnes	16.288	9.027,82
54 Núm. de total alumnes, docents i PAS	18.042	10.000,00

Indicadors que s'han afegit a l'estudi de la UdG:

55	Núm. d'instituts i grups de recerca en humanitats i ciències socials	28	19,94
56	Núm. de programes de formació en llengua catalana	4	2,85
57	Núm. de programes de formació en música i dansa	4	2,85
58	Núm. de programes de formació en arquitectura i disseny	2	1,42
59	Núm. de programes de formació en patrimoni o cultura	4	2,85
60	Núm. de programes de formació en esports	2	1,42
61	Núm. de programes de formació en cooperació cultural	2	1,42
62	Núm. de programes d'educació, cultura i joventut	3	2,14
63	Núm. d'usuaris de la Biblioteca	12.097	8.616,71
64	Núm. de visitants de la Biblioteca	1.411.436	1.005.367,90
65	Núm. de programes de formació en literatura i escriptura	3	2,14
66	Núm. de programes de formació en turisme	3	2,14
67	Núm. d' <i>spin-offs</i> en cultura	1	0,71
68	Núm. de municipis seu d'activitats culturals de la Universitat	22	15,67

Estudiants dibuixant a l'Escola Politècnica Superior (foto: Jordi S. Carrera)

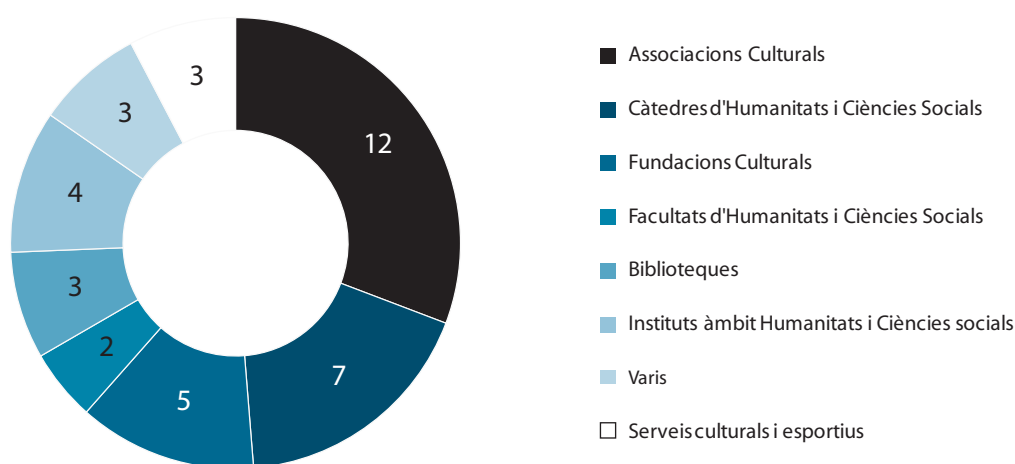
3.2. ANÀLISI DE LES DADES APORTADES PELS INDICADORS CULTURALS

«Las universidades son, sin duda, agentes culturales activos y protagonistas en sus respectivos territorios e incluso, a veces, más allá de los mismos. Sin embargo se trata de agentes con diversas funciones. En ocasiones lo son de difusión cultural, otras de promoción de la cultura y el arte e incluso, más veces de lo que pensamos, adoptan el papel de agentes de producción cultural.»²

Les dades que hem obtingut a partir de l'estudi evidencien l'existència d'unitats organitzatives de diferents formats que denominem els agents culturals. Una unitat s'entén com un grup de persones, constituïdes formalment o informal, que dins de les seves funcions o projectes porten a terme accions de manera deliberada o induïda, directa o indirecta, de caire cultural o amb una intencionalitat cultural, i amb un impacte social intern-extern. No inclou la funció individual del professorat.

En aquesta selecció hem utilitzat el criteri de les unitats que tenen més relació amb l'àmbit de les humanitats i les ciències socials, ja que es tracta de les que més relació tenen amb el sector cultural territorial.

3.2.1. Agents culturals de la UdG

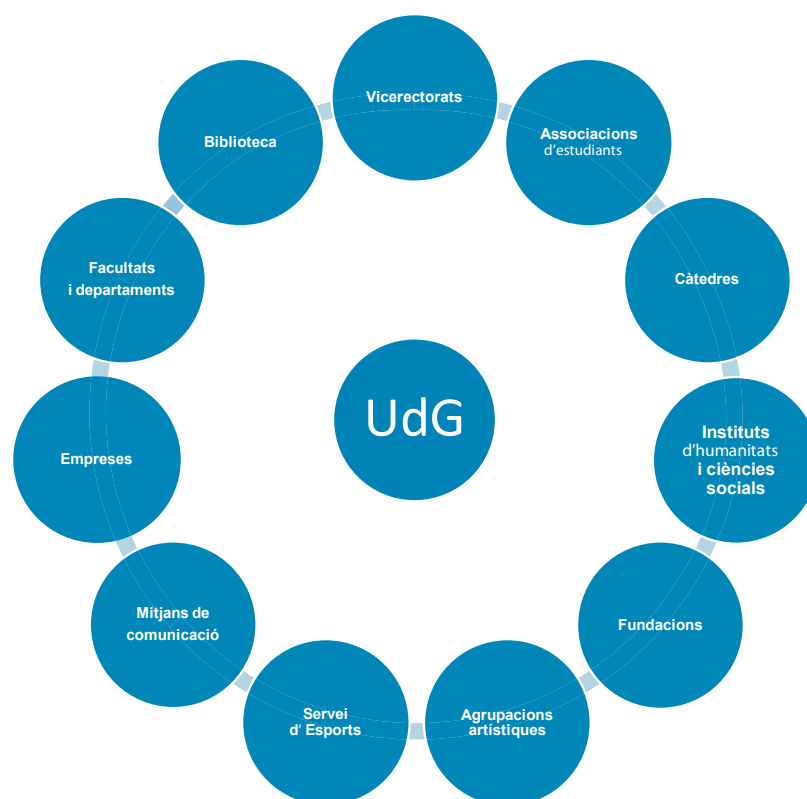

Serveis culturals i esportius	Diversos
Servei d'Esports	Emissora de ràdio
Cor de la UdG	Revista cultural
Aula de Teatre	Programa de cooperació i voluntariat
	Edicions a petició (empresa derivada)

Esquema dels principals agents culturals que actuen en relació amb el sector cultural i tenen determinada, entre els seus objectius, aquesta funció.³

² Ben, J. Luis. *Sistema de Indicadores Culturales de las Universidades Andaluzas*. Cadis: Universidad de Cádiz, 2006.

³ Amb aquesta opció no pretenem desvalorar accions puntuals d'altres unitats de la UdG, però és important definir aquelles que tenen més rellevància o poden tenir-la.

El personal docent i investigador com a agent cultural

És evident que el potencial cultural més gran de què disposa una universitat és el seu capital humà i, en especial, el professorat representa un valor indiscutible si parlem de funció cultural.

Segons els Estatuts de la UdG:

«Article 160.2. Són deures del personal acadèmic de la Universitat de Girona:

- e) Contribuir a la millora de la Universitat.
- h) Programar i participar en activitats de recerca i/o de transferència del coneixement.

«Article 209.1. La Universitat de Girona promourà la difusió dels resultats més rellevants de recerca i d'innovació tecnològica de la comunitat universitària.»

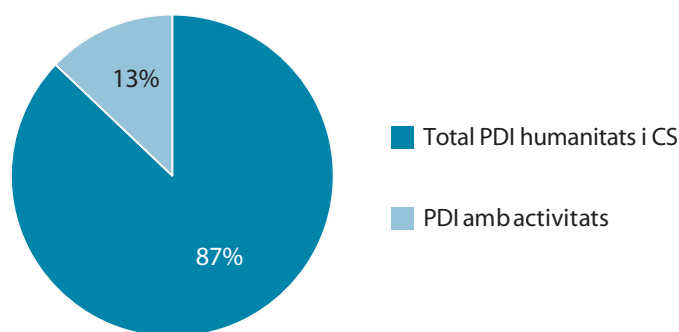
«Article 209.2. El personal acadèmic de la Universitat de Girona farà constar aquesta condició quan publiqui o difongui els resultats de la seva recerca.»

Aquest darrer punt és molt respectat en el cas de les publicacions i col·laboracions en els àmbits relacionats amb la ciència i en els casos de les revistes indexades, que són prioritàries en la configuració dels currículums de la recerca.

En el cas de la transferència de coneixement fruit de la recerca en l'àmbit d'humanitats, les col·laboracions i la participació del professorat en actes, cursos, publicacions, articles divulgatius i mitjans de comunicació en general, no queden registrades formalment, perquè no són considerades com a mèrit científic en els currículums de recerca.

Gràcies a un estudi intern de la UdG promogut per l'equip de direcció, s'ha recollit la participació dels professors de l'àmbit d'humanitats i ciències socials de la Universitat en accions de divulgació concretes durant l'any 2007.

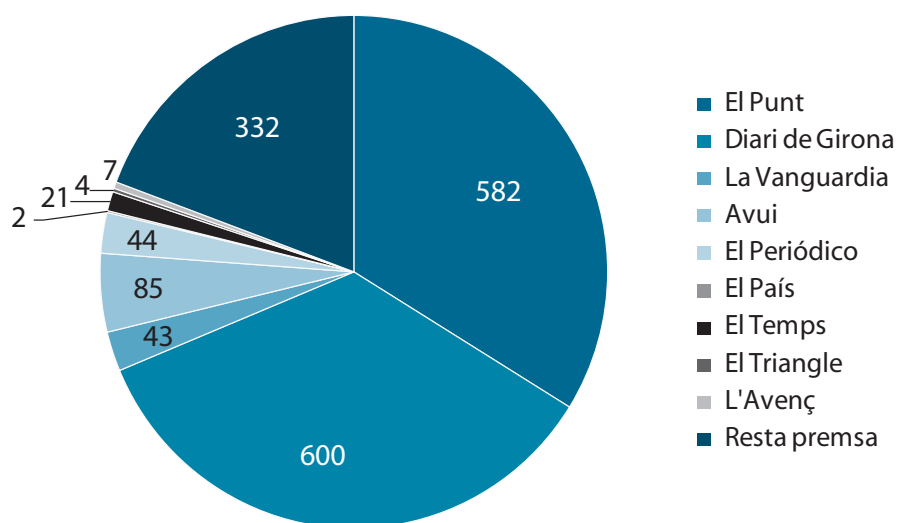
Activitats del professorat

Altres col·laboracions permanents de professorat de la UdG en mitjans de comunicació no queden tampoc recollides en les memòries ni en el quadre d'indicadors proposat, però considerem que seria interessant establir un sistema de detecció i recollida d'aquestes participacions en estudis futurs.

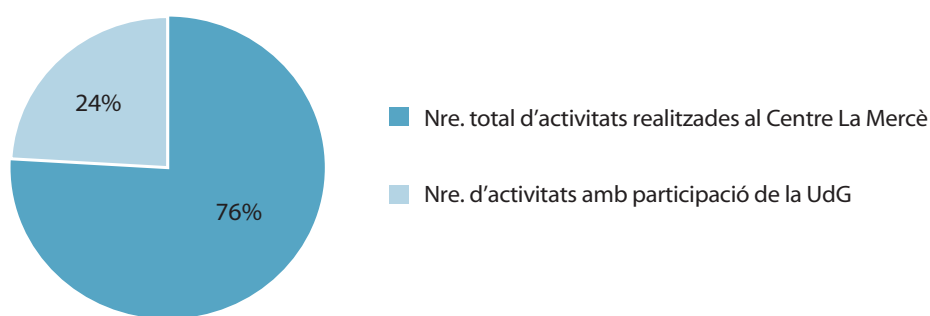
A títol merament orientatiu, cal dir que en aquests moments la presència de la UdG en mitjans de comunicació, en la redacció de revistes culturals especialitzades i en institucions culturals de relleu a través del seu professorat és considerable.

La Universitat de Girona als mitjans

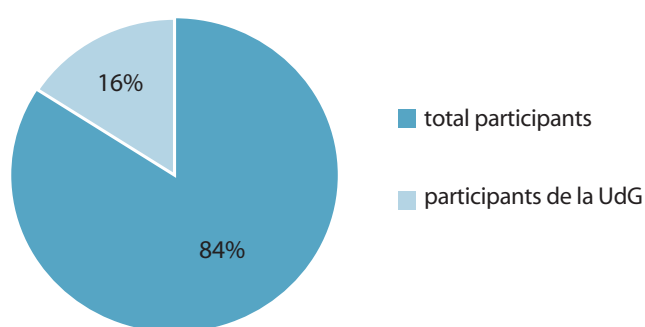

(Font: Recull de premsa de la UdG)

Participació del professorat de la UdG en les activitats culturals realitzades pel Centre Cultural la Mercè (Girona)

Públic participant en les activitats del Centre Cultural la Mercè (Girona)

(Font: Memòria Centre Cultural la Mercè, any 2007)

Hi ha algunes institucions de relleu cultural en les quals el professorat de la UdG i altres professionals de la casa assumeixen responsabilitats o tenen una activitat continuada, per exemple a: Consell de les Arts i la Cultura, Museu Memorial de l'Exili, Centre de visitants i jaciment arqueològic de Serinyà, Observatori del Paisatge, Ajuntament de Girona – Àrea de Cultura i Educació o Fundació Jaume Casademont.

Aquestes col·laboracions i participacions dels professors, si no estan institucionalitzades a través de convenis o programes estables, no poden ser valorades ni avaluades. L'impacte que generen en l'entorn social i cultural és altíssim, però mai no queda registrat com a impacte de la Universitat de Girona.

3.2.2. Tipologies d'accions culturals de la UdG

Les diferents unitats descrites i les actuacions del professorat generen uns resultats variats, dels quals n'ofereim una mostra que cal classificar d'acord amb la tipologia d'estratègies o formats que utilitza normalment el sector cultural. Entre les que es fan servir en els estudis del sector cultural, n'hem seleccionat les següents:

- Foment de la pràctica cultural
- Difusió cultural
- Divulgació del coneixement
- Formació
- Internet i sistemes d'informació
- Col·laboradors i altres

3.2.2.1. Foment de la pràctica cultural

Descripció: entenem per foment de la pràctica cultural totes aquelles *infraestructures, serveis i activitats* adreçades a promoure l'expressió artística i cultural, incloent-hi l'esport, entre la comunitat universitària (aules de teatre, cineclubs, biblioteques, associacions, equipaments esportius, etc.).

El Cor de la UdG al Claustre de la Facultat de Lletres (foto: Jordi S. Carrera)

Serveis i activitats:

- Biblioteca amb tres unitats descentralitzades: Campus Barri Vell, Campus Montilivi i Facultat d'Educació i Psicologia
- Servei d'Esports, amb pistes de pàdel, pistes de tennis, camp de gespa artificial de futbol i futbol 7, pista poliesportiva (per practicar bàsquet, vòlei o tennis) i equipaments de serveis
- Servei de Llengües Modernes
- Servei de Publicacions
- Cor de la UdG
- Aula de Teatre

Associacions de caràcter cultural i esportiu:

- Àligues i Aligots
- Amics de l'Aula de Teatre de la UdG
- Associació Cultural Claustrofilia
- Associació d'Exestudiants Postscriptum
- Associació Juvenil Cultural Dineton Bratwurt Cineclub
- Associació Universitària de la Cultura Occitana
- Associació Universitària REM - UdG
- Associació Universitària Sinvergüenza
- Aula Manga de la UdG
- Colla Castellera Universitària Xoriguers de la UdG
- Associació Cultural Afrocatolana (AFRICAT)
- Titivil - Filologia Catalana

3.2.2.2. Difusió cultural

Descripció: entenem per difusió cultural totes les *accions* destinades a mostrar i presentar obres, produccions, processos creatius, coneixements o productes, derivats de la pràctica cultural i de la recerca, com exposicions, concerts, literatura o fotografia.

Aula de Teatre

- Dia Mundial del Teatre (en col·laboració amb El Galliner)
- Nit de Poetes
- Certamen de monòlegs (concurs d'escriptura)
- *5 minuts de glòria* (a la Festa Major de la UdG)
- Festival Grec de Barcelona
- Mostra de Teatre Interuniversitari (Lleida, Vic, Girona i, ara, Tarragona)
- Mostra de Teatre Universitari de l'Institut Joan Lluís Vives

Cor de la UdG

- Concert inauguració del curs
- Actes protocol·laris
- Intercanvis amb altres cors universitaris
- Concert de Nadal
- Concert en la Mostra de Flors
- Festival Músiques Religioses del Món
- Concert a l'Auditori
- Concerts en l'àmbit de la UdG, local i internacional (Bolonya)

Colla Castellera Universitària Xoriguers de la UdG

- Festes universitàries
- Participació amb altres colles universitàries
- Actes ciutadans
- Diades d'hivern i de primavera
- Setmana *Xoriguera*, amb diferents activitats per donar-se a conèixer
- Curs d'iniciació al món casteller. Crèdits de lliure elecció
- Revista pròpia: *Anxoveta*

Activitats esportives

- Campionats interns de la UdG (Copa Sant Narcís, Copa Primavera, etc.)
- Campionats de Catalunya Universitaris: 280 alumnes de la UdG amb vint-i-vuit medalles
- Campionats d'Espanya Universitaris: 66 alumnes de la UdG amb tres medalles
- Màsters de tardor
- Competicions internacionals: 227 alumnes
- Equip de rugbi (Àligues i Aligots)
- Gira de Romania
- Torneig de Beauvais
- Copa Tramuntana
- Campionat d'Europa Universitari de Rem

Biblioteca

- Exposicions
- Visites guiades per a centres d'educació primària, secundària i batxillerat
- *Conferències i debats*

Servei de Llengües Modernes

- ALTE Internacional Conference
- Saló Expolearning
- 23a Trobada Internacional de Joves Lingüistes
- *Els dijous de les llengües a Girona*
- Jornades sobre Llengües
- Participació al Correllengua

Cinema

- Projeccions en el marc del Festival de Cinema Africà
- Projeccions en el marc del Congrés Internacional Domitor, dedicat als cinemes perifèrics dels orígens
- Projeccions del cineclub
- Projeccions i produccions en el marc del Festival MovieMobile

Activitats puntuals

- Setmana de la Ciència
- Nit de la Recerca
- Jornada de Portes Obertes per als instituts d'educació secundària
- Festa Major de la Universitat de Girona

Ràdio

- GirONA Campus (programes: Campus al dia —magazín—, El personatge i Metròpolis 451 —cinema—).

Revista

- Revista *Engega*

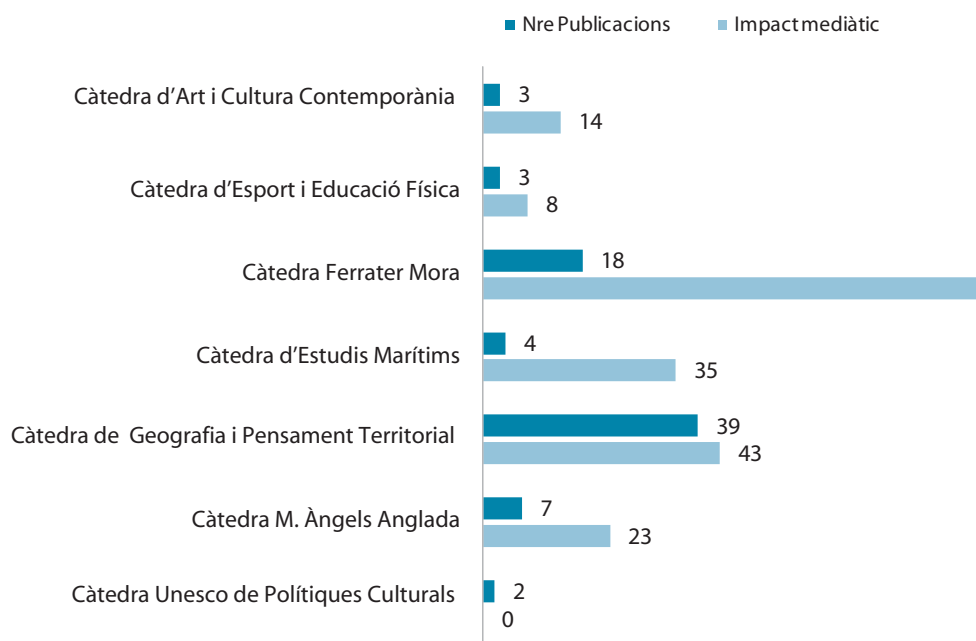
Revista Engega (foto: Universitat de Girona)

3.2.2.3. Divulgació del coneixement

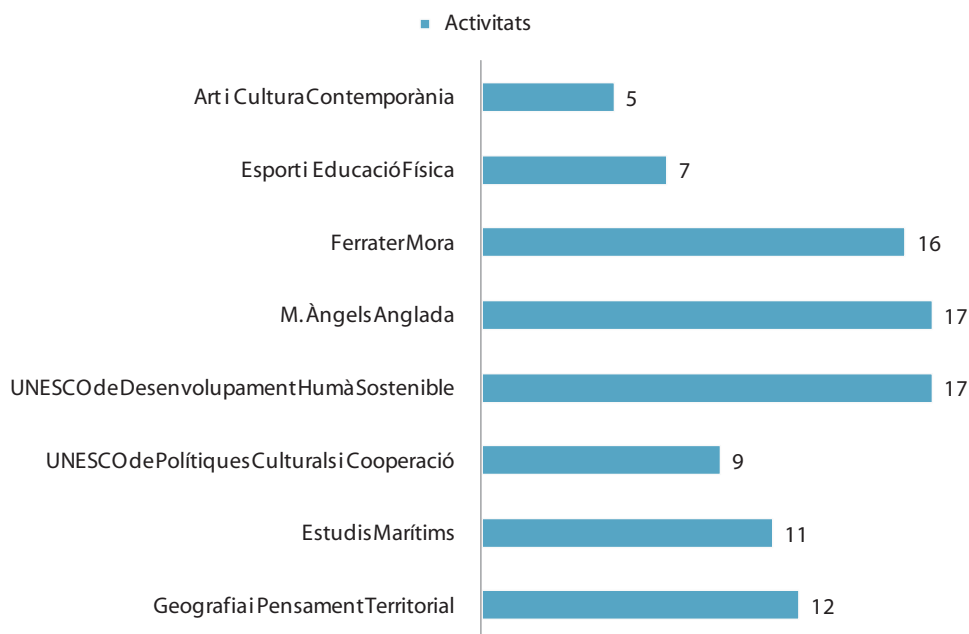
Descripció: entenem per *divulgació* totes aquelles activitats, com ara conferències, publicacions o articles, orientades a la transferència de coneixement en l'àmbit cultural i que sovint generen un impacte en els mitjans de comunicació.⁴

Pel que fa a divulgació en l'àmbit de les humanitats i les ciències socials, les càtedres tenen un paper molt actiu i un impacte considerable en l'àmbit territorial. Són, en certa manera, l'instrument més àgil d'enllaç entre la Universitat i el context territorial i cultural.

Divulgació de les càtedres

Nombre d'activitats organitzades per les diferents càtedres d'humanitats

⁴ En aquest apartat caldria incorporar la divulgació científica que metodològicament s'ha deixat per a un altre estudi

La xarxa de divulgació del coneixement generada per les càtedres, els instituts i les diferents unitats és, territorialment i qualitativament, molt significativa i es projecta especialment en l'entorn més proper però també a la resta del país, a Europa i a l'Amèrica Llatina.

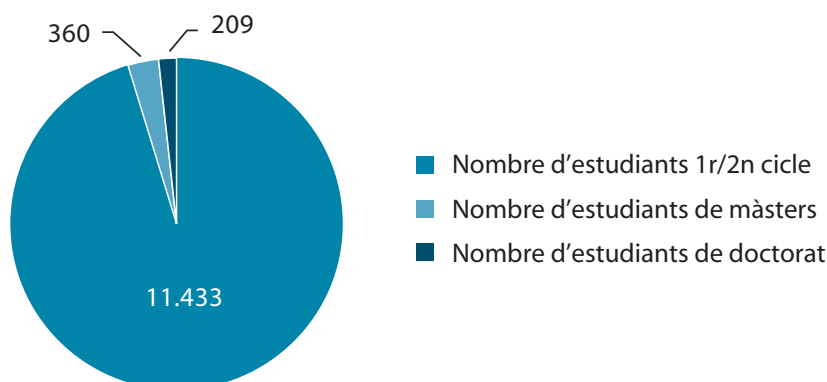
3.2.2.4. Formació

Descripció: entenem per *formació* l'oferta de programes acadèmics de caràcter bàsic o de grau, de postgrau i especialització, i aquells programes en l'àmbit no formal, de formació continuada, i en l'àmbit i les disciplines culturals.

Facultat de Lletres de la UdG (foto: Salvador Bosch Arauz)

Estudiants matriculats en el curs 2007-2008

Als 12.002 matriculats cal afegir-hi els 589 alumnes de programes estacionals universitaris i els 2.848 alumnes de la formació continuada.

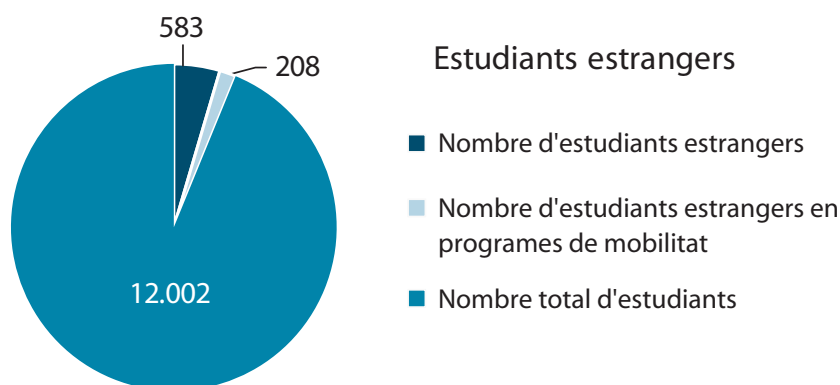
En la programació estacional i en la lliure elecció és on el perfil de participants inclou més sovint a la comunitat no universitària. Els cursos d'estiu organitzats el darrer any a través de la Fundació Universitat de Girona, Innovació i Formació han estat setanta i impliquen la participació de la comunitat universitària en la Xarxa Vives d'Universitats.

Destaca també, en especial, la forta participació a Girona dels estudiants de la tercera edat en les aules d'extensió universitària. A Catalunya, aquestes aules són una iniciativa civil de l'Agrupació d'Aules de Formació Permanent per a la Gent Gran en conveni amb les universitats públiques catalanes.

Hi ha aules a Girona, a Sant Feliu de Guíxols, a Olot i a Figueres, tot i que l'única que és pròpiament universitària és la de Girona, que és a la Casa de Cultura..

Durant el curs 2007-2008, el nombre de matriculats era de dues-centes cinquanta persones i la mitjana d'assistència a la conferència o classe setmanal era de dues-centes persones. En la programació de les aules hi participen professors de la UdG, que suposen un 50% dels trenta-tres, aproximadament, que van passar per les aules el curs 2007-2008.

A banda de les aules, la gent gran participa en la formació universitària reglada a través dels programes d'estudis per a més grans de cinquanta anys, d'àmbit estatal. A la Universitat de Girona aquests programes van acollir, durant l'any 2007-2008, cinquanta-tres estudiants matriculats majoritàriament als itineraris d'humanitats.

Programes de formació de català

Organitza	Nom del programa formatiu	Grau	Postgrau	Lliure elecció	Formació continuada	Graus 2009-10
UdG	Llicenciatura en Filologia Catalana	x				
UdG	Grau en Filologia Catalana i Comunicació Cultural	x				
UdG	Màster en Ensenyament d'Espanyol i Català com a Segona Llengua		x			
UdG	Outlines of catalan culture			x		
UdG	Introducció a la llengua de signes catalana			x		
UdG	Llengua i Literatura Catalanes					x
Ass. Cultura Occitana	Músiques i danses tradicionals catalanes				x	
Ass. Cultura Occitana	Redacció de textos científics i tècnics en català				x	
Ass. Cultura Occitana	Traducció literària				x	

Programes de formació en pensament, literatura i escriptura

Organitza	Nom del programa formatiu	Grau	Postgrau	Lliure elecció	Formació continuada	Graus 2009-10
UdG	Lletres, arts i pàgines web			x		
UdG	Ciències i humanitat en literatura catalana del s.XIX			x		
UdG	Màster en Iniciació a la Recerca en Humanitats: Història, Art, Filosofia, Llengua i Literatura		x			
UdG	Actualitzacions en les noves realitats i corrents: literatura i cinema				x	
UdG	Esriptura d'assaig en l'àmbit de les pràctiques artístiques				x	
UdG	Taller d'escriptura de crítica d'art				x	
Ajuntament St. Feliu de Guixols	Periodisme i literatura: una conjunció fèrtil				x	
Centre Cultural la Mercè	Introducció a la literatura universal per a amics de les lletres				x	
UdG	Esriptura d'assaig en l'àmbit de les pràctiques artístiques				x	
UdG	Noves realitats i corrents: literatura i cinema				x	
UdG	Llicenciatura en Filologia Catalana	x				
UdG	Llicenciatura en Filologia Hispànica	x				
UdG	Llicenciatura en Filologia Romànica	x				
UdG	Llicenciatura en Filosofia	x				
UdG	Llengua i Literatura Catalanes					x
UdG	Llengua i Literatura Espanyoles					x
UdG	Comunicació Cultural					x
UdG	Filosofia					x

Programes de formació de teatre

Organitza	Nom del programa formatiu	Grau	Postgrau	Lliure elecció	Formació continuada	Graus 2009-10
UdG	Iniciació a la pràctica teatral			x		
UdG	Aula de Teatre. Curs regular				x	
UdG	Mercats de la cultura: teatre, cinema i espectacles				x	
El Galliner	Anàlisi teatral				x	
El Galliner	Curs Bàsic de Teatre per a Adults				x	
El Galliner	Curs de Clown				x	
El Galliner	Curs de Cant				x	
El Galliner	Curs de Veu				x	
El Galliner	Curs d'Interpretació				x	
El Galliner	Curs de Cos				x	

Programes de formació en música i dansa

Organitza	Nom del programa formatiu	Grau	Postgrau	Lliure elecció	Formació continuada	Graus 2009-10
UdG	Història de la música: camí cap als clàssics			x		
UdG	Introducció a l'òpera			x		
UdG	Postgrau en Educació Musical		x			
UdG	Mestre. Especialitat en Educació Musical	x				
Girona Band	Pràctiques de conjunt instrumental-banda simfònica				x	
dMúsica	Taller de pedagogia musical				x	
dMúsica	Didàctica de la percussió corporal				x	
dMúsica	Introducció a la musicoteràpia				x	
UdG	Noves tecnologies a l'educació musical				x	
UdG	Àmbits i contextos d'educació musical				x	
UdG	Música i cinema				x	
UdG	Curs de Música i Dansa Tradicional als Països Catalans				x	
UdG	Taller de <i>gospel & spirituals</i>				x	
UdG	Taller de pedagogia musical				x	
L'Animal a l'Esquena	MACAPD Màster en Arts i Pràctiques Artístiques Contemporànies		x			

Programes de formació en arquitectura o disseny

Organitza	Nom del programa formatiu	Grau	Postgrau	Lliure elecció	Formació continuada	Graus 2009-10
UdG	Llicenciatura en Arquitectura	x				
UdG	Arquitectura Tècnica	x				
ERAM	Diploma en Disseny Gràfic				x	
ERAM	Diploma en Disseny i Creació de Web				x	
ERAM	Desenvolupament d'una web				x	
ERAM	Iniciació de paquets web amb <i>Flash</i>				x	
ERAM	Creació de pàgines web				x	
ERAM	Creació de continguts web				x	
UdG	Especialització en el mercat de la cultura: arts visuals, arquitectura i patrimoni				x	
UdG	Diploma d'especialització en Infoarquitectura i Interiorisme				x	
UdG	Grau en Arquitectura					x

Programes de cooperació i voluntariat

Organitza	Nom del programa formatiu	Grau	Postgrau	Lliure elecció	Formació continuada	Graus 2009-10
Of. de Cooperació de la UdG	Cooperació al desenvolupament			x		
Of. de Cooperació de la UdG	En plenes facultats (Formació de Voluntariat)			x		
Of. de Cooperació de la UdG	Pla d'educació i convivència dels barris de Santa Eugènia i Sant Narcís				x	x
Diputació Participació Ciutadana	Programa de formació en participació				x	x
Creu Roja	Monitoratge i voluntariat				x	x

Programes de formació en turisme

Organitza	Nom del programa formatiu	Grau	Postgrau	Lliure elecció	Formació continuada	Graus 2009-10
UdG	Diplomatura en Turisme	x				
UdG	European Master in Tourism Management		x			
UdG	Màster Interuniversitari en Direcció i Planificació del Turisme		x			
UdG	Planificació i organització del turisme				x	
	Introducció al disseny gràfic publicitari				x	
	Direcció i gestió del turisme del vi				x	
Fundació E. S. d'Olot	Present i futur del turisme rural a Catalunya				x	
UdG	Turisme					x

Programes de formació en patrimoni i cultura

Organitza	Nom del programa formatiu	Grau	Postgrau	Lliure elecció	Formació continuada	Graus 2009-10
UdG	Màster en Gestió del Patrimoni Cultural en l'Àmbit Local		x			
UdG	Mediació en centres d'art i creació de públics				x	
	Models tècnics de la crítica d'art				x	
UdG	Patrimoni			x		
Fundació E. S. de Olot	Claus per perdre la por a l'art contemporani				x	
UdG	Itinerari en Patrimoni (toroii)			x		
UdG	Llicenciatura en Història	x				
UdG	Llicenciatura en Història de l'Art	x				
UdG	Llicenciatura en Geografia	x				
UdG	Llicenciatura en Filosofia	x				
UdG	Grau en Història					x
UdG	Grau en Història de l'Art					x
UdG	Grau en Geografia, Ordenació del Territori i Gestió del Medi Ambient					x

Programes de formació en esport

Organitza	Nom del programa formatiu	Grau	Postgrau	Lliure elecció	Formació continuada	Graus 2009-10
UdG	Doctorat Interuniversitari en Educació Física i Esport		x			
UdG	Mestre. Especialitat en Educació Física	x				
UdG	Màster Interuniversitari en Direcció i Planificació del Turisme		x			
UdG	Activitat física: promoció i educació per a la salut			x		
UdG	Postgrau en Educació Física a Primària		x			
UdG	Especialització de les escoles esportives: planificació, disseny i gestió				x	
UdG	Activitat física amb suport musical				x	
UdG	Activitat física en el medi natural				x	
UdG	Activitat física integral				x	
UdG	Esports reglats				x	
UdG	Activitat física i salut				x	
UdG	Activitat física i esport				x	
UdG	Arbitratge				x	

Programa d'educació, cultura i joventut

Organitza	Nom del programa formatiu	Grau	Postgrau	Lliure elecció	Formació continuada	Graus 2009-10
UdG (i altres)	Màster Interuniversitari en Arts Visuals i Educació		x			
UdG (i altres)	Màster Interuniversitari en Joventut i Societat		x			
UdG	Màster en Educació en la Diversitat Cultural		x			
UdG	Llicenciatura en Pedagogia	x				
UdG	Educació Social	x				x
C.Cultural la Mercè	Repensem l'educació			x		
UdG	Màster en Desenvolupament Sostenible, Globalització i Desenvolupament Local		x			
UdG	Mestre en Educació Infantil	x				x
UdG	Mestre en Educació Primària	x				x

Programes de formació en cinema, imatge i mitjans de comunicació

Organitza	Nom del programa formatiu	Grau	Postgrau	Lliure elecció	Formació continuada	Graus 2009-10
UdG	Màster en Estudis Culturals i Comunicació		x			
UdG	Màster de Periodisme		x			
UdG	Màster en Comunicació i Crítica d'Art		x			
UdG	Diploma de postgrau en Participació Ciutadana i Comunicació		x			
UdG	Diploma de postgrau en Comunicació de l'Art i la Cultura		x			
Esc. Relacions Públiques	Llicenciatura en Publicitat i Relacions Públiques	x				
Esc. Relacions Públiques	Curs d'especialització en Iniciació a la Il·lustració Publicitària				x	
Esc. Relacions Públiques	Comunicació corporativa i gabinet de premsa				x	
Esc. Relacions Públiques	Taller d'escriptura periodística en l'àmbit de les arts				x	
Esc. Relacions Públiques	Curs de postgrau en Comunicació				x	
Esc. Relacions Públiques	Comunicació cultural en l'àmbit de l'art				x	
Esc. Relacions Públiques	Tallers de gabinet de comunicació en centres d'art				x	
Esc. Relacions Públiques	Curs d'especialització en Màrqueting i Comunicació				x	
Esc. Relacions Públiques	Taller d'eines i recursos informàtics per a la comunicació: crítica d'art				x	
Ajuntament de Palafrugell	Ètica de la imatge				x	
UdG	Els mitjans de comunicació: una aproximació a la seva essència			x		
UdG	Llenguatge, idoneïtat i comunicació intercultural			x		
UdG	Educació i sistemes alternatius a la comunicació			x		
Fundació Ausiàs March	Premis Octubre					x
Fundació Ausiàs March	Congrés de Mitjans de Comunicació					x
UdG	Imatge i cultura			x		
UdG	Cinema i educació			x		
ERAM	Taller de realització de curtmetratge			x		
UdG	Música i cinema			x		
UdG	Mercats de la cultura: teatre, cinema i espectacles			x		
ERAM	Graduat en Realització Audiovisual i Multimèdia	x				
ERAM	Diploma en Producció i Realització Audiovisual					x
ERAM	Curs d'especialització en Càmera i Edició de Vídeo					x
ERAM	Taller de realització d'un vídeo					x
ERAM	Taller de realització d'un documental					x
ERAM	Taller de realització d'un espot					x
ERAM	Educació audiovisual: imatge en moviment					x
ERAM	Diploma d'especialització en Animació 3D					x
ERAM	Especialització en iniciació a 3D					x
UdG	Com mirar una fotografia			x		
UdG	Fotografia a la natura			x		
Ajuntament de Palafrugell	Llenguatge fotogràfic					x
Ajuntament de Palafrugell	Introducció a la fotografia					x
ERAM	Diploma d'especialització en Fotografia					x
ERAM	Curs d'especialització en <i>Flash</i>					x
ERAM	Taller de fotografia					x
ERAM	Diploma d'especialització en Disseny Gràfic					x
ERAM	Diploma d'especialització en Disseny i Creació Web					x
ERAM	Curs d'especialització en Desenvolupament d'una Web					x
ERAM	Iniciació de paquets web amb <i>Flash</i>					x
ERAM	Creació de pàgines web					x
ERAM	Creació de continguts web					x
ERAM	<i>Photoshop i Illustrator</i>					x
ERAM	<i>Dreamweaver</i>					x
ERAM	Utilització avançada del web 2.0					x
UdG	Màster en Arts Visuals i Educació		x			
UdG	El mercat de la cultura: arts visuals, arquitectura i patrimoni					x
UdG	Principis bàsics de la il·lustració					x
	Diploma d'especialització integral en Ràdio					x
	Taller de ràdio					x
UdG	Publicitat i Relacions Públiques					x

La Biblioteca i les seves unitats adscrites (Barri Vell, Montilivi, Emili Grahit i el Centre de Documentació Europea) organitzen diferents formacions. A la Memòria del 2006 es recullen cursos i sessions a estudiants, professors, usuaris externs i PAS, amb un total de 2.705 persones formades.

L'Institut de Ciències de l'Educació organitza formació específica de reciclatge per al professorat i el Curs d'Aptitud Pedagògica, adreçat als llicenciats que volen exercir com a docents. Hi ha previst de revisar aquesta formació per tal de convertir-la en una formació reglada de grau.

Els diferents instituts de recerca participen en formacions específiques, sovint fora de la UdG, que no queden recollides si no és en les memòries.

3.2.2.5. Internet i sistemes d'informació

Descripció: la presència a Internet de la UdG com a institució de cultura, a través del seu professorat i de les seves activitats culturals, mereix una consideració específica en el context de la societat de la informació i el coneixement.

Accés al web de la UDG	Nre de visites
Visites al web	2.994.025
Pàgines visitades	7.985.285
Llocs web de referència	574.129
Biblioteca	
Fons i llibres	334.935
Llibres electrònics	6.813
Revistes	21.662
Revistes electròniques	14.993
Blogs dels PDI a la UDG	
Nombre total de blogs	12
Blogs del PDI d'humanitats	9

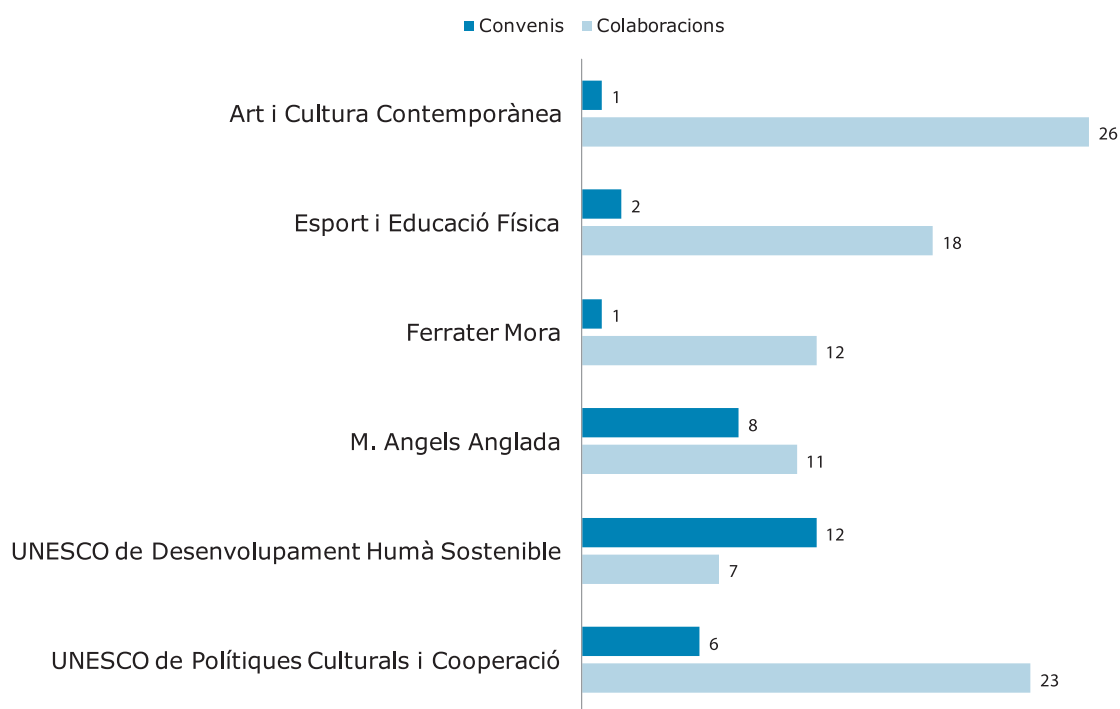
3.2.2.6. Col·laboracions i altres

Descripció: entenem per col·laboracions els acords que es concreten en convenis, beques o projectes de cooperació en l'àmbit cultural.

Nom de la càtedra d'humanitats	Organisme amb el qual es té conveni
Art i Cultura Contemporània	Ajuntament de Figueres i Consorci Museu Empordà
Esport i Educació Física	Fundació Universitat de Girona: Innovació i Formació
Ferrater Mora	Ajuntament de Girona
M. Àngels Anglada	Ajuntament de Castelló d'Empúries Institut d'Estudis de Girona Ajuntament de Vilamacolum Ajuntament de Vic Diputació de Girona Universitat de Vic Ajuntament de Figueres

Unesco de Desenvolupament Humà Sostenible	Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya Grups de Recerca i Actuació amb Minories Culturals i Treballadors Estrangers (GRAMC) Institut d'Estudis Socials de la Garrotxa Fundació Universitat de Girona: Innovació i Formació Fundació Unida (Argentina) Anàlisi de Redes Sociales (Xile) Centre de Recursos per la Pau de la Coordinadora d'ONG Solidàries de les Comarques Gironines Consell Comarcal del Gironès Asociación de Mujeres Microempresarias (Argentina) Fundació Servei Gironí de Pedagogia Social - SER.GI
Unesco de Polítiques Culturals i Cooperació	Fundació Universitat de Girona: Innovació i Formació Universitat Intercultural de Chiapas Ajuntament de Girona Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya Fundació Privada: Girona, Universitat i Futur

Col·laboracions i convenis de les càtedres

Les facultats, els estudis, els serveis i el Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes van signar, durant l'any 2007, trenta-set convenis amb diferents entitats públiques i privades del territori gironí, català i internacional.

Els convenis de pràctiques educatives en l'àmbit del turisme rural i cultural, l'educació no formal o l'educació social són importants i suposen un impacte importantíssim de l'alumnat i la universitat en centres educatius, municipis turístics, empreses privades i entitats d'atenció social del territori.

No hem inclòs aquí les pràctiques educatives en l'àmbit de l'educació formal ni les pràctiques turístiques en l'àmbit de l'hostaleria, que suposen un percentatge encara més significatiu d'estudiants en el territori però que tenen un perfil molt més professionalitzador i es relacionarien amb els estudis d'ocupació laboral.

Pràctiques formatives en l'àmbit humanístic i cultural

Turisme i Relacions Públiques

- Universitat de Girona i el Consell Comarcal de l'Alt Empordà
- Universitat de Girona i el Consorci Vies Verdes
- Universitat de Girona i l'Institut Municipal de Promoció de la Ciutat d'Olot
- Universitat de Girona i l'Ajuntament de Sant Hilari Sacalm
- Universitat de Girona i l'Ajuntament de Torroella de Montgrí
- Universitat de Girona i l'Ajuntament d'Arenys de Mar
- Universitat de Girona i l'Ajuntament de Caldes de Malavella
- Universitat de Girona i Turisme Rural Girona
- Universitat de Girona i l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols
- Universitat de Girona i la Fundació Privada Casa de Cultura de Girona
- Universitat de Girona i el Patronat de Turisme de l'Escala-Empúries

Educació i Psicologia

- Universitat de Girona i la Fundació Privada en Xarxa
- Universitat de Girona i Experimentem amb l'Art
- Universitat de Girona i l'Ajuntament de Quart
- Universitat de Girona i l'Ajuntament de Palafrugell
- Universitat de Girona i l'Ajuntament de Pineda de Mar

Arxius

- Universitat de Girona i la Fundació Universitat Autònoma de Barcelona

Rehabilitació del Patrimoni

- Durant l'any 2007, la UdG va signar el Protocol general entre el Ministeri d'Habitatge i la Universitat de Girona per a la rehabilitació de l'església del convent de Sant Domènec a Girona. Aquesta inversió en termes de recuperació del patrimoni arquitectònic obre les portes a la dinamització futura dels recursos patrimonials de la Universitat.

Biblioteca

- Associació Lligams i la Universitat de Girona
- Diputació de Girona, la Universitat de Girona i les institucions promotores del portal Revistes Catalanes amb Accés Obert (RACO) per a la incorporació de la *Revista de Girona* de l'Institut d'Estudis Gironins, la Universitat de Girona i les institucions promotores del portal Revistes Catalanes amb Accés Obert (RACO) per a la incorporació dels *Annals* de l'Institut d'Estudis Gironins
- Biblioteca de Catalunya i la Universitat de Girona per al projecte PADICAT (Patrimoni digital de Catalunya)

Cooperació Cultural

La Universitat de Girona té en compte en els Estatuts l'exercici de la solidaritat i la cooperació cultural i científica com a valor institucional:

«Article 3 Principis

La Universitat de Girona s'inspira en els principis bàsics de llibertat, justícia, solidaritat i cultura de la pau, es compromet en la promoció de l'educació en valors, de la igualtat d'oportunitats i en la lluita contra la discriminació per raons de gènere, classe, ètnia, religió o qualsevol altre caràcter distintiu de les persones i els col·lectius i assumeix com a pròpia la Declaració Universal de Drets Humans de les Nacions Unides.

«D'acord amb aquests principis i els ideals de solidaritat entre els pobles, la Universitat de Girona cooperarà en el progrés social i cultural dels països i pobles pobres, empobrits i en via de desenvolupament.»

El document marc i l'Oficina de Cooperació per al Desenvolupament són els instruments i els agents d'aquestes polítiques. Durant l'any 2007, es va col·laborar, per exemple, a través d'un grup de recerca específic, en projectes d'excavació arqueològica i suport a la recuperació del patrimoni cultural al Sàhara occidental, així com en el projecte interuniversitari de suport a les universitats i la recerca a Algèria.

Altres projectes de cooperació són liderats des de diferents unitats, com la biblioteca, les càtedres o els instituts de recerca.

Alguns dels convenis signats de manera genèrica entre la Universitat de Girona i universitats d'arreu del món (a banda dels signats a través de les càtedres) són els següents:

- Universitat de Girona i Universitat Nacional de San Antonio Abad de Cusco (Perú)
- Universitat de Girona i Universitat Alejandro Von Humboldt (UAVH) (Mèxic)
- Universitat de Girona i Universitat de Llemotges (França)
- Universitat de Girona i Universitat de Luján (Argentina)
- Universitat de Girona, govern de l'estat de Nayarit (Mèxic) i Universitat Autònoma de Nayarit (Mèxic)
- Universitat de Girona i Universitat de les Regions Autònòmiques de la Costa del Carib Nicaragüenc (URACCAN) (Nicaragua)
- Universitat de Girona i Universitat Nacional de Cuyo (Argentina)
- Universitat de Girona, Syddansk Universitet (Dinamarca) i Univerza v Ljubljani (Eslovènia)

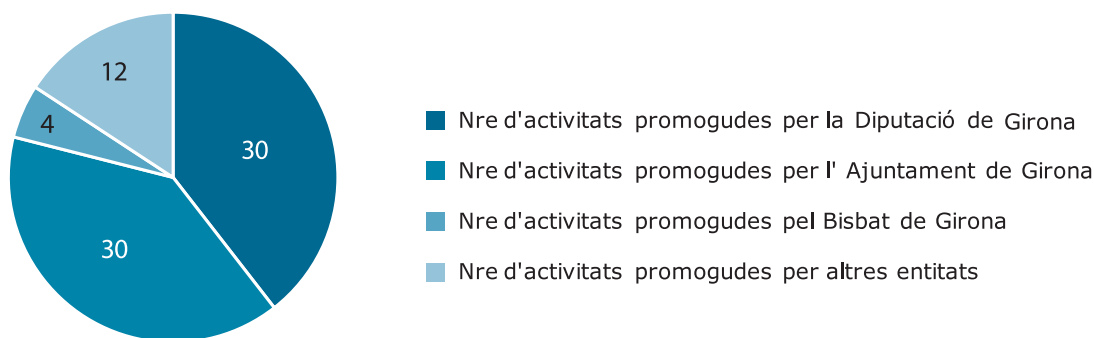
Pràctica Cultural

- Universitat de Girona i Ajuntament de Girona per a l'adquisició d'entrades del Teatre Municipal (any 2007)
- Universitat de Girona i Fundació Privada Orquestra Simfònica del Vallès
- Universitat de Girona i Centre de Recursos per la Pau i la Solidaritat (CeDRe)
- Universitat de Girona, Documenta Universitària i Ajuntament de Girona per a la coedició de la Col·lecció d'Humanitats
- Universitat de Girona i Cartoon per a l'organització del 18è Fòrum Cartoon a Girona

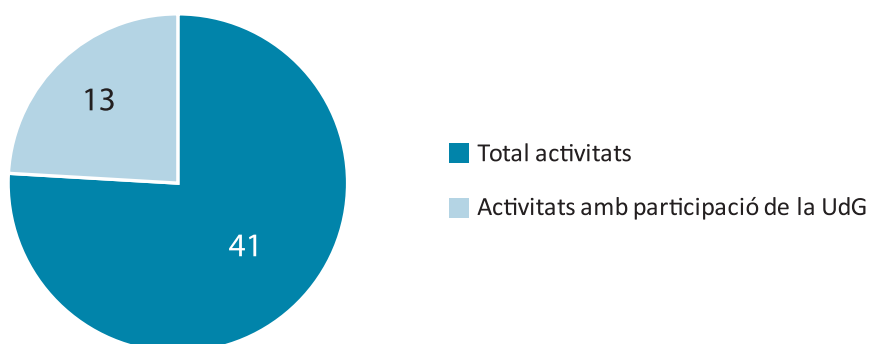
Altres convenis marc amb administracions públiques i equipaments culturals, com els signats amb la Diputació de Girona, l'Ajuntament de Girona, el Centre Cultural la Mercè i el Museu del Cinema, es renoven anualment i es concreten en l'organització d'activitats conjuntes.

Aquests convenis generals incentiven la participació del professorat de l'àmbit de les humanitats en les activitats, per exemple, del Centre Cultural la Mercè, on es concentra el major nombre de participacions del professorat a títol individual.

Activitats amb participació del PDI d'humanitats i de ciències socials

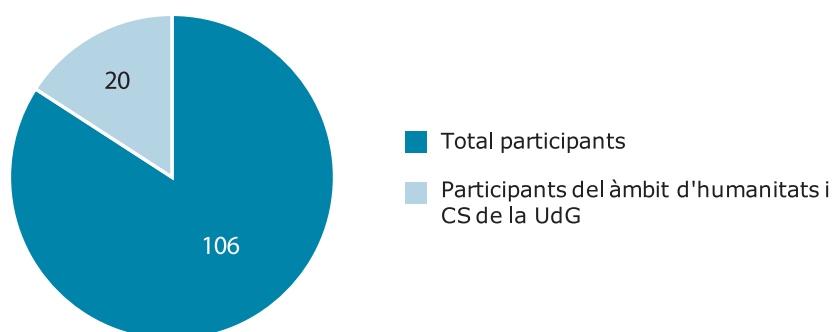

Activitats culturals realitzades al Centre Cultural la Mercè (Girona) *

* Nombre d'activitats realitzades l'any 2007

Índex de participació a les activitats del Centre Cultural la Mercè

Alguns projectes especials:

El *Projecte Rossinyol* de la UdG pretén establir una xarxa de relacions, un conjunt de pràctiques i de dinàmiques entre estudiants de diferents facultats de la UdG i alumnes d'origen estranger de les escoles i centres de secundària de les comarques de Girona.

Els mentors del Projecte Rossinyol (estudiants universitaris) acompanyen periòdicament un nen o nena perquè conegui diferents espais de la ciutat, àmbits de lleure i producció cultural, etc. La finalitat és afavorir la integració social, cultural i lingüística, i el desenvolupament personal i formatiu dels alumnes en mentoria, i contribuir, des de la UdG, a sensibilitzar, formar i actuar entorn de la diversitat i la inclusió social.

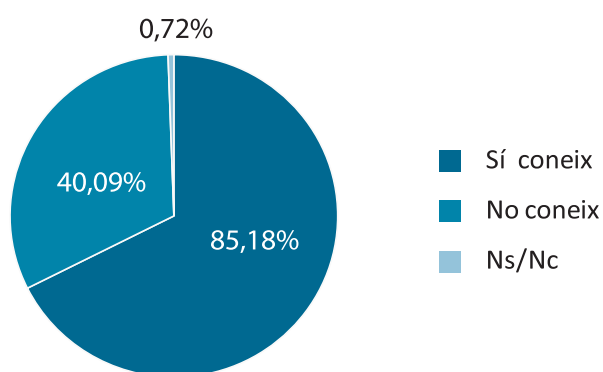
3.3. LA PERCEPCIÓ DELS AGENTS IMPLICATS

3.3.1. Enquestes als usuaris més directes: els alumnes

L'oferta d'infraestructures, serveis i activitats culturals que la Universitat de Girona fa a través de les diferents unitats (càtedres, instituts, departaments, professorat, serveis, etc.) té com a públic objectiu, prioritari i, sovint, exclusiu, els alumnes de la mateixa universitat, que constitueixen un volum important d'usuaris potencials.

Mitjançant una mostra significativa, però no exhaustiva, pretenem identificar el grau de coneixement que els alumnes tenen d'aquesta oferta. L'enquesta va ser distribuïda a alumnes de diferents facultats i nivells a través d'alguns professors. La participació dels alumnes en la consulta era voluntària.

Total d'enquestes realitzades: 126 = 100%*

* percentatges en valors aproximats

La Biblioteca del Campus Montilivi (foto: Salvador Bosch Arauz)

1. Sabies que a la Universitat de Girona hi pots trobar:

	SÍ	%	NO	%	N/R
Un aula de teatre	51	40,4	75	59,5	0
Un cor	58	46	67	53,1	1
Càtedres especialitzades	76	60,3	47	37,3	3
Un aula de manga	59	46,8	65	51,5	2
Instituts de recerca	108	85,7	18	14,2	0
Servei de llengües modernes	108	85,7	18	14,2	0
Biblioteca	126	100	0	0	0
Servei d'esports	125	99,2	1	0,7	0
Colla castellera	120	95,2	6	4,6	0
Revista cultural	85	67,4	41	32,5	0
Cineclub	21	16,6	103	81,7	2

2. Has utilitzat mai algun d'aquests serveis?

	SÍ	%	NO	%	N/R
	121	96	5	4	0

3. Quina valoració en fas? (1 molt negatiu - 5 molt positiu)

1	%	2	%	3	%	4	%	5	%	N/R
0	0	5	3,9	39	30,9	60	47,6	18	14,2	4

4. Quin servei, activitat o proposta cultural creus que falta a la UdG?

Serveis / activitats / propostes	Cultura		Esports		Formació		Altres	
		%		%		%		%
	37	29,3	8	6,3	11	8,7	3	2,3
Infraestructures	7	5,5	18	14,2	0	0	19	15

Algunes de les propostes fetes pels alumnes:

- **Activitats culturals:** exposició de fotografies, club de dominó, colla sardanista, colla gegantera, dansa tradicional catalana, banda musical, club de lectura, comissió per a la festa major, activitats diürnes a la gespa, classes de guitarra, classes de música, grup excursionista, propostes musicals alternatives, exposicions d'art, més descomptes per la cultura per als estudiants, cicles de cinema amb temàtiques específiques (cultures, pobles indígenes, etc.), millora de l'oferta de lloguer de DVD, més interacció amb la ciutat, oferta de teatre, cinema i aula de música i observatori d'astronomia.
- **Activitats esportives en general:** rocòdrom públic, gimnàs i piscina.
- **Formació:** crèdits de lliure elecció (diversitat), classes de repàs gratuïtes, llengües modernes més barates, servei d'investigació en egiptologia, més activitats de formació vinculades a la realitat social (discriminació a les dones, immigració...).
- **Associacions:** LGBT (lesbianes, gais, bisexuals i transsexuals).
- **Espais i equipaments:** saló de festes, pàrquings, cibercafé i telescopi.

Destaca el grau de coneixement del 100% del servei de biblioteca, el més utilitzat i demandat sens dubte pels estudiants, seguit del Servei d'Esports.

També és significativa la dada de coneixement de la colla castellera de la Universitat o del Servei de Llengües Modernes i els instituts de recerca. A la banda oposada, el cineclub universitari o l'Aula de Teatre són dues de les propostes menys conegudes.

El cineclub universitari està gestionat pels mateixos alumnes que demanen la participació del professorat expert en cinema. Ha passat per diferents etapes de dinamisme i articulació, i en aquests moments ofereix poques propostes i activitats.

Cal distingir clarament dos conceptes: el grau de coneixement i els nivells de participació. Només un 18,2% dels enquestats s'impliquen d'una manera activa en les propostes culturals. El nivell de consum més general és com a lectors, usuaris o espectadors. La seva valoració és majoritàriament molt positiva.

Un 29,3% dels enquestats assenyala la manca d'oferta de serveis i activitats culturals.

3.3.2. Enquestes al sector cultural de les comarques gironines

La Càtedra Unesco de Polítiques Culturals i Cooperació està portant a terme un estudi, iniciat l'any 2008, del sector cultural a les comarques gironines. En el marc d'aquest estudi i aprofitant les sinergies entre ambdós encàrrecs, es va introduir en el disseny de les enquestes adreçades als agents culturals no universitaris una sèrie de qüestions que fan referència al nivell de relació quantitativa i qualitativa amb la Universitat de Girona.

El model d'enquesta d'aquest estudi és diferent en funció de tres perfils d'agents estudiats: tècnics de cultura i gestors culturals; responsables d'equipaments culturals i, finalment, agents públics, privats o del tercer sector que participen en algun dels estadis de la cadena de producció cultural (creadors, productors, distribuïdors, mitjans de comunicació, formadors, etc.).

Les enquestes s'estan distribuint a la totalitat d'agents identificats en l'àmbit de les comarques gironines. Les enquestes retornades fins al moment permeten definir estadístiques que comencen a ser molt significatives. Però, sobretot, aporten informació qualitativa en relació especialment amb la percepció que els agents culturals tenen de la Universitat i, el que és més important, de les seves propostes i demandes en relació amb aquest paper que la Universitat té en l'àmbit cultural.

3.3.2.1. Responsables d'equipaments culturals públics i privats

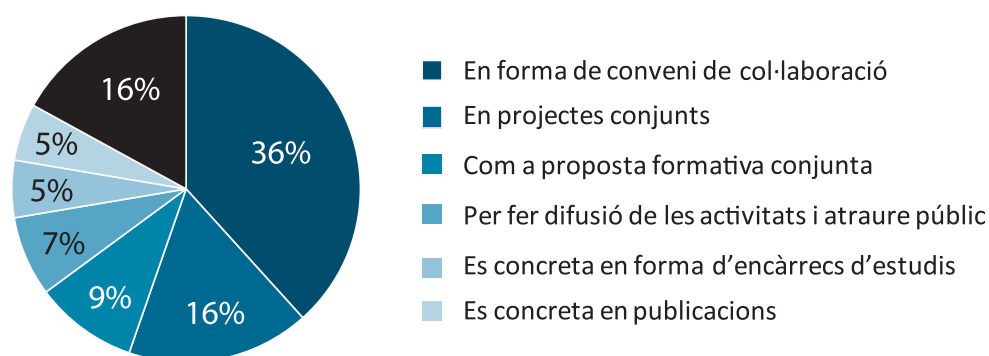
Aquest model d'enquesta s'adreça a directors d'arxius, biblioteques, cineclubs, museus, escoles d'art, centres cívics, etc.

El total de respostes en el moment de tancar l'estudi és de setanta-una, que responen aproximadament al 20% del total d'equipaments de les comarques gironines.

Prop de la meitat dels equipaments culturals de les comarques gironines no mantenen cap relació amb la Universitat de Girona.

Del 48% que sí que té relació amb la Universitat, la té de la manera següent:

Aquestes altres formes de relació poden ser en la línia d'una major implicació, com en el cas del Museu de l'Exili, on la relació amb la Universitat passa per la participació del professorat en la direcció científica, o com el format de les estades en pràctiques d'estudiants procedents de diversos estudis (Pedagogia, Turisme, màsters i postgraus, branques artístiques, de patrimoni, etc.) en aquests equipaments.

La majoria dels responsables assenyalen més d'una resposta o opció, és a dir, que quan la relació s'estableix en format de conveni marc dona peu a diverses fórmules i punts de trobada.

A la pregunta què li proposarien a la UdG si volgués potenciar la seva funció cultural, els responsables dels equipaments culturals han respost en les línies següents:

- Coordinació institucional entre equipaments culturals
- Aportació de recursos humans professionals (professorat)
- Potenciació i facilitació de les pràctiques d'estudiants
- Lideratge de projectes culturals pilots i innovadors
- Serveis d'estudis i prospeccions sobre desenvolupament cultural
- Suport a la planificació estratègica local en cultura
- Formació especialitzada en àmbits culturals i potenciació de la formació continuada
- Potenciació de l'ús dels arxius i en general dels equipaments culturals entre els estudiants
- Préstecs interbibliotecaris
- Promoció de la recerca en temes culturals del territori
- Promoció de la pràctica artística i cultural

3.3.2.2. Tècnics de cultura de les administracions públiques i gestors culturals

Aquesta enquesta va adreçada als responsables d'àrees de cultura municipals, no vinculats a cap equipament en concret, i gestors culturals en diversos àmbits i equipaments.

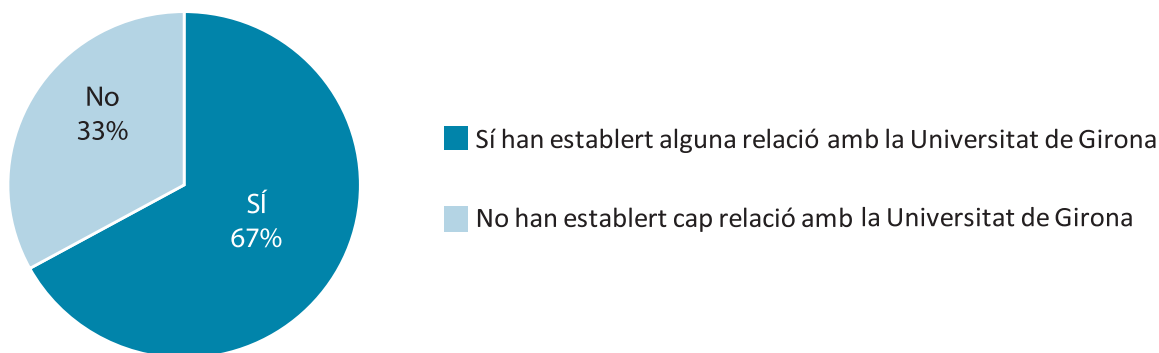
Ambdós perfils són de caire generalista i solen treballar de manera transversal. Donada la seva especificitat i l'abast dels recursos econòmics i culturals que gestionen, era necessària una enquesta específica.

A l'àrea de Girona, es comptabilitzen 221 municipis amb responsabilitats culturals, vuit consells comarcals amb àrees de cultura, l'Àrea de Cultura de la Diputació i una delegació territorial de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Òbviament, no tots els municipis compten amb tècnics de cultura. En realitat, a Girona, només els municipis de més de cinc mil habitants tenen polítiques culturals estructurades.

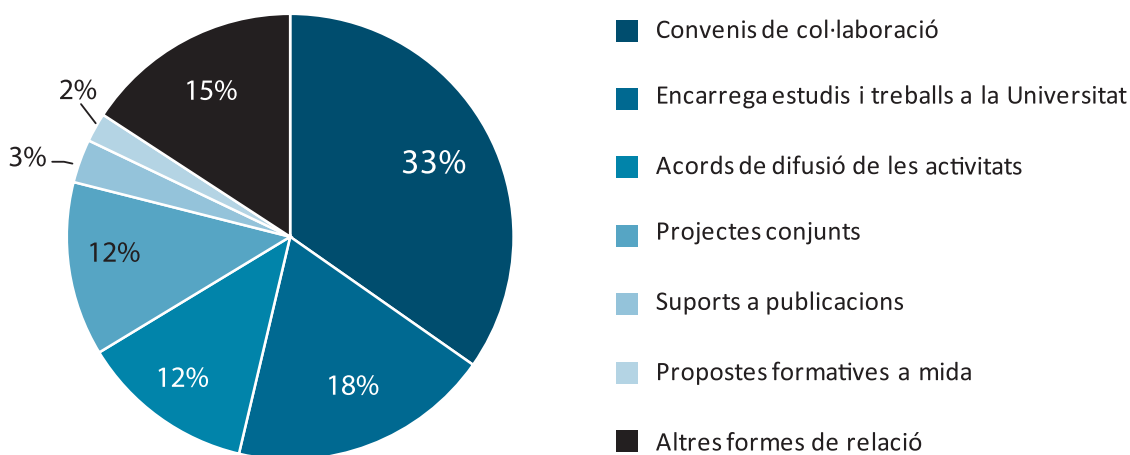
Pel que fa als gestors culturals, d'acord amb l'Associació de Professionals de la Gestió Cultural de Catalunya, hi ha registrats deu professionals a Girona.

Per tot plegat, en aquest cas el cens queda molt reduït i, en conseqüència, el nombre de respostes (trenta, que suposen un 10% del total), tot i ser numèricament poc important, és, en canvi, molt representatiu de la realitat de les relacions entre la UdG, els ajuntaments i l'Administració cultural local.

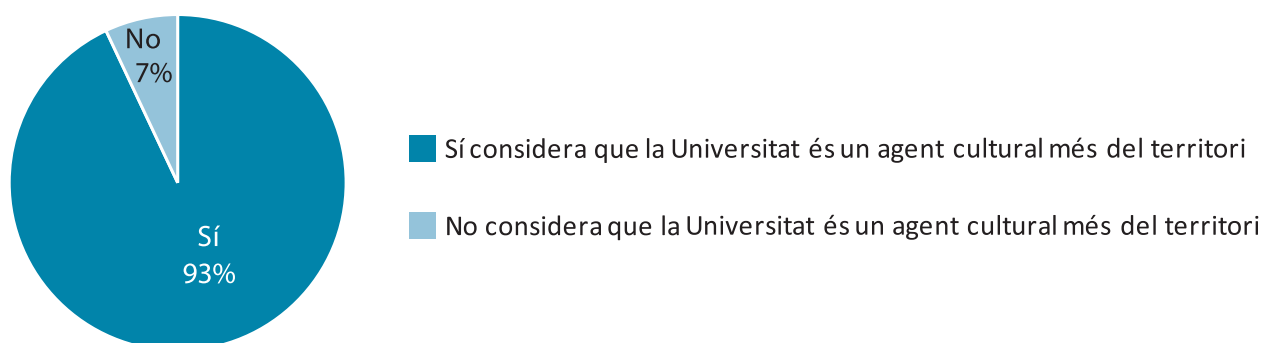
Un 67% (sobre trenta) dels enquestats té relació amb la Universitat de Girona. La dada aquí augmenta considerablement tot i que es mantenen un 33% de respostes negatives, que provenen majoritàriament dels gestors culturals professionals.

Aquesta relació s'estableix a través de les actuacions següents:

Pel que fa a aquesta tipologia d'agents culturals, els vam demanar l'opinió o percepció del paper que consideraven que tenia la Universitat a Girona.

Un 93% considera que la Universitat és un agent cultural més del territori. D'aquesta manera, els tècnics de cultura i gestors culturals estan atribuint a la Universitat una funció que no sembla tan evident que hagi assumit de manera conscient.

Considerem que la Universitat està implicada en la vida cultural gironina d'una manera dispersa i poc identificada, com a generadora de continguts i promotora de recerca i com a element indiscutible d'atracció de personalitats rellevants en l'àmbit de la cultura, però poc implicada en la gestió de la cultura i en el suport al sector cultural perquè aquesta és una funció no prevista durant l'etapa de creixement i consolidació de la Universitat.

En aquest sentit, indubtablement, la presència de la Universitat a Girona, principal empresa de la ciutat, genera un dinamisme cultural important.

Aquesta funció l'han assumit tradicionalment les universitats des dels departaments denominats «d'extensió cultural», un concepte i una tradició que a les universitats catalanes no ha tingut continuïtat i que s'ha derivat cap a l'organització dels cursos d'estiu i la formació continuada.

En relació amb la qüestió de què li proposarien a la UdG si volgués potenciar la seva funció cultural, els tècnics municipals i els gestors culturals han respost el següent:

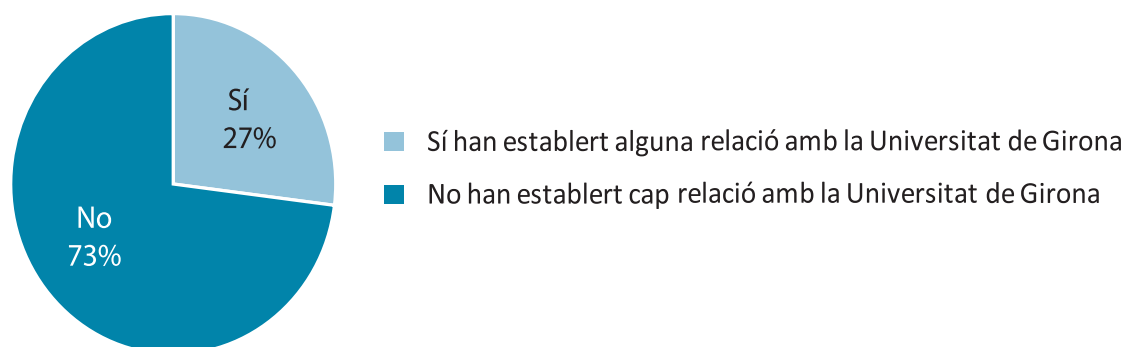
- Potenciar la recerca en l'àmbit cultural
- Potenciar els convenis de col·laboració educativa
- Assumir una part dels costos en la prestació de serveis com els estudis i les planificacions culturals per a petits municipis
- Incentivar la participació dels alumnes i professors en les propostes culturals municipals
- Treballar en xarxa amb els equipaments culturals municipals
- Facilitar i invertir en la formació continuada al territori
- Buscar fórmules d'aproximació al territori
- Implicar-se amb la xarxa de gestors culturals públics locals i coordinar-la, especialment en les àrees de patrimoni cultural i natural
- Fer més difusió de les seves activitats
- Facilitar la interlocució única i accessible per a temes de cultura
- Oferir formació específica per a tècnics i gestors culturals
- Fomentar l'ocupació en l'àmbit de les indústries culturals

3.3.2.3. Els agents culturals de les comarques gironines

En el grup dels agents culturals s'inclouen diferents perfils, ja que hi tenen cabuda tant els artistes, escriptors i creadors com els agents de la producció cultural més *industrial*, com són els editors, productors audiovisuals, estudis de gravació musical, etc.

Inclou també tots aquells agents que se situen en altres esglaons de la cadena de producció cultural, com són els distribuïdors, els exhibidors cinematogràfics, les llibreries, els videoclubs, la ràdio i la televisió local, les empreses de serveis educatius i culturals o els centres de formació.

El total de respostes obtingudes en aquest subgrup d'enquestes en el moment de tancar l'estudi per a la Universitat de Girona era de dues-centes dues.

La inversió de la tendència, doncs, és clara entre els agents culturals. Cal recordar que majoritàriament són petits agents autònoms o empresarials i que el pes econòmic de la inversió i els pressupostos de cultura està gestionat majoritàriament pels primers grups enquestats (tècnics de cultura i directors d'equipaments culturals).

La característica fonamental d'aquest grup és tal vegada la seva mobilitat i poca estabilitat organitzativa. Molts d'aquests agents suposen projectes innovadors i recents especialment en el món audiovisual i de les noves tecnologies lligades a la cultura. El subsector més estable és el del llibre i les llibreries, tant a Girona com arreu.

Val a dir, però, que dins d'aquest subgrup hi ha alguns agents de renom que treballen des de Girona amb una projecció estatal i, fins i tot, internacional. És el cas d'empreses com Bitó Produccions, Drom o DDM Visual; de companyies com Malpelo; de creadors com Sanjosex, Deambulants o Paco Viciano; d'associacions i entitats com les Joventuts Musicals de Torroella o Banyoles; de col·lectius d'arts plàstiques com TACA; d'associacions vinculades al patrimoni cultural com els Amics de Besalú i el seu Comtat, o a la multiculturalitat, com Dar Salam; de promotors musicals com Alter Sinergies (Aphonica), o de fotògrafs, com Tino Soriano.

D'entre aquests agents, els que responen afirmativament ho fan com en els altres casos, especificant diverses fórmules de col·laboració entre les quals destaquen els convenis marc, els encàrrecs de serveis, les propostes formatives conjuntes i la difusió de les activitats a través de la UdG.

A la pregunta específica de *Quina relació creus que es podria establir entre la Universitat de Girona i l'entitat o activitat que representes?*, les respostes es podrien resumir en el següent:

- Formació continuada en àmbits culturals. Aquesta és la demanda més majoritària i recurrent entre els agents. Es constata la manca d'oferta en formacions artístiques de caràcter professional i/o centrada en els recursos culturals locals (patrimoni, música, etc.).
- Estudiants en pràctiques. És la segona proposta més citada.
- Xarxes de comunicació que articulin el sector.
- Comunicació directa amb la Universitat i el seu capital humà i patrimonial.

3.3.3. Entrevistes

Les entrevistes permeten contrastar algunes informacions quantitatives dubtoses i, sobretot, captar la visió qualitativa sobre el tema a l'interior de la comunitat universitària i entre alguns dels agents del sector cultural escollits d'acord amb criteris sectorials (música, teatre, llibre, etc.).

Les entrevistes, de caràcter semiestructurat i molt flexibles, s'han resumit en aquest document, d'acord amb les diverses qüestions plantejades i procurant recollir la totalitat de variables en relació amb els temes.

La primera qüestió feia referència a la presentació i orientació del projecte i les propostes culturals que lideraven els entrevistats.

- Independentment de la seva relació amb el sector cultural, totes les persones entrevistades en el marc de la comunitat universitària mostren un clar interès per desenvolupar activitats complementàries a la formació i la recerca com a estratègia de vinculació amb els alumnes més enllà de les classes i els exàmens.
- Per la seva vinculació amb la Universitat, la majoria dels entrevistats programen bàsicament activitats formatives i de difusió cultural: cursos, postgraus o recerca, amb l'excepció del Vicerectorat d'Estudiants i Relacions Externes.
- És clara la necessitat de comunicació interna entre entitats, facultats i càtedres, que es distancien a causa de l'especialització i de la diferència d'enfocaments. Es dialoga i es treballa sovint més amb entitats externes que amb la mateixa UdG. Les entitats no es coneixen entre si dins la Universitat, i tampoc no tenen clares les activitats que cadascuna ofereix.
- Tanmateix, hi ha un clar interès per aconseguir programar i fer realitat activitats coordinades. Es posa de manifest la necessitat que hi hagi un interlocutor que dinamitzi les relacions internes.
- També es nota l'interès per descentralitzar i donar a conèixer les activitats que es proposen al públic no universitari i en espais fora de la Universitat.
- Finalment, es deixa clar que la Universitat hauria d'impulsar més mecanismes de suport a les iniciatives culturals dels estudiants.

«Sempre hi ha hagut interès perquè la càtedra no fos una cosa tancada als universitaris sinó que fos una cosa oberta, en un doble sentit; la càtedra té ja una idea de plantejament transversal, és a dir, no és una càtedra de filosofia sinó de pensament, de pensament de ciències, de les arts...»

Des de la Càtedra Ferrater Mora

«Jo crec que ja hi ha moltes incidències en l'educació des de la Universitat, activitats que es fan a la Casa de Cultura, a la Mercè... Potser s'haurien de promoure altres activitats que fossin més democràtiques, és a dir, jo crec que hi ha gent que té iniciativa i que a vegades no acaba de trobar el camí per poder tirar endavant. Això s'hauria de fomentar des de la mateixa universitat.»

Des de la Facultat d'Educació i Psicologia⁵

«L'Aula de Teatre organitza obres de teatre, fa difusió d'activitats acadèmiques, però no participa en investigació de la Universitat. Des de l'aula es fa investigació però paral·lela. És un laboratori on els alumnes passen per diferents llocs. És un laboratori canviant on cada experiència és nova, on experimentem amb format, amb discursos, amb coses diferents. I això és interessant perquè fidelitza.»

Des de l'Aula de Teatre de la UdG

«És molt maco parlar de col·laborar però, a l'hora de la veritat, jo crec que és complicat. Perquè tots tenim temps diferents, interessos diferents, i no és tan senzill. Ara, si hi hagués algú que se n'encarregués, llavors seria diferent.»

Des de l'ERAM

⁵ Aquestes opinions son de persones que treballen o estan vinculades a aquestes unitats

«Una altra cosa que també volem aconseguir és un coneixement intern de la mateixa universitat, perquè el que passa és que investigadors del mateix camp no coneixen el que fan. La revista Engega s'allunya, doncs, del butlletí de la Universitat, donant-li el tractament d'eina comunicativa dels diferents elements de la universitat.»

Des de l'Àrea de Comunicació i revista Engega

La segona qüestió preguntava pel grau de coneixement d'aquesta oferta i la percepció per part dels altres agents. Les respostes van anar en les línies següents:

- Amb l'excepció del Servei d'Esports o la Biblioteca, que són d'ús massiu per part dels estudiants, no es coneixen les propostes culturals que generen les diferents unitats de la Universitat perquè no hi ha mecanismes efectius de comunicació interna. Hi ha, per altra banda, una certa dificultat para comunicar-se també amb la Universitat des del sector cultural.
- El reconeixement positiu o escàs depèn dels interessos generals dels estudiants, però també de la diversitat dels serveis i de la divulgació interna que s'ofereix.
- Amb l'excepció del servei esportiu, que ingressa recursos, la percepció general de les unitats i agents que programen cultura a la UdG és que són vistos com a unitats de despesa i consideren insuficients els recursos que hi aporta la Universitat.
- La varietat d'activitats i la signatura d'acords i convenis amb institucions externes a la Universitat (públiques o privades) afavoreixen el reconeixement i faciliten la divulgació de les propostes.
- D'acord amb les observacions dels entrevistats, es considera que la percepció externa de la programació cultural universitària és molt baixa, no només des del sector cultural, sinó des de la ciutat en general.
- Els indicadors de percepció positiva estan molt lligats al fet que sigui una oferta ja consolidada i estructurada i que es generi una comunicació boca-orella i una fidelització dels públics.
- Com a opinió general, es pot concloure que no hi ha estratègies de divulgació de les activitats de la Universitat a l'exterior.

«Amb l'Ajuntament hem signat algun conveni de col·laboració i ara en signarem un amb l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament perquè ens han demanat si els estudiants que van a l'Escola d'Art a la Mercè poden venir a fer consultes a la biblioteca. De totes maneres, hem fet un conveni simbòlic, perquè de Girona pot venir tothom a consultar i, a mes a més, fem propaganda en tots els àmbits que poden venir. Institucions provincials, com la Diputació, ens han subvencionat la Revista de Girona en un dipòsit consorciat (RACO).»

Des de la Biblioteca

«Saber què fa la Universitat ha sigut una dificultat gairebé fundacional. És evident que hi ha la pàgina web, però una cosa és l'interès que pot tenir la gent i l'altra és plantar-li les coses a la cara, amb més voluntat de divulgar el que es fa. Jo penso que la Universitat té dos problemes forts: un és la humilitat (si veiessis la memòria dels últims anys, i tinguessis amb detall tot el que ha fet en el terreny cultural, veuries que és moltíssim, però si em preguntes la percepció que té la gent és que s'ha fet poquíssim) i l'altre és que faltaria una plataforma, un fullet o una pàgina web que ensenyés tot el que fa la Universitat durant el curs (com un segell que digués: això ho ha fet la Universitat).»

Des de l'Àrea de Comunicació i revista Engega

En la tercera part de l'entrevista, analitzem com es percep des de la Universitat el món de la cultura i quins són els punts de contacte i relació:

- En general la relació amb el món de la cultura s'estableix a partir dels interessos de les entitats externes. La relació més important és amb les administracions locals i provincials.
- Amb l'excepció del Servei d'Esports, la relació amb la Generalitat de Catalunya és molt menor.
- Les entitats externes que convenien amb la Universitat són fundacions culturals, obres socials de les caixes i bancs, algunes empreses i organismes internacionals i, en molt menor mesura, grups musicals i teatrals.

- Malgrat que n'hi ha, falta més integració de la Universitat a la vida de la ciutat i a les institucions culturals.

«Jo crec que si ho mires des de fora amb una observació objectiva, l'activitat de l'Auditori és important, l'activitat teatral és important, l'activitat literària de presentacions de llibres o de congressos és important, aquest humus que la gent pot percebre em sembla que és bastant potent, tenint en compte la massa crítica que és Girona. Jo sóc més escèptic en aquesta relació universitat-ciutat, per això em sembla que tindria molta funció aquest tipus de plantejament que li donés aquesta homogeneïtat de dir ensenyem tot el que fem.»

Des de l'Àrea de Comunicació i revista Engega

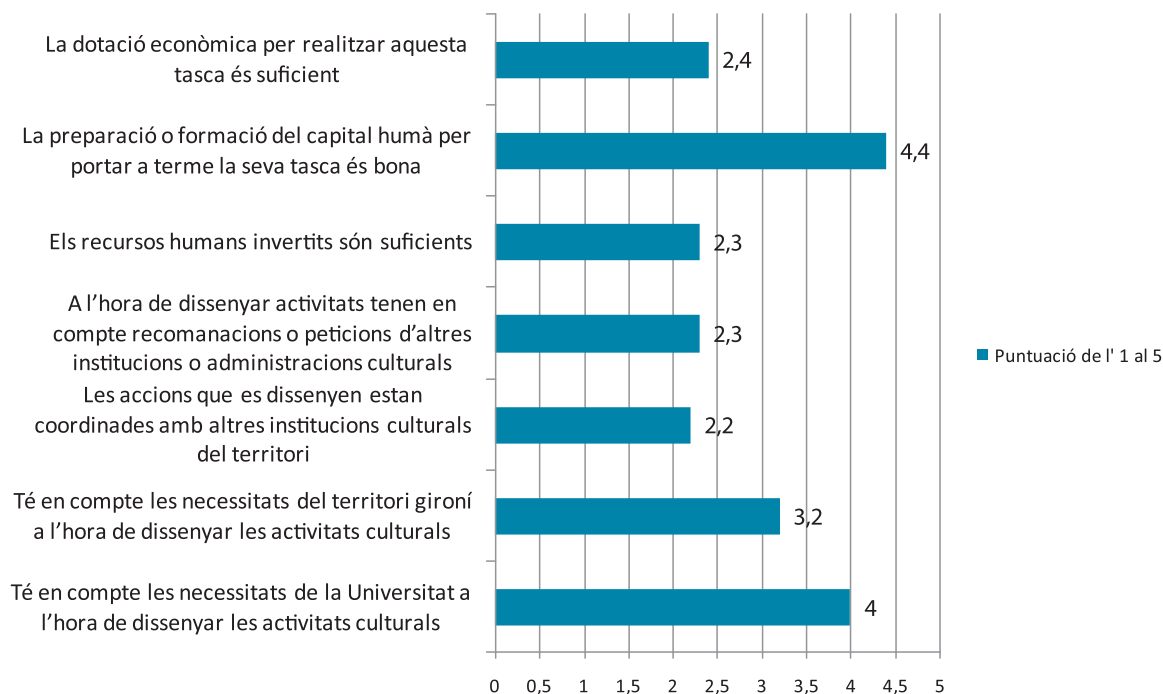
«Trobo que ens falta molt de camí per donar a conèixer què fa la Universitat i què pot fer la Universitat i per mostrar punts de connexió amb molts àmbits de Girona amb què actualment no tenim molta relació. Per tant, la vida universitària, tot i que fem esforços i dediquem recursos per sortir i per relacionar-nos, és molt endogàmica. També és veritat que l'economia universitària tampoc no ens permet fer grans programes de connexió amb la societat. A veure, ens dona per pagar el capítol I i les nòmimes de la gent i poca cosa més. És que realment els números són els que són. Econòmicament no tenim la situació que ens pugui permetre fer grans coses, no?»

Des del Servei d'Esports de la UdG

«Per exemple aquí no s'ha fet mai de convidar els comerciants i ensenyar-los la Universitat; potser no vindrien, però s'han d'establir mecanismes de lligam amb coses d'aquestes, la ciutat viu de la Universitat, almenys una part. Continua havent-hi la Universitat i la ciutat, a part d'alguns sectors concrets com la Mercè, la Casa de Cultura o el Galliner, institucions que més o menys, per raons òbvies, sí que mantenen contacte, però globalment la ciutat no en manté gaire.»

Des de la Càtedra Ferrater Mora

En relació amb el seu vicerectorat, càtedra, servei, etc., fan les valoracions següents:

Finalment, preguntàvem per la dinamització del sector empresarial cultural durant aquests quinze anys de presència universitària a Girona:

- Es conclou, per part dels entrevistats, que hi ha una tendència positiva a la creació d'empreses o a la professionalització a partir dels coneixements adquirits a les aules.

«Sí, és veritat, algunes d'aquestes empreses són al Parc Tecnològic: l'EAP, que porta diferents editorials; Documenta, més de referència universitària, i també Accent Editorial, més de pensament i literatura que no és estrictament universitària.»

Des de la Càtedra Ferrater Mora

«Si nosaltres no haguéssim existit, hi ha moltes coses a Girona que no existirien. Hi ha molta cosa que ha aparegut gràcies a nosaltres. I a mesura que passen els anys n'aniran sortint més, per tant, és importantíssima la implicació universitària per fer que un territori funcioni i es dinamitzi.»

Des de l'ERAM

El segon bloc d'entrevistes anava adreçat a aquesta mostra escollida de representants singulars dels diferents sectors culturals: teatre, cinema i solidaritat, arts contemporànies, educació cultural i ambiental, organització d'esdeveniments i producció audiovisual.

- Es conclou que la UdG hauria d'estar més implicada en el sector i en el territori; en general, s'afirma que no participa ni es relaciona molt activament ni tan sols amb l'àmbit cultural de la ciutat i que s'involucra poc en la seva realitat.
- És notòria també la falta d'intervenció i suport a projectes culturals promoguts pels mateixos exestudiants: no hi ha reconeixement ni seguiment de les seves activitats en finalitzar els estudis.
- Una de les percepcions més generals és que el món universitari és molt tancat i poc receptiu a propostes i projectes culturals que vénen de l'exterior.
- Finalment, es posa de manifest la necessitat de potenciar la formació cultural i artística, i la creació de nous espais educatius que fomentin la dinamització i l'interès dels joves per l'oferta cultural que ells generen.

«No pot ser que quan fas un espectacle en francès, per exemple, no hi vagi ningú de la Universitat i, en canvi, que hi hagi gent de l'Escola Oficial d'Idiomes, etc. Hi ha una relació molt petita entre universitat i cultura.»

Des de Bitó Produccions

«Sincerament, no m'he trobat gaire recolzat, o gens, i estic fent un projecte real per a gent real. Se'ls hauria de demanar que als projectes finals de carrera se'ls intentés donar una sortida més real que et definís molt el camp professional on treballaràs.»

Des de l'AFRICAT

«Aleshores, el que demanaria és activitat i sortir de la institució, i sobretot impulsar els estudiants perquè vagin per diferents àmbits, que no s'especialitzin en un tema molt específic sinó que tendeixen més al contrast de disciplines, de metodologies de treball. Ara, el tema de la creativitat aplicada en tots els àmbits està en primer terme en les investigacions.»

Des de Bòlit

«Crec que el paper hauria de ser molt més del que és ara, penso que és un món elitista que està lluny de la gent que està treballant en el sector i no sé si és de baix a dalt o de dalt a baix, però s'hauria de trobar un vincle de connexió amb el sector.»

Des d'Educ'art

«Estem entrant en un nivell de canvi de la formació universitària. No es contemplan l'educació artística, els màsters, els postgraus, els diplomes, etc. i seria una bona via per a una persona que ha estudiat filologia i està interessada en teatre, en cinema, en música. Això la majoria d'universitats catalanes no ho tenen en compte.»

Des de Marge Serveis Culturals

«La Universitat es veu com quelcom molt tancat, si estàs a dintre molt bé, però si estàs a fora costa molt d'entrar i només s'ajuden entre ells. Costa que col·laborin amb coses que es fan a Girona.»

Des de Realització Audiovisual

3.3.4. Reunions de grup

La reunió de grup (*focus group*) és un dels procediments dels estudis qualitius on es reuneix un grup de persones per indagar sobre les opinions i reaccions davant d'un producte, un servei o un concepte. Aquest mètode és molt interessant per poder aconseguir que el grup convidat intercanviï, lliurement i amb comoditat, opinions i desitjos.

Assessorats per Alfons Romero, professor de la Facultat d'Educació i Psicologia de la Universitat de Girona i gran expert en la conducció d'aquest tipus de treball, es van realitzar dues sessions de grup.

En la primera, les persones que constituïen el grup es van escollir en funció del sector en el qual treballen i prenent també en consideració la seva ubicació en el territori.

En la segona, els components del grup es van escollir entre els professors i catedràtics de la Universitat de Girona, d'acord amb el criteri de diversitat de perfils acadèmics i d'experiència en la gestió. L'objectiu era conèixer la percepció que tenen de l'acció cultural de la Universitat i la seva opinió en relació amb les pautes de l'estudi.

FOCUS GROUP 1	
DIRIGIDA PER:	Alfons Romero
LLOC:	Centre Cívic Santa Eugènia, Girona
DIA:	12 de juliol de 2008
PARTICIPANTS:	Francesc Viladiu – Sonora / Alta sinergia / Aphònica / Ateneu Montserrat Molina – Creació, gestió, producció / Art i Pensament Clara Garí – Nau Còclea / Creació contemporània. Difusió Gemma García – Institut Llengua i Cultura Catalana / Editorial Vitel·la Miquel Martí – Museu de Pesca David Juher – Matemàtiques / Divulgació / Criptografia / Teatre i Matemàtiques / Aula de Teatre UdG Manuel Rullo – Sala Girona. Fundació La Caixa / Sala Taller / Educatiu / Auditori / Universitats Públiques Catalanes / Conferència de Cinema. Àngel Quintana – Història del cinema / Crític de Cinema al Punt Diari, La Vanguardia, Cahiers du Cinema i Col·lectiu de Crítics Truffaut

1 – Creieu que la UdG fa el paper realment d'agent cultural en el seu territori?

La majoria d'opinions que va generar aquesta pregunta giren al voltant de la poca vinculació de la Universitat amb el món creatiu i artístic. Es considera que aquests sectors s'alimenten de l'associacionisme i l'educació autodidacta, ja que la Universitat no ofereix cap formació en aquests camps.

Al mateix temps, hi ha una opinió clara de la distància creixent que hi ha entre el món acadèmic i la vida cultural de la ciutat, de la distància entre estudiants i professors.

2 – Què és el que vosaltres demanàrieu a la UdG?

Les demandes són múltiples, però a grans trets es reclama més contacte amb els agents culturals externs a la UdG, que aquest contacte sigui més fàcil i fluid, que es potenciïn les individualitats i que la UdG s'acosti als seus alumnes.

3 – Falten mecanismes de difusió del que es fa a la UdG?

En aquest aspecte, hi ha un clar consens del desconeixement del que s'està fent en matèria de cultura a la UdG. Es proposa millorar la comunicació externa i la interna.

FOCUS GROUP 2	
DIRIGIDA PER:	Carme Baqué
LLOC:	Centre Cívic Santa Eugènia, Girona
DIA:	22 de novembre de 2008
PARTICIPANTS:	Eduard Carbonell, director del Màster en Gestió de Patrimoni Cultural i exdirector del MNAC. Xavier Besalú, Departament de Pedagogia. Estudis d'Educació Social. Joan Miró, síndic de la UdG. Miquel Duran, vicerector de Política Acadèmica i Planificació Estratègica. Goetz Renan, Departament d'Economia. Alfons Martinell, càtedra Unesco de Polítiques Culturals i Cooperació José A. Donaire, parlamentari i professor de Turisme Cultural.

1 – Creieu realment que la UdG fa el paper d'agent cultural en el territori?

La majoria d'intervencions que va despertar aquesta pregunta vénen a dir que la Universitat de Girona actua com a agent cultural en tant que Universitat, però que aquesta intervenció és més aviat passiva. També destaca la idea que moltes participacions en l'àmbit cultural es fan a títol personal, sense el resguard de la Universitat.

2 – Creieu que la UdG té present el territori quan actua com a agent formador i cultural? Parlem de tot el territori gironí, no només de la ciutat.

En aquesta pregunta les respostes van ser variades. Per una banda, s'argumenta que la implicació en el territori ha disminuït en els últims anys, aspecte que es pot interpretar positivament, ja que hi ha qui argumenta que cal una concentració, o negativament, ja que hi ha qui creu que la Universitat es deu al territori que representa. Al mateix temps, hi ha un cert consens a dir que, en l'àmbit de recerca i de càtedres, la implicació amb el territori és més gran que no pas pel que fa a l'impacte cultural.

3 – Després de presentar les dades, esteu d'acord amb la classificació plantejada?

Aquesta pregunta va suscitar una discussió més enllà de la classificació plantejada per indicadors, ja que el debat va derivar cap a la definició de cultura. Què entenem per cultura, quines relacions té la cultura amb la ciència i amb les ciències socials, etc. També es va plantejar un debat sobre cultura científica i sector cultural.

4 – Creus que el es fa a la UdG es comunica adequadament?

No es va tenir gaire temps per plantejar aquesta pregunta, però el tema de la comunicació va estar present durant la reunió i podríem apuntar que, en línies generals, es va argumentar que falta millorar la qüestió de la comunicació, ja que es fan moltes més coses del que la gent coneix o percep.

3.4. DIAGNOSI DE LA UNIVERSITAT DE GIRONA COM A AGENT DE CULTURA (DAFO)

<p>Debilitats</p> <ul style="list-style-type: none"> • Desconeixement de la pròpia oferta cultural com a agent social • Diversitat interna d'agents i unitats d'acció cultural de la UdG que actuen aïlladament • Falta de coordinació institucional i línies clares d'orientació i seguiment en l'àmbit de l'acció cultural • Dificultat d'interlocució institucional amb el sector cultural extern • Poc pressupost i escassos recursos humans especialitzats • Poca presència als mitjans de comunicació i a altres sistemes d'informació de l'oferta cultural universitària • Falta d'una especificitat i identitat cultural definida en relació amb altres universitats 	<p>Amenaces</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dificultats de finançament de les universitat públiques • Dificultat d'innovació i canvi intern a la universitat. Excessiva burocratització de la Universitat • Competència d'altres universitats i centres culturals propers • Deslocalització d'un alt nombre de l'alumnat • Proximitat de Barcelona com a pol d'atracció cultural • Concentració en les funcions de docència i recerca del personal universitari • Excessiva preocupació pels indicadors d'avaluació estàndards
<p>Fortaleses</p> <ul style="list-style-type: none"> • Marca institucional: un valor reconegut al territori • Disposar de patrimoni cultural, equipaments i infraestructures • Nivell d'excel·lència i qualitat dels agents culturals interns de la UdG • Dimensió humana en les relacions entre la Universitat i el territori d'acció • Perfil de l'alumnat divers en l'àmbit social i territorial amb capacitat de participar en activitats culturals • Significativa presència d'alumnes estrangers • Participació activa de la tercera edat en el món universitari • Ubicació territorial privilegiada: comunicacions, entorn i paisatge • Existència d'unitats culturals actives (càtedres, etc.) presents al territori 	<p>Oportunitats</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moment important de canvi a les universitats • Voluntat política i tècnica de gestió del canvi • Potencial de desenvolupament del Pla estratègic 2008-2013 • Creixent dinamisme del sector cultural a Girona en consonància amb la valoració de la cultura com a motor de desenvolupament • Singularitat de l'oferta cultural gironina • Voluntat política local i autonòmica de suport a la cultura i a la Universitat • Existència d'un vicerectorat amb funcions específiques en cultura • Previsió de la figura de l'Acadèmia de les Arts i la Cultura • Posada en marxa del Parc Científic i Tecnològic de la UdG

4 CONCLUSIONS I PROPOSTES

4.1. CONCLUSIONS I PROPOSTES EN RELACIÓ AMB EL PLA ESTRATÈGIC

En el plantejament d'aquest apartat s'ha considerat convenient adoptar l'estructura del Pla estratègic 2008-2013 de la UdG com a document base per posar directament en relació les conclusions i, sobretot, les propostes que es formulen per millorar la vinculació de la Universitat amb el sector cultural.

El Pla és el marc d'intencions i compromisos que farà servir aquesta institució per a la seva planificació en els propers anys. Per tant, sembla pertinent relacionar els objectius marcats per la mateixa entitat amb les propostes assenyalades per aquest treball per tal de connectar els punts de vinculació que hi ha.

No es treballen tots els punts del document sinó que s'han seleccionat aquells plantejaments dels cinc àmbits del Pla en els quals es podia incidir directament d'acord amb l'anàlisi feta. Per a cada plantejament s'especifica quina és la situació actual, des de diferents perspectives, i quines són les propostes que aporta aquest estudi.

Abans, però, de començar pels àmbits corresponents, voldríem fer una puntualització pel que fa al canvi d'actitud de la Universitat de Girona, i de les universitats en general, respecte a la seva vinculació amb el sector cultural i amb el seu entorn.

Des del seu naixement, la UdG ha treballat per consolidar els dos pilars principals que la justifiquen, que són la formació i la recerca. Aquests esforços esmerats han deixat en un segon pla el seu potencial com a agent cultural i la seva vinculació amb el territori. Aquest fet no és aïllat i també ha passat amb altres universitats del país.

Malgrat tot, cal reconèixer que, des d'aquest punt de vista, s'està experimentant un canvi important, tal com s'assenyalava en la introducció d'aquest estudi. Constatem, per exemple, que el *Llibre blanc de la Universitat de Catalunya* (2008) admet que les universitats són percebudes com a institucions aïllades respecte a la societat, i afirma:

«D'acord amb la seva tradició democràtica i il·lustrada, la Universitat s'ha de comprometre amb la societat que l'envolta, la fa possible i en justifica la raó de ser [...]. Les universitats són institucions per a la transmissió de valors democràtics i cívics, i poderosos instruments per a l'anàlisi crítica de la societat, de la ciència i la cultura.» (pàg. 16)

Aquestes valoracions també són assumides per la UdG, i en el Pla estratègic hi trobem paràgrafs que manifesten un compromís d'arrelament i implicació en la societat que l'envolta:

«La UdG vol ser, per tant, una universitat arrelada a la societat que l'envolta, a la qual serveix i amb la qual comparteix interessos i objectius, però amb una voluntat decidida de tenir una projecció i incidència més enllà del seu entorn més proper.» (Etapa 1. Diagnosi interna i externa, pàg. 7.)

Aquesta voluntat es veu reforçada quan en l'apartat *Missió específica* es diu:

«La Universitat de Girona té un compromís explícit que és alhora un tret essencial de la seva raó de ser: el deure d'esdevenir [...] una institució d'educació superior, recerca i transferència amb vocació de

server públic. Per tal de dur a terme aquest compromís, la UdG es basa en la seva capacitat de lideratge, entesa com una eina per assumir la condició de motor de progrés al servei de la societat. Aquest motor només pot funcionar impulsat per un exercici eficaç i continuat de responsabilitat social, pròpia de les institucions públiques, i ateses les missions d'ensenyament, recerca i transferència com a factors clau per al progrés del país i el seu desenvolupament social, cultural, científic i econòmic, la innovació i el benestar dels ciutadans.» (pàg. 9)

Així doncs, davant d'aquesta consciència clara de servei a la societat i d'intenció d'arrelament i implicació, i tenint present el tema central d'aquest treball, a continuació es plantegen els diferents àmbits que integren el Pla estratègic i les orientacions per posicionar la Universitat de Girona com a motor de dinamització del sector cultural.

El Pla Estratègic 2008-2013 de la Universitat de Girona

4.2. ÀMBIT 1 DEL PLA ESTRATÈGIC. LA CREACIÓ I LA TRANSFERÈNCIA DEL CONEIXEMENT

4.2.1. Plantejament del Pla estratègic: divulgació i diàleg entre universitat i societat

«Definir polítiques actives de foment de la cultura científica i de divulgació i comunicació de la recerca, que incrementin l'impacte de la investigació en la societat i de manera particular en l'ensenyament preuniversitari.» (Punt 3.3, pàg. 14.)

Aquest plantejament també es recull en el *Llibre blanc de la Universitat de Catalunya* quan diu:

«Finalment, cal valoritzar socialment la recerca i la cultura, tot incentivant un diàleg entre ciència i societat a tots els nivells, que inclogui el debat ètic sobre els condicionants i els límits de l'activitat científica.» (pàg. 22)

Situació actual

aquest plantejament es pot analitzar des de dos enfocaments diferents.

D'una banda, i d'acord amb els resultats dels indicadors de la nostra diagnosi, cal afirmar que a la UdG ja hi ha propostes i iniciatives per donar a conèixer la investigació que s'hi fa (exposicions, conferències, cursos, jornades de portes obertes i Setmana de la Ciència, amb un alt impacte).

Apreciem, no obstant això, que en moltes ocasions aquestes iniciatives queden reduïdes a un públic universitari i que aquesta divulgació no es fa extensiva a un públic potencial exterior. En altres ocasions, en les quals les propostes arriben a un ventall més ampli de públic, aquest públic no és conscient del paper que hi té la UdG i moltes vegades no s'aprecia amb claredat la imatge corporativa.

Un exemple el podem observar en les exposicions de temes concrets de recerca. Normalment són concebudes en espais aliens al públic general, i estan molt dirigides a l'estudiantat i professorat. Potser es fa amb aquesta intenció, però caldria pensar que també pot interessar a persones alienes a la comunitat universitària i, molt concretament, a ensenyants, a empreses i a un públic en general interessat en temes de divulgació del coneixement.

D'altra banda, i des d'una perspectiva diferent però relacionada amb el tema indicat anteriorment, hi ha el protagonisme d'alguns membres de la comunitat universitària pel que fa a la divulgació científica o cultural i, per tant, a obrir la possibilitat de diàleg entre el món universitari i la societat.

Per part dels col·laboradors en les enquestes i les reunions de grup, hi ha l'opinió generalitzada de reconèixer que, en l'estructura actual, la Universitat encomana als professors la funció de docència i recerca, però deixa de banda la funció de transmissió cultural o divulgació. Tothom accepta la importància d'aquest paper i, fins i tot, la demanda d'aquesta transmissió per part de la societat, però s'admet que davant de la falta de reconeixement institucional, aquest tema queda en un segon terme. Aquest fet ha provocat que en determinades ocasions l'actuació del professional hagi estat des del terreny individual i no pas sota el paraigua de la UdG i, conseqüentment, ha provocat que el paper d'aquesta institució hagi quedat diluït davant de la població.

Hi ha un sentiment generalitzat de pensar en la UdG com a agent cultural des del terreny individual dels seus professionals més que des del terreny institucional.

Propostes

- Establir una estratègia general per divulgar el coneixement a la societat a partir de l'obertura al territori, mitjançant una organització intencionada d'aquesta funció universitària. En especial, posant atenció en altres nivells del sistema educatiu, formal i no formal.
- La Universitat, ha d'habilitar espais propis i/o utilitzar-ne d'externs propers a la població per donar a conèixer la tasca que està realitzant des de les diferents disciplines. A vegades, cal que la UdG surti als àmbits on es mou la comunitat no universitària.
- Fomentar activitats que apropin la ciutadania a la Universitat, tant amb l'organització d'actes com amb la utilització de les infraestructures de la Universitat en moments que no siguin utilitzades per la comunitat universitària.
- Cercar sistemes per recompensar l'esforç de divulgació que fan alguns professors o personal universitari, a través de conferències, articles a la premsa, ràdio, cursos no universitaris, etc., que no necessàriament han de ser en termes econòmics o de dedicació, sinó que també poden ser en l'àmbit del reconeixement personal, de la distinció.
- Crear un sistema de recollida d'informació que permeti a la Universitat disposar de la informació detallada de les activitats culturals i incorporar aquestes dades a la memòria acadèmica de cada curs per poder valorar el treball.

4.2.2. En relació amb el plantejament: la relació amb els agents externs

«Dissenyar mecanismes per enfortir les sinergies de l'Arc de la Recerca de la UdG amb el Parc Científic i Tecnològic de la UdG, el Consorci de les Humanitats i les Ciències Socials, les spin-offs i start-ups, les empreses, els consorcis i altres organismes externs i els agents socials.» (Punt 5.4, pàg. 17.)

Situació actual

La creació del Parc Tecnològic, o del Consorci, és un exemple de la voluntat de la Universitat d'incidir i obrir-se al territori, entès en un sentit ampli. Realment són mecanismes potents per augmentar la influència de la UdG en el seu entorn.

En general, però, trobem que aquestes sinergies són molt febles quan es refereixen al sector cultural. Els agents i les empreses externes del sector cultural perceben la Universitat lluny, endogàmica i poc col·laboradora.

Es reconeix que la presència de la UdG ha tingut influència en el territori, però aquesta influència ha estat més des d'un paper passiu que no pas des del paper actiu de la institució. Molts dels entrevistats coincideixen a pensar que la relació entre la Universitat i el sector cultural és relativa. Reconeixen que moltes entitats externes que organitzen esdeveniments culturals recorren al personal universitari, però la institució en si no ha demostrat cap intenció per voler actuar en relació amb aquesta demanda de manera organitzada.

Aquesta falta d'implicació també es reflecteix en el fet que molts agents del territori tenen més relacions amb altres institucions públiques i fins i tot de fora del territori que amb la UdG.

Per part del sector es demana una major implicació de la UdG, que marqui unes línies estratègiques d'actuació dins la ciutat i el territori i, fonamentalment, que prengui consciència del paper que li pertoca dins la societat. Se li reclama un canvi, una cooperació més gran, que es podria sintetitzar en la cooperació amb programes, amb experts i amb la creació de públic.

En general, a la falta d'implicació de la UdG cal sumar-hi la dificultat de diàleg per poder obrir aquestes línies de cooperació, dificultat que expressen tant els agents que mantenen relacions puntuals amb la institució com els que són propers o fins i tot formen part de la mateixa estructura universitària. Dins d'aquest segon grup (ERAM, Aula de Teatre, càtedres...), alguns d'ells veritables ambaixadors de la UdG, es percep una relació diluïda i desarrelada amb l'entitat central.

En general, es reclama una figura vàlida en matèria cultural, una figura política i tècnica que sigui l'interlocutor capaç d'organitzar i coordinar.

Propostes

- Potenciar la constitució d'una interlocució institucional amb funcions de relació amb els agents culturals externs i fomentar el coneixement més gran del potencial i l'oferta cultural de la Universitat.
- Potenciar una sinèrgia més gran dels diferents àmbits disciplinaris de la Universitat que tinguin impacte en el sector cultural. Reforçar el lligam amb els serveis que ja hi ha.
- Estructurar un sistema de coordinació interna per reforçar i facilitar la tasca de les unitats i els agents culturals de la Universitat.
- Establir sistemes de recollida d'informació de la tasca realitzada, sigui en format paper o digital, per tal de fer visible i de comunicar a la societat i a la comunitat universitària l'acció cultural de la Universitat.
- Crear un directori de professorat i personal universitari en diferents especialitats i tipus d'activitat per tal de donar-lo a conèixer als agents culturals territorials.
- Precisar amb més detall o realitzar un estudi sobre el concepte de cultura científica i divulgació

4.3. ÀMBIT 2 DEL PLA ESTRATÈGIC. LA DOCÈNCIA I L'APRENENTATGE

4.3.1. Plantejament del Pla estratègic: especificitat en la formació

«La Universitat de Girona s'ha de promocionar el 2013 com una universitat investigadora [...]. Els investigadors de la UdG han de treballar en xarxa amb altres investigadors i els grups de recerca han de crear les aliances necessàries per poder treballar en la frontera del coneixement i per generar idees emergents [...]. Retenir i captar talent ha de ser una característica que ha de permetre reconfigurar les plantilles de personal acadèmic. Formar investigadors ja s'iniciarà a nivell de l'ensenyament secundari i continuarà al grau [...]. Això es farà en un entorn on la UdG ja no és l'única actora en el mapa local investigador. La Universitat proporciona la primera empenta a l'Arc de la Recerca [...]. Aquesta empenta provoca una interrelació eficient amb el Parc Científic i Tecnològic, el Consorci de les Humanitats i les Ciències Socials, els agents socials i les empreses.» (Paràgraf de l'àmbit 1, pàg. 11.)

Aquest anhel investigador cal enllaçar-lo amb el posicionament que es planteja en temes de docència i aprenentatge a la UdG:

«Sense perdre de vista la pròpia tradició acadèmica hem de ser capaços de “reinventar” la nostra oferta educativa per fer-la més actual i adequada a les demandes dels sectors d'ocupació i als interessos dels futurs professionals.» (pàg. 19)

I també amb el plantejament següent:

«Elaborar una oferta adequada de màsters professionalitzadors que tinguin en compte la demanda del nostre entorn social i econòmic, i també les noves oportunitats i necessitats de formació a escala internacional.» (Punt 6.4, pàg. 21.)

Situació actual

En qualsevol disciplina, per aconseguir investigadors i grups de recerca primer cal formar-los. La formació és bàsica per aconseguir personal de primer ordre. En aquests moments, ens trobem que a la UdG i, fins i tot, a la resta d'universitats, a certes disciplines del sector cultural, especialment les creatives, els manca un reconeixement de grau del mateix nivell que altres disciplines. Moltes d'elles no compten amb llicenciatures o diplomatures reconegudes per la Universitat i tan sols es poden nodrir de cursos de formació continuada o de lliure elecció.

Aquest és el cas del teatre, el cinema, la música o la dansa, o bé del món del patrimoni, que, si es consulta en l'apartat de la diagnosi d'aquest mateix treball, en el quadre d'indicadors culturals, es pot observar que es nodreixen bàsicament de la lliure elecció o la formació continuada.

Tal com expressa el Dr. Alfons Martinell en el seu article «La gestión cultural en la universidad»:

«[En Cataluña] se han creado 10 universidades más de las que había y en ninguna de ellas ha entrado ninguna disciplina artística. Últimamente, ha aparecido como símbolo de modernidad el tema del audiovisual y la comunicación, pero más cercano a la publicidad y al márketing que a la comunicación propiamente del sector cultural.

«En veinticinco años no se ha resuelto el problema de la formación, la capacitación y la acreditación de las personas que se dedican a las artes, e incluso ciertas escuelas de teatro que están adscritas a la universidad ofrecen títulos oficiales que no son iguales que los licenciados en economía y derecho.» (pàg. 105-106)

Això provoca que no hi hagi estudiants que surtin de la UdG amb el reconeixement formatiu com el que pot tenir un advocat, un biòleg, etc. Aquesta manca de titulació també provoca que no puguin ser els futurs formadors en la mateixa universitat, que no siguin l'*input* formatiu per a futures generacions, tant en l'àmbit universitari com en altres àmbits, com pot ser el de batxillerat.

Dialogant amb el sector, aquesta és la seva principal queixa. No hi ha uns estudis que responguin a les necessitats del mercat. Les carreres tenen poc a veure amb el món creatiu i de les indústries culturals, per tant, no hi ha cursos de professionalització del sector.

Propostes

- Potenciar la formació en els camps artístics i culturals en general, donar-li més importància i posar en valor l'oferta singular que s'està impartint.
- Estudiar la possibilitat de crear sinergies entre itineraris de formació especialitzada en el sector cultural, que ja existeixen en el nivell de grau i postgrau, per tal de respondre a les demandes del mercat, tant dels agents que promouen i organitzen actes culturals com dels alumnes.
- Estudiar la possibilitat que els itineraris culturals esdevinguin una singularitat de la Universitat de Girona directament relacionada amb un context sensible a la vida cultural i un sector de futur.
- Potenciar la incorporació de graduats i doctors en el teixit cultural i fomentar-ne la inserció professional en les empreses culturals.

4.3.2. Plantejament: la formació continuada

«Cal també pensar en aquells tipus de formació continuada que van més enllà de les estrictes necessitats de readaptació professional o laboral, com ara les que es relacionen amb la millora de la capacitat de participació social i política –formació per al millor exercici de la ciutadania– o la millora de la capacitat de gaudi del béns del patrimoni i la creació cultural –formació per a l'enriquiment cultural.» (pàg. 19)

Situació actual

Entre les persones entrevistades s'aprecia un abans i un després respecte als cursos de formació continuada. En general es parla d'una evolució a la baixa, en la qual s'acusa la UdG d'haver trencat amb els orígens marcats per una formació molt lligada a la ciutadania, muntada pel mateix professorat, i d'haver passat a ser uns estudis massa regulats per termes de viabilitat econòmica.

Propostes

- Fomentar l'oferta de cursos de formació professional continuada en temes que el sector cultural reclami i promoure una major relació entre la Universitat i el sector cultural (públic i privat).
- Potenciar l'oferta de cursos de divulgació cultural i pràctiques artístiques dirigits a la ciutadania en general i amb una forta relació amb els ens locals.
- Estudiar sistemes de finançament d'aquesta oferta per part d'institucions públiques i privades per tal de garantir un ampli accés de sectors de la societat més enllà del rendiment econòmic, assumint una funció social que la Universitat té com a entitat pública.

4.3.3. Plantejament: la transversalitat en els estudis

«Planificar els títols de grau amb una estructura que vagi d'allò que és general i comú a l'especialització per permetre la reorientació dels estudis i afavorir la transversalitat de la formació en els inicis dels estudis.» (Punt 6.2, pàg. 20.)

«Dissenyar els plans d'estudis de la UdG atenent les necessitats de formació integral de les persones, especialment el gust per l'activitat cultural, el sentit del compromís social del coneixement, el desenvolupament del pensament crític, l'esperit de treball i el sentit de la responsabilitat, com a elements distintius dels estudis de la UdG es propiciarà la competència en la comunicació oral i escrita i la capacitat emprenedora.» (Punt 9.2, pàg. 22.)

Situació actual

És evident que fins a l'actualitat, entre els estudiants de la UdG, no hi ha hagut aquest enriquiment complementari als ensenyaments rebuts propis de les disciplines escollides com a carrera.

En la programació actual no es té present que les assignatures estrictes d'una carrera no són un tot en la formació d'un persona.

Aquesta situació, però, està experimentant un canvi. En l'espai europeu, amb la Declaració de Bolonya i els Descriptors de Dublín, el nou context acadèmic basa el procés docent en el treball a partir de les competències que han d'adquirir els estudiants.

Davant d'això, la UdG també ha treballat el document —aprovat aquest passat mes de juny— per definir el que s'anomenen les competències transversals dels nous estudis. En aquest document s'assenyalen les vuit competències que la UdG considera prioritàries i que permetran singularitzar el perfil de formació dels estudis que s'hi imparteixen.

Propostes

- Per assolir l'objectiu d'una formació integral de les persones, és imprescindible que les competències transversals definides en els nous currículums contemplin el foment de l'expressivitat, les capacitats comunicatives i els hàbits culturals.
- Incorporar competències transversals com la capacitat de comunicació, la comprensió oral i escrita, el disseny de propostes creatives, saber treballar en equip, l'ús de llengües estrangeres, l'esperit crític per saber analitzar les situacions i saber analitzar els contextos socioculturals. En tots aquests objectius, hi tenen un paper molt important les matèries i les pràctiques relacionades amb l'àmbit cultural.
- Oferir una formació i actualització al professorat en la línia de l'adquisició d'aquestes capacitats.
- Incorporar a la formació dels alumnes, sigui quina sigui la seva carrera, l'opció d'accedir als ensenyaments que els permetin adquirir i madurar aquestes capacitats.
- Tenir en compte la participació dels agents culturals externs per aconseguir aquests objectius potenciant les pràctiques i la participació de professionals en les activitats docents.

4.4. ÀMBIT 3 DEL PLA ESTRATÈGIC. LA UNIVERSITAT DE GIRONA COM A REFERENT SOCIAL

4.4.1. Plantejament: la comunicació, una eina clau

«La comunitat universitària, socialment responsable i solidària, orientarà l'aprenentatge, la docència, la recerca i la innovació al desenvolupament econòmic, la inclusió social, la dinamització cultural, la sostenibilitat ambiental i la cooperació i, tot això, ho comunicarà a la societat a la qual serveix.» (pàg. 24)

Situació actual

És una realitat que l'entorn en el qual està ubicada la UdG és un gran desconexor de les propostes universitàries. La UdG, com quasi totes les universitats, té una imatge endogàmica respecte a la societat. Malgrat que, tal com s'indica en la diagnosi, la UdG participa amb diverses propostes culturals, pròpies o en col·laboració amb altres entitats públiques o privades, en molts casos no arriben a la ciutadania.

La realitat és que allò que fa la Universitat queda molt dins seu, dins la comunitat universitària. Entre els participants de les reunions de grup, especialment dels agents externs, es coincidia a reconèixer que hi havia una ignorància generalitzada dels serveis i activitats que ofereix la UdG.

Tant per part d'aquests agents com per part de diferents sectors de la comunitat universitària, es reclama una millora en la divulgació de tot allò que es fa des de la UdG. Certs participants de la comunitat universitària perceben la manca de comunicació com una dificultat intrínseca des dels inicis de la Universitat.

També de portes enfora es reconeix una falta de presència en els mitjans. L'espai virtual és una eina important de comunicació però, encara ara, la premsa, la televisió, la ràdio, etc. són eines molt útils de presència en l'entorn.

Propostes

- Reforçar els mecanismes de comunicació de la UdG per fer visible el dinamisme cultural de la Universitat, tant pel que fa a recerca com pel que fa a propostes i activitats culturals.
- Enfortir la relació amb les empreses, agents i creatius externs per tal de no aconseguir tan sols enriquir la formació que ofereix la UdG, sinó també per tal d'enriquir la seva pròpia oferta cultural.
- Elaborar un nou pla de comunicació intern i extern. La UdG és una gran generadora d'informació, que, conjugada amb el seu potencial humà, li hauria de poder permetre reforçar les eines de comunicació dins la pròpia comunitat i fora.
- Potenciar mitjans de comunicació propis de la Universitat, com la revista bimensual *Engega* (única revista actual que vehicula informació en la comunitat universitària), el web, les ràdios, etc.
- Apostar pel món virtual com a focus de cultura on la difusió de la Universitat passa de l'àmbit territorial local a l'àmbit global.
- Invertir més recursos econòmics en campanyes de comunicació. La repercussió externa d'un acte provoca un augment de l'autoestima, un augment de la participació del personal i, consegüentment, un reconeixement exterior.
- Coordinar i centralitzar la informació de tota l'oferta d'activitats culturals, des dels diferents centres o serveis universitaris.

4.4.2. Plantejament: l'avaluació com a eina de seguiment

«Incorporar en els nostres mecanismes d'avaluació institucional aquells elements que incideixen en una millor percepció externa.» (Punt 12.4, pàg. 26.)

Situació actual

En la recollida de dades de les propostes actuals que fa la Universitat, hem pogut percebre que no hi ha uns mecanismes tipus per avaluar el grau de satisfacció d'allò que s'ofereix. Quan s'ha treballat la informació per elaborar els indicadors culturals, ens trobem que algunes d'aquestes activitats no han estat avaluades, ni les pròpies —tant dins com fora del terreny universitari— ni les que es fan des d'altres entitats en col·laboració amb la UdG.

Propostes

- Consolidar uns indicadors culturals, absoluts i relatius, i enquestes de satisfacció que permetin veure l'evolució de les propostes realitzades i el seu grau de coneixement i participació, en l'aspecte quantitatiu i qualitatiu.
- Fer un seguiment i control coordinat de les propostes, tant les pròpies com les que vénen organitzades per altres institucions però on la imatge de la UdG és present.
- Constituir un sistema d'avaluació permanent que permeti mantenir un nivell de dades i de l'evolució de l'acció universitària.

4.4.3. Plantejament: presència en el territori

«Potenciar la influència de la UdG en l'entorn i fer-la present desenvolupant una política i un catàleg de serveis al territori.» (Punt 13.1, pàg. 26.)

«Refermar les singularitats de la UdG [...] per fer-la més visible tant localment com globalment.» (Punt 13.2, pàg. 26.)

Situació actual

Per aconseguir aquesta influència en l'entorn i, alhora, refermar singularitats, cal que la Universitat tingui en compte diversos punts.

Actualment, es fa palès que la major part de les propostes que es configuren des dels serveis de la Universitat són molt restringides a la comunitat universitària. La nostra Universitat desenvolupa sobretot els que es coneixen com a programes estimats d'afinitat universitària (cursos, seminaris, conferències...) però explota en menor mesura activitats alternatives, especialment les relacionades amb temes artístics i creatius, més fàcils de connectar amb un públic més ampli i, per tant, de més influència en l'entorn.

Aquest fet es mostra en algunes de les preguntes de les nostres entrevistes. Quan als nostres interlocutors se'ls feia valorar (d'1 a 5) la pregunta corresponent al grau en què es tenien en compte les necessitats del territori gironí en dissenyar les activitats, la mitjana d'aquesta valoració, amb algunes excepcions, era d'1.

Un resultat semblant rep la pregunta de si al dissenyar les activitats es tenen en compte recomanacions o peticions d'altres institucions externes.

D'altra banda, per fer visible la Universitat hem de partir de la idea que no és la Universitat de la ciutat, sinó de tot un territori. Tal com apuntaven alguns dels nostres interlocutors, actualment la UdG es percep com un agent cultural de la ciutat de Girona, no de les comarques gironines. Caldria recuperar la voluntat inicial de treballar una política territorial que amb els anys s'ha anat diluint.

Es reclama una política d'actuacions culturals en el territori que estigui ben estructurada i ben programada.

Propostes

- Estructurar un sistema de relacions externes que ens permeti conèixer les demandes tant d'institucions com d'empreses, així com dels agents culturals a l'hora de programar la formació i les activitats.
- Gestionar el patrimoni cultural propi com a recurs turístic i de presentació de la UdG a partir d'oferir visites guiades i serveis d'atenció al visitant.
- Desenvolupar algunes propostes de gran incidència i liderar-les, fent un salt qualitatiu, que millori la valoració de la institució des de l'entorn en la seva capacitat d'iniciativa i innovació. L'especificitat, en aquest cas, es podria trobar en les noves tendències artístiques, amb allò innovador i experimental, amb iniciatives i manifestacions culturals compromeses que estiguin al marge dels circuits convencionals, escapant de la complementarietat i guanyant signes d'identitat.
- Elaborar un pla d'actuacions en l'àmbit cultural que tingui incidència territorial, creant «antenes» o plataformes territorials on la universitat faciliti la generació d'activitats del sector cultural. L'objectiu d'aquest pla seria viure la Universitat fora de la ciutat.
- Incidir en el territori per tal d'enfortir els lligams amb els alumnes, majoritàriament de fora de Girona ciutat.
- Tenir present les noves tecnologies com a motor d'incidència territorial a escala local, nacional i internacional.

4.4.4. Plantejament: relacions amb el món preuniversitari i postuniversitari

«Enfortir, sistematitzar i fer permanents les relacions amb els centres, professors i estudiants d'ensenyament preuniversitari.» (Punt 13.3, pàg. 26.)

«Facilitar la continuïtat d'un lligam permanent, viu i dinàmic als antics estudiants, professors i PAS per fer créixer, curs a curs, la comunitat UdG.» (Punt 16.4, pàg. 29.)

Situació actual

Tal com assenyalava el Dr. Miquel Duran, vicerector de Política Científica i Planificació Estratègica, «la UdG, en la relació amb el territori, ha de tenir en compte els alumnes de secundària, els estudiants potencials universitaris, cal fidelitzar l'estudiant després de llicenciar-se i cal pensar en els no estudiants».

Pel que fa al futur estudiant, i tal com s'assenyala als indicadors, ja hi ha establerta una relació, si bé amb propostes de caire puntual, com poden ser activitats a la Setmana de la Ciència o bé jornades de portes obertes.

D'altra banda, i pel que fa als exestudiants, es detecta una certa queixa generalitzada per part dels entrevistats, alguns d'ells antics alumnes de la UdG, que troben dins de les debilitats d'aquesta entitat la falta de relació amb ells. Principalment, es parla d'una falta de seguiment, per part de la UdG, del que han fet els seus alumnes.

Propostes

- Ampliar l'oferta d'activitats adreçades als estudiants preuniversitaris amb programes més amplis i continuats, generant serveis permanents d'atenció als grups d'educació secundària i al professorat. Promoure la presència del preuniversitari durant tot el curs escolar.
- Promoure propostes de seguiment i de suport als antics alumnes, obrint la col·laboració entre els professionals que sorgeixen dels seus estudis i posant en valor els actors culturals que s'han format a la Universitat.
- Donar suport a exalumnes en processos d'emprenedoria i creació d'empreses innovadores en el sector cultural.

4.5. ÀMBIT 4 DEL PLA ESTRATÈGIC. LA COMUNITAT UNIVERSITÀRIA

4.5.1. Plantejament: la marca UdG

«Engagar polítiques d'integració i promoció de la marca UdG com a element de cohesió de la mateixa universitat.» (Punt 16.2, pàg. 29.)

Situació actual

Respecte d'aquest tema, es detecta una certa laxitud per part de la Universitat que provoca una falta de reconeixement per part dels altres i, per tant, un impacte negatiu o d'indiferència de la seva imatge.

Es constata entre els entrevistats que a la UdG, en general, hi ha un clima molt baix d'autoestima. Si bé els indicadors ens mostren una certa activitat cultural, hi ha el problema de viure els resultats de forma positiva.

Això provoca fets com els que s'han comentat anteriorment, en què el mateix personal de la comunitat universitària, que en algunes ocasions participa en activitats (conferències, jornades, etc.), no deixa constància de la marca de la Universitat. Al mateix temps, es constata la baixa participació, per part d'estudiants i professorat, en les activitats que realitza la mateixa UdG.

Fins i tot casos concrets com el d'El Galliner, en conveni amb la UdG, tot i que ofereix cursos amb crèdits reconeguts per aquesta Universitat, en el seu material de promoció no apareix la marca UdG com a entitat col·laboradora.

Propostes

- Potenciar la marca UdG en totes aquelles activitats i propostes en què, directament o indirecta, estigui vinculada.
- Posar en valor les personalitats públiques (professors, PAS, alumnes i exalumnes) relacionades amb la Universitat que han destacat pel seu reconeixement social i cultural.
- Establir uns criteris perquè el personal de la Universitat faci constar l'afiliació en la seva activitat pública en els àmbits culturals, utilitzant el logo o el nom de la UdG en les seves iniciatives i que la UdG faci un seguiment perquè en el material de promoció, propi o de col·laboració amb altres entitats, la seva presència quedi garantida.

4.6. ÀMBIT 5 DEL PLA ESTRATÈGIC. L'ORGANITZACIÓ I LA GESTIÓ DE RECURSOS

4.6.1. Plantejament: la planificació per a un bon ús dels recursos

«La UdG ha de dissenyar estratègies que li permetin maximitzar l'eficiència en l'ús dels recursos de què disposa i obtenir nous recursos de forma innovadora.» (pàg. 32)

Situació actual

Les intervencions i accions culturals programades per la UdG no són fruit d'un estricte procés de planificació, sinó d'una agrupació de programes, el plantejament dels quals té una naturalesa molt diversa. Es fan des de diferents àrees de la mateixa universitat de forma descentralitzada i, en algunes ocasions, amb una falta clara d'intencionalitat cultural.

Propostes

- Coordinar les propostes i tenir-ne clara la intenció per maximitzar l'eficiència en l'ús dels recursos. Dotar-se d'uns programes culturals ben estudiats, ben estructurats, amb recursos humans i econòmics definits i dirigits a aquestes propostes. En definitiva, ordenar les estratègies i objectius d'aquestes propostes.
- Reforçar els recursos humans destinats a aquesta missió de la Universitat. Tal com s'indica en l'apartat d'indicadors culturals, en aquests moments els recursos destinats són escassos. Es requereixen professionals tècnics qualificats i administratius.
- Dedicar una partida pressupostària específica per assumir aquestes funcions i cercar col·laboració, patrocini i responsabilitat social corporativa d'altres agents socials.

4.6.2. Plantejament: les infraestructures i els equipaments

«La UdG ha de disposar d'unes infraestructures, uns equipaments i uns serveis efectius, de qualitat i orientats a la satisfacció de l'usuari.» (pàg. 32)

Situació actual

En aquests moments, la UdG compta amb edificis històrics i patrimonials, singulars i ubicats en una situació privilegiada però que tenen un ús molt restringit.

La gestió del patrimoni cultural de la mateixa universitat és un dels reptes de futur i una de les apostes innovadores per obtenir nous recursos. El turisme cultural s'està consolidant a la ciutat en els darrers anys i el patrimoni universitari no hi té cabuda perquè no està presentat ni gestionat com a oferta específica.

D'altra banda, i en l'àmbit intern, tots els equipaments, tal com s'indica en l'apartat d'indicadors culturals, estan destinats a funcions docents i molt ocasionalment s'usen per a finalitats culturals. Manquen infraestructures pensades per a aquesta finalitat.

Es manifesta la dificultat, tant dels mateixos universitaris com dels externs, en l'ús de les infraestructures universitàries amb finalitats no docents i fora de la jornada habitual. En aquest cas, és un motiu més per sentir que la UdG gira l'esquena a la societat.

Propostes

- Posar en valor els equipaments i les infraestructures de la Universitat, des de la perspectiva integral i contemporània de la idea de patrimoni: arquitectònic, històric, documental, paisatgístic, literari, cinematogràfic etc.
- Obrir els equipaments a la societat, a partir d'adaptar espais per a usos multifuncionals, sistemes d'informació i accessibilitat a la ciutadania i sales de difusió cultural de les seves activitats.
- Entendre l'ús d'equipaments propis com una funció simbòlica d'afirmació de la identitat cultural de la UdG.
- Reorientar la funció de l'edifici del Mercadal com a espai cultural de la Universitat al centre de la ciutat

5 QUADRE RESUM DE PROPOSTES

En relació amb la política universitària

- Dissenyar una estratègia general de relació amb el territori per divulgar el coneixement a la societat, dedicant una especial atenció a altres nivells del sistema educatiu i al sector cultural en general.
- Potenciar la constitució d'una figura o unitat d'interlocució institucional que assumeixi les funcions de relació amb els agents culturals externs i fomenti un coneixement mutu més gran dels potencials i de l'oferta cultural.
- Elaborar un pla de cultura que tingui una incidència territorial, creant «antenes» o plataformes territorials on la Universitat faciliti la generació d'activitats del sector cultural.
- Desenvolupar alguns projectes culturals amb vocació de gran incidència, on la UdG pugui liderar i fer un salt qualitatiu que millori la percepció de la institució des de l'entorn i la seva capacitat d'iniciativa i innovació. L'especificitat es podria orientar cap al patrimoni cultural i les noves tendències artístiques i experimentals, amb iniciatives i manifestacions innovadores.
- Coordinar les propostes de les diferents unitats de la UdG i dotar-se d'uns programes culturals ben estructurats. Reforçar els recursos humans tècnics i administratius destinats a aquesta missió de la Universitat.
- Dedicar una partida pressupostària específica a assumir aquestes funcions i cercar col·laboració, patrocini i responsabilitat social corporativa d'altres agents socials.

En relació amb aspectes estructurals i de gestió

- Constituir un sistema d'avaluació permanent que permeti mantenir un nivell de dades i l'evolució de l'acció universitària, per a la qual cosa cal consolidar indicadors culturals i enquestes de satisfacció que permetin veure l'evolució de les propostes realitzades i el grau de coneixement i participació, a escala quantitativa i qualitativa.
- Potenciar les unitats existents en matèria de pràctica cultural: Aula de Teatre, Cor, Xoriguers, cineclub, etc.
- Valoritzar els equipaments i les infraestructures de la mateixa universitat, des de la perspectiva integral i contemporània de la idea de patrimoni: arquitectònic, històric, documental, paisatgístic, literari, cinematogràfic, etc. Gestionar el patrimoni cultural propi com a recurs turístic i de presentació de la UdG a partir d'oferir visites guiades i serveis d'atenció al visitant.
- Obrir els equipaments a la societat pensant i regulant un possible ús ciutadà dels espais universitaris, com les biblioteques, Sant Domènec, instal·lacions esportives, etc.
- Entendre l'ús d'equipaments propis com una funció simbòlica d'afirmació de la identitat cultural de la UdG.

En relació amb aspectes de comunicació

- Crear un directori de professorat i personal universitari en diferents especialitats i tipus d'activitat per tal de donar-lo a conèixer als agents culturals territorials i crear un sistema de coordinació interna de les unitats i els agents culturals de la mateixa universitat.
- Establir uns criteris perquè el personal de la Universitat faci constar l'afiliació en l'activitat pública en els àmbits culturals, utilitzant la imatge corporativa o el nom de la UdG en les seves iniciatives.
- Fer un seguiment i control coordinat de les propostes, tant de les pròpies com de les organitzades en col·laboració amb altres institucions, per garantir que la imatge de la UdG hi sigui present.
- Reforçar els mecanismes de comunicació de la UdG per fer visible el dinamisme cultural de la Universitat, elaborant un nou Pla de Comunicació intern i extern, potenciant mitjans de comunicació propis de la Universitat (com la revista *Engega*, el web, les ràdios, etc.) i invertint més recursos econòmics en campanyes de comunicació.
- Entendre que la repercussió externa d'un acte provoca un augment de l'autoestima, un augment de la participació del personal i, conseqüentment, un reconeixement exterior.
- Apostar pel món virtual com a focus de cultura on la difusió de la Universitat passa de l'àmbit territorial local a l'àmbit global.
- Posar en valor aquelles personalitats públiques (professors, PAS, alumnes i exalumnes) relacionades amb la Universitat que han destacat pel seu reconeixement social i cultural.

En relació amb aspectes de participació

- Fomentar activitats que apropin la ciutadania a la Universitat, tant per l'organització d'actes com per la utilització de les seves infraestructures, en moments que no siguin utilitzades per la comunitat universitària.
- Potenciar una major sinèrgia dels diferents àmbits disciplinaris de la Universitat que tinguin impacte en el sector cultural.
- Ampliar l'oferta d'activitats adreçades als estudiants preuniversitaris amb programes més amplis i continuats, generant serveis permanents d'atenció als grups d'educació secundària i al professorat.
- Donar suport a exalumnes en processos d'emprenedoria i creació d'empreses innovadores en el sector posant en valor els actors culturals que s'han format a la Universitat.
- Enfortir la relació amb les empreses, agents i creatius externs, i la seva participació per enriquir la formació que ofereix la UdG i millorar l'oferta cultural pròpia.

En relació amb la formació

- Potenciar la formació en els camps artístics i culturals en general, donant-li més importància i posant en valor l'oferta singular que s'està impartint (ERAM, Comunicació Cultural, Patrimoni, MACAPD, Gestió Cultural, Comunicació i Crítica d'Art, Filologia, Pensament, etc.).
- Estudiar la possibilitat que els itineraris culturals esdevinguin una singularitat de la Universitat de Girona, directament relacionada amb un context sensible a la vida cultural i un sector de futur, creant sinèrgies entre itineraris de formació especialitzada en el sector cultural, que ja existeixen en el nivell de grau i postgrau.

- Fomentar l'oferta de cursos de formació professional continuada en temes que el sector cultural reclami i potenciar, al mateix temps, la pràctica dels alumnes en entitats i equipaments culturals.
- Promoure crèdits de lliure elecció per als estudiants en els àmbits socioculturals i artístics.
- Potenciar l'oferta de cursos de divulgació cultural i pràctiques artístiques dirigits a la ciutadania en general i amb una forta relació amb els ens locals.
- Incorporar, en la formació d'alumnes i professorat, competències transversals pròpies de les disciplines artístiques i culturals com la capacitat de comunicació, la comprensió oral i escrita, el disseny de propostes creatives, saber treballar en equip, l'ús de llengües estrangeres, l'esperit crític en l'anàlisi de les situacions i els contextos socioculturals. Aquestes competències són fonamentals per assolir l'objectiu d'una formació integral de les persones.
- Tenir en compte la participació dels agents culturals externs per aconseguir aquests objectius potenciant les pràctiques i la participació de professionals en les activitats docents.

En relació amb la recerca i la transferència

- Cercar sistemes de reconeixement de la tasca de divulgació que realitzen alguns professors o personal universitari, a través de conferències, articles a la premsa, ràdio, cursos no universitaris, etc., que no necessàriament ha de ser en termes de dedicació, sinó que també pot ser pel que fa a reconeixement personal, de distinció.
- Fomentar l'oferta i demanda de serveis, assessorament, contracte i projectes d'R+D en l'àmbit cultural.
- Incentivar i donar suport a la creació d'empreses en el sector cultural.

RELACIÓ DE PARTICIPANTS A L'ESTUDI

Enquestes

- 30 tècnics de cultura de les comarques gironines
- 71 responsables d'equipaments culturals
- 202 agents culturals

Entrevistes

- Antònia Boix
- David Grau
- Dolors Vidal
- Eva Duran
- Gabriel Alcalde
- Jordi Durán
- Josep Maria Fonolleras
- Josep Maria Terricabras
- Lluís Masachs
- Lluïsa Faixedas
- Marc Franquesa
- Miquel Bisbe
- Montse Bosch
- Pere Solés
- Quim Curbet
- Rafel Camps
- Rosa Pera
- Salomó Marquès
- Salvador Sunyer
- Helena Benito
- Josep Gòmez

Reunions de grups

- Clara Garí
- Eduard Carbonell
- Gemma García
- Joan Miró
- Manuel Rullo
- Miquel Martí
- Xavier Besalú
- Alfons Martinell
- David Juher
- Francesc Viladiu
- Goetz Renan
- José Antonio Donaire
- Miquel Durán
- Montserrat Molina
- Àngel Quintana

Col·laboracions

- Carles Gorini
- Chus Cantero
- Lluís Albó

BIBLIOGRAFIA

- Diversos autors. *La extensión universitaria que viene: estudio prospectivo de escenarios ideales*. Cádiz: Universidades Públicas Andaluzas, 2007.
- Ajuntament de Barcelona. *La Cultura, motor de la ciutat del coneixement*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona. Institut de Cultura.
- Ajuntament de Barcelona. *Diagnòstic del sector cultural de Barcelona*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.
- Ajuntament de Sabadell. *Mapa Cultural de Sabadell*. Sabadell: Ajuntament de Sabadell, 1995.
- Arauzo Carod, Josep Maria. *Ocupació en el sector cultural a les comarques de Tarragona*. Tarragona: El Mèdol, 1999.
- Ben, J. Luis. *Sistema de Indicadores Culturales de las Universidades Andaluzas*. Cadiz: Universidad de Cádiz, 2006.
- Botella, Joan. *Diagnosi integral de les necessitats de formació universitària a Girona*. Girona: Documenta Universitaria, 2007.
- Cantero, Chus. *El concepto de la extensión universitaria a lo largo de la historia*. Universidades Públicas Andaluzas.
- Charles, David. "The regional contribution of higher education". *The Regional Mission*. Universities UK, 2002.
- Cubeles, Xavier. *Inventari d'equipaments culturals de les Illes Balears*. Palma de Mallorca: Espai de Formació Cultural.
- Álamo Núñez, Enrique del. *Validación del Sistema de Indicadores Culturales de las Universidades Andaluzas*. Cadiz: Universidad de Cádiz, 2007.
- Álamo Núñez, Enrique del. *Estudio sobre las actividades de Extensión Universitaria en Andalucía durante el año 2004*. Universidades Públicas Andaluzas.
- *Estadístiques culturals de Catalunya 2006*
- Ander-Egg, Ezequiel. *La política cultural a nivel municipal*. Mèxic: Instituto Zacatecano de Cultura, 2003.
- Geraldía Sánchez, Pedro Manuel; Quesada Rodríguez, Carmen; Trenado Rodríguez, Inmaculada. *La repercusión de las actividades culturales y los cursos estacionales universitarios en la prensa andaluza*. Cádiz: Universidad de Cádiz, 2007.
- *Llibre blanc de la Universitat de Catalunya*. Barcelona: Associació Catalana d'Universitats Públiques, 2008.
- Mantero Vázquez, Daniel. *Estudio, diagnóstico y evaluación de las Aulas de Teatro de las Universidades Andaluzas*.
- Martinell, A. *La gestión cultural en la Universidad. La Universidad está en deuda con la cultura*. Múrcia.
- Mayoral Arqué, Dolors; Giró Parramona, Antoni. *Percepcions, pràctiques i dimensions dels sectors culturals a Lleida*. Lleida: Pagès, 2001.
- Ministerio de Educación. División de Cultura. *Chile. Cartografía cultural de Chile*. Atlas. Santiago de Chile: Ministerio Educación, 1999.
- Pié, Richard. "La Universitat en el territori; reflexió històrica i consideracions sobre el cas català". *Coneixement i societat*, núm. 4, 2004, pàg. 16-43.
- *Pla estratègic de la Universitat de Girona 2008-2013*
- Rojas Vázquez, Álvaro. *Análisis de las extensiones universitarias andaluzas*. Cádiz: Universidad de Cádiz, 2007.
- Rojas Vázquez, Álvaro; Sánchez Gardey, Gonzalo. *Análisis de las extensiones universitarias andaluzas. Informe económico*. Cádiz: Universidad de Cádiz, 2006.
- Sala, M.; Enciso, J.P.; Farré, M.; Torres, T. "L'impacte econòmic de la Universitat de Lleida". *Coneixement i societat*, núm. 2, 2003, pàg. 30-49.

Sebastián, Jesús y Benavides, Carmen. *Ciencia, Tecnología y Desarrollo*. Agencia Española de Cooperación Internacional. Dirección General de Relaciones Culturales y Científicas. Madrid 2008

- Segarra Blasco, A. "La Universitat com a instrument de dinamització socioeconòmica del territori". *Coneixement i societat*, núm. 2, 2004, pàg. 78-103.
- Vicente i Rufí, Joan, Miquel Carreras Simó, Ricard Rigall i Torrent. *Universitat de Girona, economia i territori*. Girona: Documenta Universitaria, 2007.
- UdG. *Memòria del curs acadèmic 2007-08*. Girona: Secretaria General de la Universitat de Girona, 2008.
- UdG. *Memòria del curs acadèmic 2006-07*. Girona: Secretaria General de la Universitat de Girona, 2007.

Bibliografia web

- Agenda 21 de la cultura. http://www.agenda21culture.net/docs/ag21c_ct.pdf
- Nielsen, K.; Jungen, A.; Ion, W.; Martin, J; Van Egmond, H. Role of Universities in a regional context. 2005. En línia 20-01-09: http://eciu.web.ua.pt/upload/fl_c3_11.pdf
- European Comision: The economy of culture in Europe. http://ec.europa.eu/culture/pdf/doc895_en.pdf

